

Občina Trebnje

DOKUMENT IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Celovita prenova glavnega nogometnega igrišča Trebnje Cviblje

Trebnje, maj 2023

Naziv investicijskega projekta:	Celovita prenova glavnega nogometnega igrišča Trebnje Cviblje
Investitor:	Občina Trebnje, Goliev trg 5 8210 Trebnje
Odgovorna oseba investitorja: (ime, priimek, podpis, žig)	Občina Trebnje, Mateja Povhe, županja Podpis in žig _____
Odgovorna oseba projekta: (ime, priimek, podpis, žig)	Občina Trebnje, Majda Šalehar, dipl. upr. org., vodja Oddelka za družbene in gospodarske dejavnosti Podpis in žig _____
Skrbnik investicijskega projekta (ime, priimek, podpis, žig)	Občina Trebnje mag. Janko Zakrajšek, univ. dipl. inž. vod. in kom. inž., v. d. direktorja občinske uprave Podpis in žig _____
Izdelovalec dokumenta identifikacije investicijskega projekta: (naziv, podpis odgovorne osebe, žig)	International investments, finančno in poslovno svetovanje, d.o.o. Podpis _____
Datum izdelave dokumenta identifikacije investicijskega projekta:	Maj 2023

Občina Trebnje

Številka sklepa:

Datum:

Investitor: Občina Trebnje

Naslov: Goliev trg 5, 8210 Trebnje

Na podlagi Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US in 18/23 – ZDU-1O) in Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010, 27/2016) je odgovorna oseba investitorja sprejela:

SKLEP

o potrditvi Dokumenta identifikacije investicijskega projekta
»Celovita prenova glavnega nogometnega igrišča Trebnje Cviblje.«

Mateja Povhe,
županja Občine Trebnje

KAZALO VSEBINE

UVODNO POJASNILO	9
KLJUČNI Poudarki Projekta	11
POVZETEK DOKUMENTA IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	13
1 OSNOVNI PODATKI O INVESTICIJI.....	18
1.1 Opredelitev investitorja in določitev strokovnih služb odgovornih za nadzor in izdelavo ustrezne investicijske ter projektne dokumentacije	18
2 PREDSTAVITEV INVESTITORJA.....	20
2.1 Osnovni podatki o Občini Trebnje	20
3 ANALIZA STANJA Z OPISOM RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO.....	23
3.1 Uvod in utemeljitev projektne namere.....	23
3.2 Demografska gibanja v Občini Trebnje.....	37
3.3 Gibanje števila otrok v Občini Trebnje	44
3.3.1 Predšolska in osnovnošolska vzgoja in izobraževanje v Občini Trebnje	44
3.4 Športna dejavnost in športna infrastruktura v Občini Trebnje	45
3.4.1 Infrastruktura za šport in prosti čas	47
3.5 Razlogi in utemeljitev investicijske namere	50
3.6 Predmet investicije	51
4 OPREDELITEV CILJEV INVESTICIJE TER PREVERITEV USKLAJENOSTI Z RAZVOJNIMI STRATEGIJAMI IN POLITIKAMI	52
4.1 Namen in cilji investicije.....	52
4.2 Strateški cilji projekta	54
4.3 Izvedbeni cilji projekta.....	54
4.4 Strokovne podlage na katerih je pripravljen dokument identifikacije investicijskega dokumenta ..	55
4.5 Razvojne strategije in zakonske podlage.....	56
4.5.1 Nacionalni program športa v Republiki Sloveniji 2014–2023	56
4.5.2 Partnerski sporazum med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014–2020.....	57
4.5.4 Regionalni razvojni program Jugovzhodne Slovenije 2021-2027	58
4.5.5 Strategija razvoja turizma v Občini Trebnje.....	59
4.5.6 Strategija razvoja nevladnega sektorja Osrednjeslovenske regije 2014–2020.....	60
4.5.7 Zakon o športu.....	61
4.5.8 Zakon o društvih.....	62
4.5.9 Drugi ključni dokumenti.....	62

4.5.10 Druge zakonske in podzakonske podlage:.....	62
5 OPIS VARIANT INVESTICIJE	64
5.1 Podrobnejši opis variant.....	64
5.1.1 Varianta 1: brez investicije	64
5.1.2 Varianta 2: z investicijo	65
5.2 Analiza stroškovne učinkovitosti variant	66
5.3 Primerjava variant in izbor optimalne variante	66
6 OPREDELITEV VRSTE INVESTICIJE IN OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV	68
6.1 Vrsta investicije.....	68
6.2 Ocenjena vrednost investicije v stalnih in tekočih cenah	68
6.3 Določitev potrebne investicijske dokumentacije	68
6.4 Potrebna upravna dovoljenja.....	69
6.5 Terminski načrt.....	69
6.6 Dinamika in viri financiranja	69
6.7 Pričakovana stopnja izrabe novih zmogljivosti oziroma ekonomske upravičenosti projekta.....	70
6.7.1 Izhodišča pri izračunu finančne in ekonomske analize	70
6.8 Finančna analiza.....	71
6.8.1 Finančna neto sedanja vrednost.....	71
6.8.2 Finančna interna stopnja donosnosti investicije.....	72
6.8.3 Doba vračanja sredstev pri finančni analizi.....	72
6.8.4 Vrednost investicije na prebivalca	72
6.8.5 Sklepna ugotovitev.....	73
6.9 Ekonomska analiza - analiza stroškov in koristi.....	73
6.9.1 Ekonomska interna stopnja donosnosti investicije.....	73
6.9.2 Ekonomski količnik relativne koristnosti	74
6.9.3 Doba vračanja investicijskih sredstev	74
6.9.4 Sklepna ugotovitev.....	74
6.9.5 Ekonomska analiza občutljivosti in tveganj.....	75
6.10 Analiza tveganj.....	75
6.11 Primerjava, merila in uteži za izbor optimalne variante.....	79
7 OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN, KI DOLOČAJO INVESTICIJO	82
7.1 Strokovne podlage za pripravo DIIP-a.....	82
7.2 Navedba in opis lokacij	82
7.3 Opis trenutnega stanja	86
7.4 Varstvo okolja.....	87

7.4.1 Okoljska učinkovitost.....	87
7.4.2 Trajnostna dostopnost	87
7.4.3 Zmanjševanje vplivov na okolje	87
7.4.4 Okolje	89
7.5 Kadrovska organizacijska shema s prostorsko opredelitvijo	90
7.6 Opis tehnično - tehnološke rešitve s podatki in obsegom	90
7.7 Stroški delovanja sistema.....	94
7.8 Pokrivanje stroškov delovanja sistema.....	94
8 UGOTOVITEV SMISELNOSTI IZDELAVE INVESTICIJSKEGA PROGRAMA IN ZAKLJUČEK.....	95

Priloge:

- Mnenja športnih zvez, klubov in društev
  - Priporočilo Medobčinske nogometne zveze Ljubljana za izvedbo projekta izgradnje novega nogometnega igrišča z umetno travnato površino.
  - Priporočilo Občinske športne zveze Trebnje za izvedbo projekta izgradnje novega nogometnega igrišča z umetno travnato površino.
  - Priporočilo Nogometnega kluba Trebnje za izvedbo projekta izgradnje novega nogometnega igrišča z umetno travnato površino.

Osnovni podatki o projektu

Ime investicijskega projekta	CELOVITA PRENOVA GLAVNEGA NOGOMETNEGA IGRIŠČA TREBNJE CVIBLJE
Investitor	Občina Trebnje, Goliev trg 5, 8210 Trebnje
Upravljavac	Nogometni klub Trebnje, Gubčeva cesta 26, 8210 Trebnje
Namen investicijskega projekta	Glavni namen investicije je preplastitev športne površine s sodobno in vsem najvišjim standardom zadovoljujočo umetno travnato površino ter omogočiti kvalitetno izvedbo športnih programov nogometnega kluba ter drugim uporabnikom, omogočiti izvedbo tekmovanj in drugih prireditev, dvigniti kakovost, uporabnost in vrednost prostora ter pomembno znižati stroške upravljanja in vzdrževanja obstoječega nogometnega igrišča z naravno travnato površino.
Lokacija investicije	Parc. št. 1001, 1002/1/1, 1002/2, 998/4, 990/6, vse k.o. Medvedje selo.
Projektna dokumentacija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sklep Agencije RS za okolje, št. 35405-485/2018-5, z dne 3. 10. 2019 ▪ Idejna zasnova za pridobitev projektnih pogojev (IZP), ART.A Design, Ljubljana d.o.o., št. 880/5-18R.A., oktober 2018 ▪ Projektne pogoje, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Novo mesto
Terminski načrt izvedbe projekta	Od 1/2024 do 6/2024
Vrednost investicije	Brez DDV: 363.574,00 EUR
	Z DDV: 443.560,28 EUR
Viri financiranja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fundacija za šport 40.000,00 EUR ▪ Nogometna zveza Slovenije 60.000,00 EUR ▪ Drugi viri - proračun RS/EU 171.780,14 EUR ▪ Proračunska sredstva Občine Trebnje 171.780,14 EUR
Namen izdelave DIIP-a	Opredelitev osnovnih elementov investicije (določitev ciljev in namena investicije, povzetek vseh obravnavanih variant, prikaz ocenjene vrednosti investicije), prikaz analize obstoječega stanja, opredelitev tehnično-tehnološkega dela, določitev virov financiranja, predstavitev analize vplivov investicijskega projekta

	na okolje ter prikaz skladnosti investicije z resolucijami in strateškimi dokumenti.
--	--

UVODNO POJASNILO

Investicijski dokument »Dokument identifikacije investicijskega projekta - Celovita prenova glavnega nogometnega igrišča Trebnje Cviblj«, je bil izdelan maja 2023.

Investicija v Večnamensko igrišče z umetno travnato površino je vključena v Načrt razvojnih programov OB130-17-0030 Nogometno igrišče z umetno travo Cviblje.¹

V nadaljnji fazi priprave investicije je Občina Trebnje projekt Večnamensko igrišče z umetno travnato površino v mesecu novembru 2016 prijavila na Javni razpis za sofinanciranje gradnje športnih objektov v letih 2017, 2018 in 2019 (Ur. l. RS, št. 64/2016) Fundacije za financiranje športnih organizacij v RS. Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS je med več kot 1.000 na javni razpis prispelimi projekti, projekt Občine Trebnje prepoznala kot kakovosten in potreben ter odobrila sredstva v višini 34.699,00 EUR, kar je projekt uvrstilo v prvo četrtino projektov po višini prejetih sredstev Fundacije za šport. Občina Trebnje projekta v predvidenem obdobju ni uspela izvesti in ga bo ponovno prijavila na javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje gradnje športnih objektov, ki bo objavljen oktobra 2023.

Občina Trebnje bo projekt maja 2023 prijavila na razpis za sofinanciranje infrastrukturnih projektov v nogometu za leto 2023 (razpis SIPN-2023) Nogometne zveze Slovenije.

Občina Trebnje je v fazi pred izvedbo investicije naročila geomehansko poročilo za izgradnjo večnamenskega igrišča z umetno travnato površino, ki je bilo predvideno v športnem parku neposredno na lokaciji saniranega komunalnega odlagališča na Cvibljah. Glede na sestavo tal, inženirsko geološke razmere in obliko površja na mikrolokaciji predvidene izvedbe investicije so geomehanske ugotovitve pokazale, da zemeljska dela za izvedbo platoja komunalnega odlagališča na Cvibljah niso bila izvedena skladno s pravili stroke. Geomehansko poročilo ob tem navaja, da se brez ustreznega predhodnega monitoringa ne more zagotoviti, da bo območje predvidenega športnega igrišča z umetno travnato površino stabilno in da bodo posedki v dopustnih mejah. Pri izdelavi geomehanskega poročila o stanju na obravnavanem območju je bilo ugotovljeno, da so za ugotovitev stanja in ustreznosti tal za namen izvedbe predmetne investicije potrebne obsežnejše dodatne, časovno in finančno zahtevne raziskave. Iz geomehanskega poročila izhaja zaključno mnenje, da je izgradnja športnega igrišča z umetno travo na obravnavanem platoju lahko problematična z vidika stabilnosti nasipa in velikosti posevkov v vertikalni smeri. Pri tem je bilo ocenjeno, da se lahko v času koriščenja športnega igrišča pojavijo poškodbe, ki bodo onemogočile njegovo uporabo. V prihodnje je možno, da se glede na ugotovitve geomehanske raziskave:

- opravijo potrebne dodatne časovno in finančno zahtevne raziskave ali,
- načrtovano večnamensko igrišče z umetno travnato površino postavi na primernejšo lokacijo, kjer ni nevarnosti za bočno lezenje.

Hkrati je v zadnjih letih v Občini Trebnje med drugim prepoznana vse večja potreba po novih, sodobnih in ustrezno opremljenih ter varnih športnih površinah. V Občini Trebnje se v zadnjih letih povečuje tudi

---

¹ Občina Trebnje, (2023). Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Trebnje za leto 2023 - Rebalans (št. 410-112/2022-60, z dne 22. 3. 2023).

število prebivalcev. Skupno število tistih, ki so se iz Občine Trebnje odselili, je nižje od števila tistih, ki so se vanjo priselili. Skupni selitveni prirast na 1.000 prebivalcev v občini je v zadnjih letih pozitiven, leta 2019 je znašal denimo kar 17,1. Seštevek naravnega in selitvenega prirasta na 1.000 prebivalcev v občini je bil leta 2022 prav tako pozitiven, znašal je 17,8 (v Sloveniji 7,2). Med prebivalci Občine Trebnje je bilo število najmlajših - kar je značilnost le redkih slovenskih občin - večje od števila najstarejših. To razmerje pove, da je vrednost indeksa staranja za Občino Trebnje 93,8 v letu 2022, kar je nižje od vrednosti tega indeksa za celotno Slovenijo (139,9; 1. januar).

Vse več otrok in mladostnikov se v zadnjih letih vključuje v organizirane oblike vadbe, na kar je pomembno vplival pozitiven trend posodabljanja obstoječih in izgradnja novih javnih površin za šport in prosti čas. Športne površine so postale pomembno gibalno razvoja občine in neposredno vplivajo na urbano in estetsko vrednost prostora ter pomembno izboljšujejo kakovosti življenja vseh starostnih kategorij prebivalstva v občini.

Zaradi pozitivnih demografskih gibanj, potreb prebivalstva po vadbenih, predvsem nepokritih površinah, glede na njihov vpliv na kakovost prostora in življenja prebivalstva ter predvsem glede na pridobitev, ki jo prinaša preplastitev obstoječega velikega nogometnega igrišča, pomeni izvedba investicije gospodarno, racionalno, vsebinsko, izvedbeno in prostorsko ustrezno ter s tem upravičeno rešitev.

Pravna podlaga za oblikovanje Dokumenta identifikacije investicijskega dokumenta Celovita prenova glavnega nogometnega igrišča Trebnje Cviblje

- Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010 in 27/2016),
- Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Trebnje (Uradni list RS, št. 50/2013, 35/2014 tehn. Popravek, 49/2016, 72/2018, 32/2019 obvezna razlaga),
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Trebnje za leto 2023 - Rebalans (št. 410-112/2022-60, z dne 22. 3. 2023).

KLJUČNI POUDARKI PROJEKTA

V mesecu maju 2023 je bil izdelan Dokument identifikacije investicijskega projekta, ki je glede presojo gospodarnosti in racionalnosti ter smotrnosti prihodnjih ukrepov skladno z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010 in 27/2016), odgovoril na bistvena vprašanja in dileme investicijskega projekta.

Na osnovi Občinskega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 50/2013, z dne 10. 6. 2013, s spremembami in dopolnitvami) in natančne proučitve stanja in potreb po javnih športnih površinah, demografskih gibanj v Občini Trebnje in drugih strateških dokumentov na lokalni, regionalni, nacionalni ter mednarodni ravni povezanih s področjem športa, gibanja, zdravja, zdravega življenjskega sloga, demografskih gibanj, turizma, zaščite kulturne dediščine idr., je Občina Trebnje naročila izdelavo Dokumenta identifikacije investicijskega projekta, v katerem so z vseh potrebnih vidikov proučene variante izvedbe investicijskega projekta. Projekt sestoji iz treh faz, in sicer:

1. FAZA: priprava in izvedba pripravljanih del.
2. FAZA: izvedba spodnjega ustroja večnamenskega igrišča z umetno travnato površino.
3. FAZA: dobava in montaža umetne travnate površine in opreme ter zaključna ureditev površin, skladno z mednarodnimi standardi s področja športne opreme in arhitekturno - urbanističnimi zasnovami.

V okviru izvedenih analiz stanja in potreb so bile proučeni dve varianti, in sicer:

- varianta 1 - brez investicije (ohranitev obstoječega stanja),
- varianta 2 - z investicijo.

Na podlagi proučitve vseh relevantnih okoliščin in dejavnikov ter učinkov je bilo ugotovljeno, da je najbolj primerna izvedba variante 2 - varianta z investicijo. Zato je ta varianta v nadaljevanju dokumenta identifikacije investicijskega projekta tudi natančneje predstavljena.

Projekt temelji na izhodišču sonaravnega in trajnostnega razvoja, ciljih Nacionalnega programa športa v R Sloveniji in Zakona o športu, smernicah sodobnega in skladnega urbanističnega razvoja, varovanja okolja in je prilagojen zahtevam najsodobnejših mednarodnih standardov varnosti športnih igrišč in opreme. Projekt hkrati predstavlja pristop celostnemu urejanju javnih površin in odprtega urbanega prostora za šport in prosti čas, ki uporabnikom ponujajo varno, prijazno, tehnološko in programsko bogato okolje za krepitev zdravega življenjskega sloga, medgeneracijskega sodelovanja in povezovanja ter integracijo socialno in drugače izključenih in sicer ranljivih skupin v družbo. Projekt pomembno prispeva tudi k ohranjanju in zaščiti narave in prostora, saj je igrišče z umetno travnato površino, kot večnamenski vadbeni prostor, umeščen na območje obstoječega nogometnega igrišča z naravno travnato površino, dimenzij 106 x 60 m, ki je osvetljeno. Vzpostavljena je tudi ključna komunalna in druga infrastruktura.

Območje izvedbe investicije je po veljavnem Občinskem prostorskem načrtu Občine Trebnje opredeljeno kot območje zelenih površin. Projekt predstavlja racionalen in učinkovit model celostnega pristopa k urejanju in upravljanju javnih površin namenjenih športu in rekreaciji. Skozi projektno zasnovano in kasnejšo izvedbo je posebej izpostavljen javni interes, ki mu sledi investicija.

Dokument je izdelan skladno z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in izdelavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010, 27/2016).

POVZETEK DOKUMENTA IDENTIFIKACIJE INVESTICIJSKEGA PROJEKTA

Investitor projekta Celovita prenova glavnega nogometnega igrišča Trebnje Cviblje je Občina Trebnje, ki jo zastopa županja Mateja Povhe. Po izvedbi projekta bo večnamensko igrišče z umetno travnato površino predano v upravljanje Nogometnemu klubu Trebnje in bo namenjeno izključno zagotavljanju javnega interesa. Osnovni namen investicije je preplastitev obstoječega nogometnega igrišča s sodobno in vsem najvišjim standardom zadovoljujočo umetno travnato površino ter omogočiti kvalitetno izvedbo športnih programov nogometnega kluba ter drugim uporabnikom, omogočiti izvedbo tekmovanj in drugih prireditev, dvigniti kakovost, uporabnost in vrednost prostora ter pomembno znižati stroške upravljanja in vzdrževanja obstoječega nogometnega igrišča z naravno travnato površino.

Izvedba investicije pomeni dvig kakovosti in uporabnosti prostora ter obogatitev programske zasnove, namenjene vsem prebivalcem Občine Trebnje, športnim organizacijam, vrtcu in osnovi šoli ter številnim društvom in klubom na širšem območju. Hkrati bo lokacija, na kateri je predvidena izvedba investicije novega večnamenskega igrišča z umetno travnato površino, v novi celostni programski in infrastrukturni podobi predstavljala center zdravega življenjskega sloga, medgeneracijskega sodelovanja in prostor integracije ranljivih skupin v družbo (otroci, starostniki, socialni in siceršnje izključeni). Glede na naravo uporabnosti tovrstne vadbene površine bo moč igrišče uporabljati neprekinjeno celo leto, kar pomembno vpliva na trajnostni razvoj športa v občini in širše. Investicija pomeni pomemben dvig kakovosti mreže objektov in površin namenjenih športu in prostemu času, dviguje kakovost in uporabnost prostora ter posledično kakovost življenja prebivalcev Občine Trebnje in uporabnikov površin nasploh. Izvedba investicije predstavlja zaokrožitev ponudbe prostora in programov namenjenih športu in rekreaciji v Občini Trebnje, ki je v obdobju 2013–2016 domala v celoti izgradila novo mrežo športnih objektov.

Projekt neposredno podpira namene in cilje izgradnje pametnega okolja, predstavlja neposredno investicijo v družbeni kapital, trajnostni razvoj in zagotavljanje višje kakovosti življenja, obenem pa podpira sonaravno upravljanje z naravnimi viri. Projekt predstavlja podporo trajnostnemu razvoju okolja in spodbujanja inovativnosti. Ob podpori sodobne športne infrastrukture in spremljajočih kakovostnih storitev in programov na področju izobraževanja in usposabljanja je cilj izvajati in spodbujati razvoj naprednih projektov, ki bodo izboljšali kakovost življenja na območju Občine Trebnje in širše regije in hkrati spodbujali družbene in organizacijske inovacije. S predhodno uspešno izvedenimi investicijami na področju športa in izobraževanja se Občina Trebnje z načrtovano investicijo pridružuje naprednim okoljem, ki so prepoznala prednosti intenzivnega sodelovanja lokalne skupnosti, širše regije, izobraževalnih organizacij ter drugih subjektov na področju športa pri zagotavljanju kakovostnih pogojev, programov in razvoja storitev za krepitev športnih rezultatov, zdravja, zdravega življenjskega sloga, socialne integracije, medgeneracijskega in medinstitucionalnega sodelovanja ter partnerstva.

Predmet projekta

Predmet projekta je preplastitev igrišča z umetno travnato površino dimenzije 100 x 64 m in 7.420 m² skupne površine, kot večnamenskega vadbene prostora, umeščena v športni park Cviblje. V okviru projekta bo zagotovljena športna oprema skladna z mednarodnimi standardi s področja športne opreme

in arhitekturno - urbanističnimi zasnovami. Večnamenska površina bo med drugim ustrezala standardom in normativom za organizacijo tekmovanj v nogometu in drugih športnih disciplinah.

Namen in cilji projekta

Namen projekta je s preplastitvijo obstoječega igrišča z naravno travnato površino zagotoviti trajnostno in sonaravno urejanje prostora namenjenega športu in rekreaciji TRE 275 ZS [zi] (po določbah Občinskega prostorskega načrta), v skladu s strateško - razvojnimi usmeritvami Občine Trebnje na področju športa, zdravega življenjskega sloga, izobraževanja, kakovosti življenja, ohranjanje in varstva narave, urejanja prostor in varstva okolja ter drugimi strateškimi dokumenti na lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni.

Projekt predstavlja ekonomsko vzdržen, arhitekturno in urbanistično sodoben, sonaravno in trajnostno naravnan model s poudarjenim javnim interesom. Občina Trebnje želi uresničiti projekt na območju, ki ga z izvedbo projekta trajno izboljšuje. Projekt hkrati pomembno dviguje kakovost mreže športnih objektov na lokalni in regionalni ravni. S projektom se aktivno pristopa tudi k učinkovitejšemu obvladovanju tveganj povezanih s širitvijo nalezljivih bolezni (npr. COVID-19) in posledic, ki jih ima na telesno in duševno zdravje vseh starostnih skupin prebivalstva, še posebej najbolj ranljivih skupin.

Namen projekta je med drugim:

- zadostiti prostorskim standardom na področju športa (šolski šport, kakovostni in vrhunski šport), športa za vse in izobraževanja (šolske športne vzgoje).
- Celovita prenova trenutnih površin - nogometnega igrišča, za potrebe vrtca, osnovne šole in številnih športnih klubov in društev ter prebivalcev Občine Trebnje in uporabnikov iz širšega regijskega območja, turistov in drugih uporabnikov.
- Zagotoviti ustrezne prostorske pogoje za izvajanje letnega programa športa v občini in razvoj športnih dejavnosti v občini.
- Uresničevanje javnega interesa na področju športa v okviru izgradnje lokalno pomembnih športnih površin.
- Zagotoviti ustrezen prostor za druženje, rekreacijo in aktivno preživljanje prostega časa vseh generacij, s poudarkom na otrocih in mladini, družinah, starejših, depreviligriranih skupinah idr.
- Zagotoviti prostorske možnosti za izvajanje športnih prireditev.
- Krepitev zdravega življenjskega sloga prebivalstva in dvig deleža gibalno aktivnega prebivalstva.
- Izboljšanje kakovosti obstoječe mreže športnih objektov.
- Prostorska uravnoteženost mreže športnih objektov v občini.
- Urejanje prostora v luči prihodnjih demografskih sprememb s poudarkom na ustvarjanju prijetnega in privlačnega urbanega okolja zlasti za starejšo populacijo skozi vidike aktivnega vključevanja, kakovostnega trajnostnega bivanja, aktivnega staranja in medgeneracijskega sodelovanja.
- Sonaravni in trajnostni pristop k urejanju prostora namenjenega športu in rekreaciji.
- Podporni ukrep okrevanju in vitalizaciji družbe po obdobju omejitev povezanih s širjenjem bolezni COVID-19.

Cilji in predmet investicije:

- Preplastitev igrišča z umetno travnato površino v skupni površini 7.420 m², kot večnamenskega vadbenega prostora iz vidika celostne ureditve območja, namenjenega športu in prostemu času.
- Zagotoviti nove, urejene, varne in vsem starostnim skupinam primerne športne površine za vse prebivalce občine, turiste ter za potrebe športnih klubov in društev.
- Zagotovitev kakovostnih vadbenih programov za vse generacije.
- Povišati privlačnost, uporabnost, vrednost in kakovost lokacije izvedbe projekta.
- Povečati število gibalno aktivnega prebivalstva in število športnih programov in športnih prireditev.
- Širitev športne dejavnosti in popestritev izbire programov vadbe.
- Podaljšanje obdobja koriščenja vadbenega prostora in zmanjšanje stroškov upravljanja.
- Podpora ukrepom zelenega prehoda.

Strokovne podlage na katerih je pripravljen dokument identifikacije investicijskega dokumenta:

- Analiza pokritih in nepokritih športnih objektov v R Sloveniji.
- Analiza pokritih in nepokritih športnih objektov v Občini Trebnje.
- Analiza potreb po vadbenih površinah v Občini Trebnje.
- Analiza stanja prostora na lokaciji investicije.
- Analiza demografskih gibanj v Občini Trebnje.
- Občinski prostorski načrt Občine Trebnje.
- Analiza šolskega prostora v Občini Trebnje.
- Analiza javnih površin v Občini Trebnje.
- Smernice za izbor rastlinskega gradiva ob športnih objektih.
- SIST EN 1176:2014 Oprema in podloge otroških igrišč.
- SIST EN 1177:2008 Podloge otroških igrišč, ki ublažijo udarce - Ugotavljanje kritične višine padca.
- Pravilnik NZS o sofinanciranju infrastrukturnih projektov v nogometu (V1.0; 15. 3. 2018), Nogometna zveza Slovenije.
- FIFA quality programme for football turf - Test Manual I - Test Methods 2015v.3.4.
- FIFA quality programme for football turf - Test Manual II - Test Requirements 2015v.3.4.
- Member association handbook - FIFA quality programme for football turf.
- Preparation of a Sub-base for a Football Turf System.

Kratek opis variant in utemeljitev izbire optimalne variante:

Varianta 1: brez investicije

Lokacija predvidene investicije je uveljavljeno in aktivno uporabno območje namenjeno športu in rekreaciji. Na območju je veliko nogometno igrišče z naravno travnato površino dimenzije 106 x 60 m, ki je osvetljeno. Gre za območje na robu strnjenegega naseljenega predela Občine Trebnje, z urejeno ustrezno cestno in drugo infrastrukturo, z varnimi dostopi in drugim komunikacijskim omrežjem. Vzpostavljena

je ključna komunalna in druga infrastruktura. Stroški upravljanja in vzdrževanja obstoječe površine so izjemno visoki, zaradi naravnih in drugih vplivov so potrebni nenehni posegi v zagotavljanje ustrezne kakovosti travnate površine, hkrati pa je površino moč uporabljati le del leta.

Zaradi opisanega stanja Občina Trebnje ne izkorišča obstoječega prostora, ki s svojo lokacijo predstavlja enega od športnih središč, v vsem obsegu in zmožnostih. V primeru, da se investicija ne izvede, se pričakuje še dodatno poslabšanje stanja na obstoječi površini, vse višja sredstva za tekoče upravljanje in vzdrževanje, predvsem pa negativen vpliv na pomembno lokalno okolje. V primeru neizvedbe investicije se zaradi potreb in zahtev zmanjšuje možnost kvalitetnega ukvarjanja z gibalnimi aktivnosti velikega števila prebivalcev, saj se nahaja obravnavana lokacija tik ob gosto naseljenih predelih občine ter na lokaciji tradicionalnega športnega in rekreativnega življenja. Neizvedba investicije vpliva tudi na večjo intenzivnost rabe drugih urejenih športnih površin ter vpliv na njihovo hitrejšo izrabo in s tem hitrejšo potrebo po novih investicijskih vlaganjih in višjih vzdrževalnih stroških obstoječih površin.

V primeru, da se investicija ne izvede, se ne izkoristi izjemen potencial za dvig kakovosti in vrednosti obravnavanega prostora ter hkrati razširitev športnih programov. Neizvedba investicije pomeni odmik od načel racionalne rabe prostora, sonaravne rabe prostora in predstavlja odmik od strokovnih priporočil glede urejanja in umeščanja dejavnosti v prostor.

V primeru, da se investicija ne izvede, pomeni, da se v Občini Trebnje ne izvede strateško zasnovan koncept sodobne ureditve vadbenih površin kot celostne medsebojno povezane in programsko dopolnjujoče mreže športnih objektov, ki predstavlja primer dobre prakse v širšem nacionalnem prostoru. Pomembnemu delu prebivalstva Občine Trebnje in drugim uporabnikom se posledično bistveno zmanjša kvaliteta bivalnega okolja in življenja nasploh. Neizvedba investicije predstavlja odmik od načel trajnostne družbe, načel in ciljev Nacionalnega programa športa v R Sloveniji in številnih drugih strateških usmeritev in ciljev na področju razvoja otrok in mladostnikov, zdravega načina življenja, medgeneracijskega sodelovanja, integracije ranljivih skupin v družbo, trajnostne rabe prostora, staranja prebivalstva, odpravljanja vzrokov odklonov v družbi idr. Hkrati pomeni odmik od načel in strateških usmeritev na področju upravljanja naravnih virov za trajnostni razvoj in konkurenčnost, prepoznavnost, krepitev lokalne in nacionalne identitete. V primeru neizvedbe investicije so prepoznani pomembni dejavniki tveganj tudi na drugih področjih.

Varianta 2: z investicijo

Lokacija predvidene investicije je uveljavljeno in aktivno uporabno območje namenjeno športu in rekreaciji. Na območju je veliko nogometno igrišče z naravno travnato površino dimenzije 106 x 60 m, ki je osvetljeno. Gre za območje na robu strnjenegega naseljenega predela Občine Trebnje, z urejeno ustrezno cestno in drugo infrastrukturo, z varnimi dostopi in drugim komunikacijskim omrežjem. Vzpostavljena je ključna komunalna in druga infrastruktura. Stroški upravljanja in vzdrževanja obstoječe površine so izjemno visoki, zaradi naravnih in drugih vplivov so potrebni nenehni posegi v zagotavljanje ustrezne kakovosti travnate površine, hkrati pa je površino moč uporabljati le del leta.

Izvedba investicije pomeni posodobitev obstoječe nepokrite (zunanje) vadbene površine z novo, sodobno, visoko kvalitetno in vsem mednarodnim standardom ustrezajočo umetno travnato površino (s skupno površino 7.420 m²), namenjene športnim programom vseh kategorij prebivalstva in za najrazličnejše programe vadbe na lokaciji, ki bi s tem pridobila novo prostorsko, programsko in družbeno vrednost. Prenovljene vadbene površine bodo zaradi svojih lastnosti in celoletne uporabnosti, namenjene vsem oblikam športa: šport otrok in mladostnikov, kakovostni in vrhunski šport, šport starejših, šport družin, športni turizem, šport ranljivih skupin. Izvedba investicije vpliva tudi na uravnoteženo rabo obstoječih urejenih športnih površin ter vpliv na njihovo kasnejšo izrabo in s tem manjšo potrebo po novih investicijskih vlaganjih in nižjih stroških upravljanja in vzdrževanja le-teh.

V primeru izvedbe investicije se pričakuje pomemben dvig kakovosti in vrednosti prostora na širšem vplivnem (gravitacijskem) območju. Povečala se bo kvaliteta in obseg ukvarjanja z gibalnimi aktivnostmi velikega števila prebivalcev, saj se lokacija izvedbe investicije nahaja ob gosto naseljenem predelu občine in predstavlja center zdravega življenjskega sloga. Hkrati igrišče z umetno travnato površino, v predvideni izvedbi (7.420 m²), predstavlja pomembno športno stičišče prebivalcev tudi iz okoliških občin, predvsem pa zaradi pomembne geostrateške lege občine, predstavlja območje aktivnega preživljanja prostega časa urbanega prebivalstva bližnjih večjih mest in naselij mestnega značaja (Ljubljana, Novo mesto, Grosuplje idr.). Nogometno igrišče bo uporabljal tudi Nogometni klub Mirna.

Izvedba investicije pomeni celovit pristop k urejanju pomembnega področja rabe prostora in s tem povezanih vsebin in programov. Hkrati vzpostavlja enakopravne možnosti in položaj potencialnih uporabnikov in uravnoteženost rabe prostora ter omogoča izvedbo s projektom povezanih storitev in spodbuja nove investicije.

Glede na proučene variante je smiselna varianta 2: z investicijo.

Obdobje izvajanja investicije

S pripravo investicijsko dokumentacijskih podlag ter analiz se je pričelo v letu 2016. Zaradi različnih dejavnikov se je pričetek investicije premaknil na kasnejše obdobje. Nadaljevanje uresničevanja projekta in izvedbenih del je predvideno v prvi četrtini leta 2024. Zaključek in predaja objekta v uporabo je predvidena v drugi četrtini leta 2024.

Aktivnost	2024			
	1.	2.	3.	4.
Objava javnega razpisa za zbiranje ponudb za izvedbo	x			
Izvedba del		x		
Dobava in montaža opreme		x		
Predaja objekta v uporabo		x		

1 OSNOVNI PODATKI O INVESTICIJI

1.1 Opredelitev investitorja in določitev strokovnih služb odgovornih za nadzor in izdelavo ustrezne investicijske ter projektne dokumentacije

Investitor in odgovorne osebe

Naziv:	Občina Trebnje
Naslov:	Goliev trg 5, 8210 Trebnje
Odgovorna oseba:	Mateja Povhe, županja
Telefon:	07 348 11 00
Telefaks:	07 348 11 31
E-pošta:	obcina.trebnje@trebnje.si
Davčna številka:	SI 34728317
Transakcijski račun:	SI56 01330-0100016133
Odgovorna oseba za izvajanje investicije:	Majda Šalehar, dipl. upr. org., vodja Oddelka za družbene in gospodarske dejavnosti
Telefon:	07 348 11 24
Telefaks:	07 348 11 31
E-pošta:	majda.salehar@trebnje.si
Skrbnik investicijskega projekta:	Majda Šalehar, dipl. upr. org., vodja Oddelka za družbene in gospodarske dejavnosti
Telefon:	07 348 11 24
Telefaks:	07 348 11 31
E-pošta:	majda.salehar@trebnje.si
Odgovorna oseba za pripravo DIIP-a	Majda Šalehar, dipl. upr. org., vodja Oddelka za družbene in gospodarske dejavnosti Dejan Smuk, Nogometni klub Trebnje
Telefon:	07 348 11 24
Telefaks:	07 348 11 31
E-pošta:	majda.salehar@trebnje.si

Podatki o vrsti ter izdelovalcu investicijske dokumentacije

Vrsta dokumenta	Dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP)
Naslov dokumenta	Celovita prenova glavnega nogometnega igrišča Trebnje Cviblje
Izdelovalec dokumenta	International investments, finančno in poslovno svetovanje, d.o.o.
Odgovorna oseba	Igor Rakuša

2 PREDSTAVITEV INVESTITORJA

Investitor je Občina Trebnje. Občina Trebnje je organizirana po Zakonu o lokalni samoupravi in je temeljna lokalna samoupravna skupnost prebivalcev naselij na območju Občine Trebnje, ki so povezana zaradi skupnih potreb in interesov njihovih prebivalcev. Dejavnost in organiziranost investitorja je opredeljena v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi in ostalo veljavno zakonodajo.

Skladno z Ustavo R Slovenije in zakoni imajo lokalne skupnosti pomembne funkcije in pristojnosti. V izvorni pristojnosti lokalne skupnosti so tudi funkcije, ki so vitalnega pomena za življenje in delo njenih prebivalcev. V javnem interesu je, da občina z občinskim premoženjem gospodari tako, da se premoženje ne zmanjšuje in se s tem ohrani materialna podlaga, ki je potrebna za zagotavljanje dobrin javnega pomena za bodoče rodove. Premoženje, s katerim upravlja, je občina dolžna obnavljati tako, da služi zagotavljanju tistih temeljnih materialnih potreb občanov, ki jih ni mogoče zadovoljevati na trgu.

Potrebe po izboljšanju javnega standarda in pomanjkanje javnih sredstev za njegovo realizacijo zahtevajo jasno postavljene dolgoročne cilje, strategijo in razvojno politiko občine kot samoupravne skupnosti. Vse to velja tudi za javne in druge športne površine, ki jih štejemo za dobrine javnega pomena, katerih zagotavljanje je izključno v pristojnosti lokalne skupnosti.

Lokalna skupnost med drugim v skladu z določili zakonodaje:

- pospešuje vzgojno-izobraževalno, informacijsko-dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju;
- pospešuje razvoj športa in rekreacije;
- zagotavlja splošno izobraževalno in knjižnično dejavnost;
- gradi, vzdržuje in ureja lokalne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine.

2.1 Osnovni podatki o Občini Trebnje

Občina Trebnje je del Jugovzhodne statistične regije. Meri 163,3 km². Po površini se med slovenskimi občinami uvršča na 34. mesto. Koeficient razvitosti Občine Trebnje za leti 2022 in 2023 znaša 1,21,² kar jo uvršča na visoko 13. mesto med vsemi občinami v R Sloveniji.

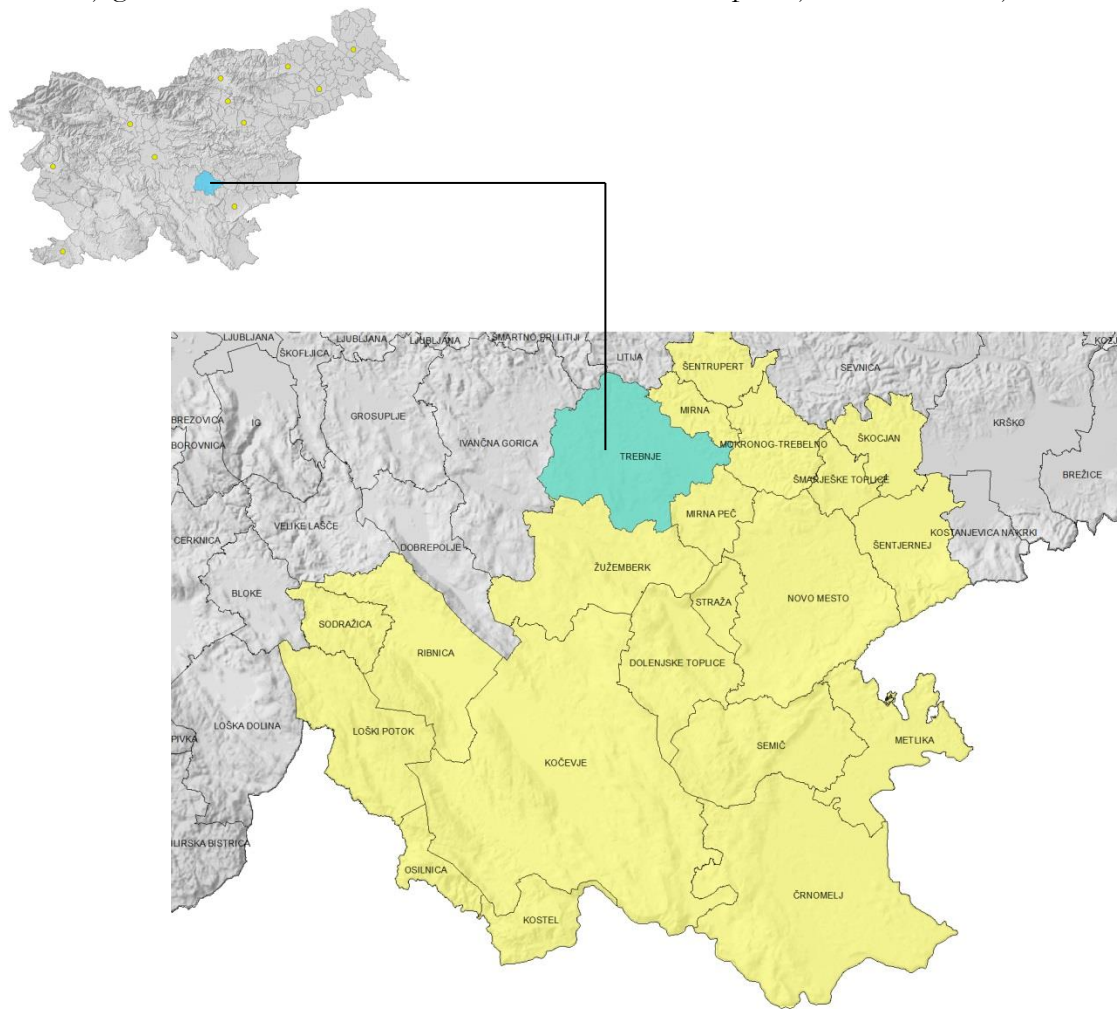
Trebnje je razpotegnjeno urbanizirano naselje na začetku najdaljše slovenske slepe doline, ki jo je ustvarila reka Temenica, in pomembnejše cestno križišče ob železnici Ljubljana - Novo mesto ter avtocesti Ljubljana - Zagreb. Že v prazgodovinskih časih so tod prebivali keltski latobiki, v rimskih časih pa je bila tu znamenita postojanka ob cesti Emona - Siscia, ki jo je rimski cesar Vespazijan povzdignil v mesto in ga poimenoval Minicipium Praetorium Latobicorum. Ostanki rimske dobe: milni kamen pri Koščakovi hiši, kamniti relief s tremi popršji v veži župnijske cerkve in kamnit rimski lev na vrhu stopnišča pri Trebanjskem gradu, pa so vidni še danes. Z odhodom rimskih legij in z delnim umikom romaniziranih prebivalcev se je naselitev močno zredčila; v ta razmeroma prazni prostor so začeli prihajati Slovani in

---

² Ministrstvo za finance. 2022. Koeficienti razvitosti občin za leti 2022 in 2023. Ljubljana, Ministrstvo za finance.

tudi ostali. Novi naseljenci so na območju Trebnjega znova skrčili gozd in ena od razlag za ime Trebnjega domnevno izvira iz trebljenja gozda.

Kraj se prvič omenja leta 1163 kot sedež pražupnije in leta 1351 kot trg. Hitrejši razvoj je Trebnje doživelo zlasti po dograditvi avtomobilske ceste Ljubljana - Zagreb ter postalo pomembnejše gospodarsko središče osrednjega dela Temeniške doline in hkrati sedež občine s precej razvito industrijo.

Slika 1: Lega Občine Trebnje v slovenskem in regionalnem prostoru.

Občina Trebnje sodi v Jugovzhodno statistično regijo. V tej statistični regiji je v letu 2022 (H1) živel 7 % prebivalcev Slovenije. Je med redkeje poseljenimi, saj je na km² živel 55 prebivalcev oz. skoraj polovico manj od državnega povprečja. Povprečna starost prebivalcev v regiji je bila druga najnižja in je znašala 43 let. Delež prebivalcev, starih 0–14 let, je bil tukaj najvišji (16,4-odstoten), delež prebivalcev nad 64 let pa drugi najmanjši (19,8-odstoten). Regija je imela v 2021 drugi najvišji naravni prirast: -0,4 na 1.000 prebivalcev. V njej se je rodilo okoli 11 otrok na 1.000 prebivalcev, kar je bilo največ med vseh regijami. Povprečna starost mater ob rojstvu vseh otrok je bila v tej in koroški regiji najnižja (30,3 leta), ob rojstvu prvega otroka pa je bila najnižja v tej in posavski regiji (28,8 leta). V regiji je bil tudi najvišji delež tretjerojenih otrok ali otrok višjega reda, skoraj 20 %. Izobrazbena sestava je bila manj ugodna v primerjavi

s slovenskim povprečjem. S 25-odstotnim deležem prebivalcev s končano največ osnovno šolo je bila v 2021 na drugem mestu. Prebivalcev z višješolsko ali visokošolsko izobrazbo je bilo 22 %, kar je bilo 3 odstotne točke manj od povprečja v Sloveniji. Po drugi strani so imeli 36 študentov na 1.000 prebivalcev; toliko jih je bilo še v savinjski in gorenjski regiji, največ, 38, pa jih je bilo v osrednjeslovenski in goriški regiji.

Povprečna mesečna neto plača je v jugovzhodni Sloveniji leta 2021 znašala 1.284 EUR in je bila samo v tej in v osrednjeslovenski regiji višja od slovenskega povprečja (v tej za 1 %, v osrednjeslovenski pa za 9 %). BDP na prebivalca je bil tukaj drugi najvišji regionalni BDP v Sloveniji; znašal je 23.914 EUR in je bil od povprečja nižji za 3,5 %. Sicer pa je bruto domači proizvod te regije predstavljal 7 % BDP-ja Slovenije. V regiji je delovalo okoli 11.200 podjetij in vsako je zaposlovalo povprečno 4,9 osebe; to je bilo drugo najvišje povprečje med regijami. Stopnja tveganja revščine je bila v tej regiji najnižja; z dohodki, nižjimi od praga tveganja revščine, je živelo 8 % oseb. V 2021 so imeli 398 stanovanj na 1.000 prebivalcev, kar je bila četrta najnižja vrednost med regijami. So pa stanovanja bila večja; njihova povprečna uporabna površina je znašala 88 kvadratnih metrov (enako kot v koroški regiji). To je bila četrta najvišja vrednost med regijami. Občina Trebnje je prostorsko členjena na 133 naselij.

Slika 2: Naselja v Občini Trebnje (merilo 1: 85.000)

3 ANALIZA STANJA Z OPISOM RAZLOGOV ZA INVESTICIJSKO NAMERO

3.1 Uvod in utemeljitev projektne namere

Projekt temelji na analizah stanja, potreb in zahtev v družbi in Občini Trebnje ter statistični in razvojni regiji, ukrepih, ciljih in kazalnikih ključnih dokumentov na lokalni, regionalni, nacionalni ravni in ravni Evropske unije ter Svetovne zdravstvene organizacije ter znanstvenih raziskav, ki obravnavajo pomen:

- športa in s športom povezanih dejavnosti,
- redne telesne dejavnosti,
- zdravja in zdravega življenjskega sloga,
- zdravega načina prehranjevanja,
- vzgoje in aktivnosti za pametno rast, zaposlovanje in gospodarsko rast,
- sonaravnega in trajnostnega razvoja,
- mladih in starejših,
- medgeneracijskega sodelovanja,
- aktivnega vključevanja in participacije, predvsem ranljivih skupin,
- pomena materialnih pogojev za telesno vadbo, zagotavljanje ustreznega prostora in opreme za izvajanje športnih in gibalnih aktivnosti ter izrabe prostora za šport in prosti čas,
- razvoja in trženja turizma in
- zaščite pravic Romske skupnosti.

V nadaljevanju so navedeni ključni poudarki in ugotovitve na področju telesne vzgoje, gibalne aktivnosti, zdravega življenjskega sloga, ki utemeljujejo projektno namero in jo postavljajo v kontekst celovitega pristopa k reševanju ključnih izzivov sodobne družbe ter potreb in zahtev v Občini Trebnje na obravnavanem področju.

V današnjem načinu življenja se je potreba po gibanju zaradi preživetja močno zmanjšala, saj svet, ki ga obvladujeta tehnika in tehnologija, stremi k zmanjšanju vseh naporov in omogočanju lagodnega in udobnega življenja posamezniku. Sodobna informacijska in komunikacijska tehnologija, ki je zaščitni znak današnje družbe, je posamezniku omogočila bolj prijazno življenje in mu na mnogih področjih olajšala vsakodnevni napor. Kljub želji po višji kakovosti življenja pa človek v vsakodnevnem življenju vse bolj izgublja življenjsko pomembno vsebino, saj sta gibanje in šport, ki predstavljata temelj in vir zdravja in skladnega življenja, vse bolj zapostavljena. Telesna dejavnost je opredeljena kot kakršna koli sila, izvedena s strani skeletnih mišic, ki se konča s porabo energije nad ravnjo mirovanja (Cavill et al, 2006³; Svetovna zdravstvena organizacija, 2007⁴). Je gibanje v vsakodnevnem življenju, ki vključuje delo, rekreacijo, dejavnost v prostem času, telesno vadbo in športno dejavnost. Šport in telesna vadba sta namenski telesni dejavnosti, ki sta strukturirani in namenjeni izboljšanju telesne pripravljenosti. Šport po navadi vključuje

---

³ Cavill N., Kahlmeier S., Racioppi F. (2006) Physical activity and health in Europe: evidence for action. Copenhagen: World Health Organisation Regional Office for Europe.

⁴ Svetovna zdravstvena organizacija, (2007) Ur: Branca F, Nikogosian H, Lobstein T. The challenge of obesity in the WHO European Region and the strategies for response. Copenhagen: World Health Organization, Regional Office for Europe.

tudi neko obliko tekmovanja, medtem ko je telesna vadba običajno namenjena izboljšanju zdravja in splošnega počutja. Zadostna telesna dejavnost pozitivno učinkuje na zdravje človeka in krepi telesno in duševno zdravje posameznika, ter zmanjšuje ogroženost, zgodnjo obolevnost in umrljivost zaradi kroničnih nalezljivih bolezni.

Šport je pomemben, ker:

- spodbuja fizično in duševno dobro počutje,
- ima izobraževalno funkcijo in krepi ključne družbene vrednote,
- povezuje skupnosti, omogoča učinkovito inkluzijo, integracijo, dialog,
- je pomemben in hitro razvijajoč se gospodarski sektor in
- prispeva h gospodarski rasti in delovnim mestom.

Leta 2007 je Evropska komisija izdala Belo knjigo o športu⁵ kot prvi politični dokument o športu v imenu Evropske unije. Lizbonska pogodba, ki je veljala do decembra 2009, je uvedla člen 165 PDEU, ki je Evropski uniji dal novo pristojnost za šport. Ta člen vključuje določbe za spodbujanje evropskih športnih vprašanj in poziva k ukrepanju Evropske unije za razvoj evropske razsežnosti v športu. Leta 2011 je Komisija sprejela sporočilo z naslovom »Razvijanje evropske dimenzije v športu«,⁶ ki določa posebne ukrepe v zvezi z družbeno vlogo športa, ekonomsko razsežnostjo športa in organizacijo športa. Na podlagi tega sporočila je Svet sprejel Resolucijo o delovnem načrtu EU za šport 2011–2014,⁷ ki je še okrepil evropsko sodelovanje na področju športa z določitvijo prednostnih nalog za delo na ravni Evropske unije, ki vključuje države članice in Komisijo. Leta 2012 je Svet sprejel sklepe o spodbujanju izboljšanja telesne dejavnosti in krepitvi dokazov za oblikovanje športne politike. Na predlog Evropske komisije je finančna podpora športu vključena v obliki posebnega poglavja v programu Erasmus+, programu Evropske unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport. Vključen je bil za obdobje 2014–2020 kakor v novem obdobju 2021–2027. V njem so določene ključne teme, ki bi jim morale države članice Evropske unije in Komisija dati prednost, med drugim družbena in socialna vloga športa, socialna vključenost skozi šport, spodbujanje telesne dejavnosti in zdravega načina življenja.

Bela knjiga o športu poudarja, da je šport vse pogostejši socialno-gospodarski pojav, ki pomembno prispeva k strateškim ciljem EU za doseganje solidarnosti in blaginje. Ob tem glede vprašanj povezanih s prehrano, prekomerno težo in debelostjo, poudarja pomen dejavnega pristopa za zaustavitev upadanja telesne aktivnosti ter ukrepov, ki bi jih bilo treba izvesti na področju telesne aktivnosti. Športno udejstvovanje ima kot sredstvo za spodbujanje zdravju prijazne telesne aktivnosti večji vpliv kot katero koli drugo družbeno gibanje. Evropska komisija ob tem izpostavlja, da se naj na nacionalnih ravneh spodbuja športne organizacij, naj upoštevajo svoj potencial za spodbujanje zdravju prijazne telesne aktivnosti in naj v tej smeri ukrepajo. Eden od poudarkov Bele knjige o športu je, da športna vadba, športna infrastruktura in tehnologija ter športne prireditve pomembno vplivajo na okolje. Pomembno je,

---

⁵ Evropska komisija, (2007) Bela knjiga o športu, 11.07.2007, COM (2007) 391 konč.

⁶ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the regions. 2011. Developing the European Dimension in Sport. COM/2011/0012 final.

⁷ Resolution of the Council and of the Representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council, on a European Union Work Plan for Sport for 2011–2014.

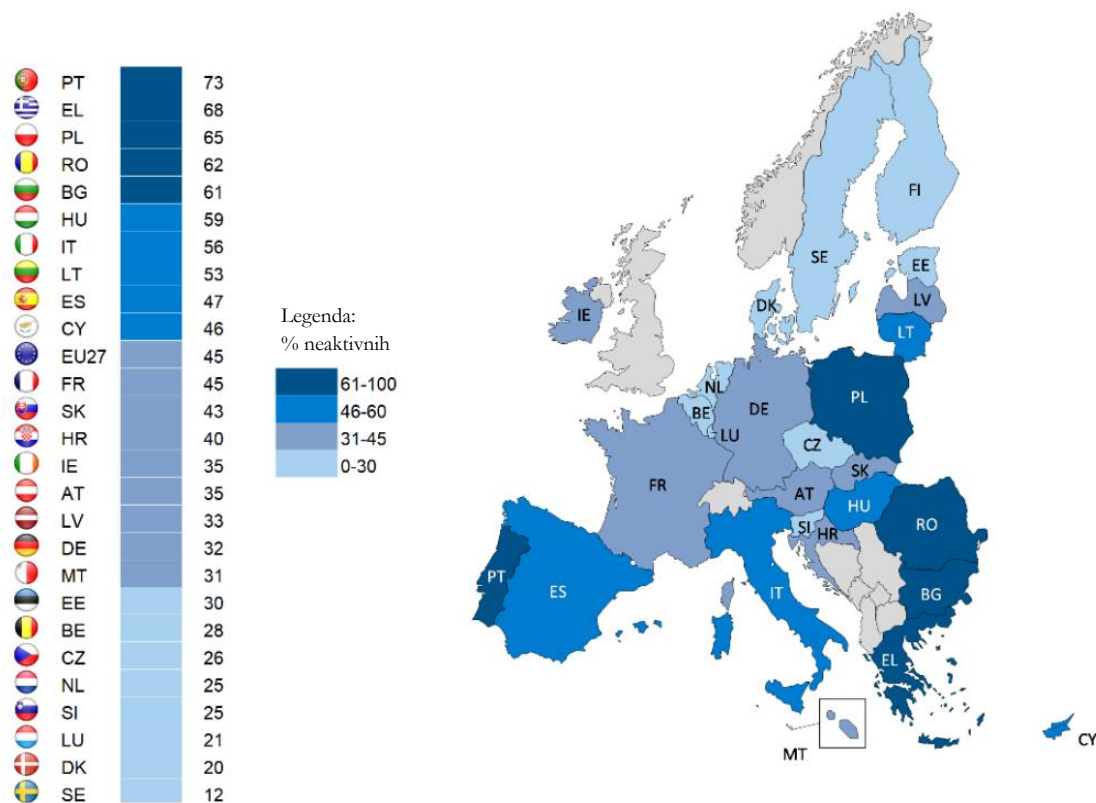
da se spodbuja okoljsko zdravo upravljanje in raba prostora. Projekt večnamenskega športnega igrišča nedvomno sledi navedenim ciljem in aktivno podpira njihovo uresničevanje.

Raziskava Eurobarometer (2022)⁸ o gibalni aktivnosti prebivalcev držav Evropske unije je pokazala, da dva od petih (ali 41 %) Evropejcev vsaj enkrat na teden telovadi ali se ukvarja z izbrano športno aktivnostjo, pri čemer jih 7 % to redno počne (vsaj petkrat na teden). Skoraj polovica prebivalcev Evropske unije (45 %) pa nikoli ne telovadi in se ne ukvarja s športom. Raziskava je pokazala, da se raven udeležbe od leta 2013 ni bistveno spremenila. Vendar se je delež tistih, ki nikoli ne telovadijo ali se nikoli ne ukvarjajo s športom, povečal z 42 % na 45 %, kar kaže na nadaljevanje postopnega trenda neaktivnosti vse od leta 2009. Manj kot polovica udeleženi v raziskavi (41 %) se vsaj enkrat na teden ukvarja z neko drugo telesno dejavnostjo (na primer s kolesarjenjem, plesom ali vrtnarjenjem), 35 % pa se jih sploh nikoli ne ukvarja (povečanje s 30 % leta 2013). Na splošno se moški v Evropski uniji se pogosteje ukvarjajo s športom oz. ukvarjajo z drugo telesno aktivnostjo kot ženske. Ta neskladnost je še posebej opazna v starostni skupini 15–24 let, saj se mladi moški navadno redno ukvarjajo z vadbo ali športom precej bolj kot mlade ženske. Količina rednih dejavnosti, ki jih ljudje počnejo, se s starostjo običajno zmanjšuje. Ukvarjanje s športom in telesno aktivnostjo je tudi manj razširjeno med ljudmi z nižjo izobrazbo in med posamezniki s finančnimi težavami. Delež ljudi, ki redno telovadijo oz. se redno ukvarjajo s športom, je največji na Finskem (71 %; leta 2017: 69 %), v Luksemburgu (63 %), na Švedskem (59 %, leta 2017: 67 %) in Danskem (59 %, leta 2017: 63 %). Najnižji delež redno telesno dejavnih je po raziskavi Eurobarometer (2022) na Portugalskem, v Bolgariji, Grčiji, Romuniji (Slika 3). Raziskava je pokazala na nekaj držav, kjer se prebivalstvo leta 2022 veliko manj ukvarjajo s športom kot leta 2013: Hrvaška, Latvija, Avstrija in Estonija. Raven telesno aktivnih se je v obdobju 2013–2018 povečala na Malti, v Bolgariji in na Cipru.

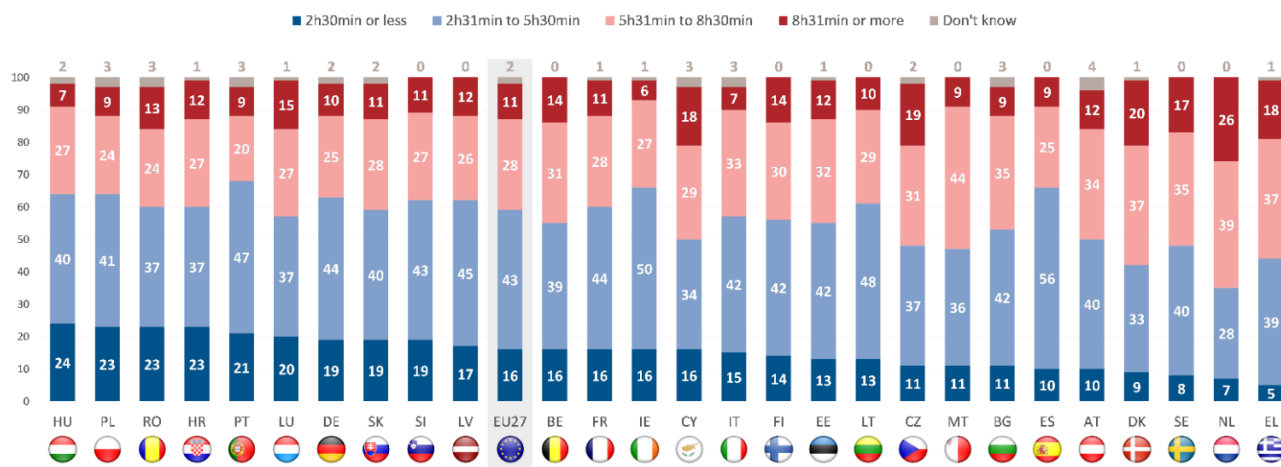
Več kot štirje od desetih Evropejcev na običajen dan sedijo od 2 uri 31 minut do 5 ur 30 minut. Večina vprašanih (44 %, 4 odstotne točke vek kot leta 2017) poroča, da sedijo od 2 uri 31 minut do 5 ur 30 minut dnevno. Vendar pa skoraj štirje od desetih anketirancev sedijo dlje: malo več kot vsak deseti (11 %) poroča, da sedijo več kot 8 ur in 30 minut, skoraj trije od desetih (28 %) pa sedijo med 5 urami 31 minut in 8 urami 30 minut. Nasprotno pa manj kot eden od petih anketirancev (15 %) na običajen dan presedi 2 uri 30 minut ali manj. Analiza po državah kaže, da v 24 državah članicah EU večina vprašanih trdi, da na običajen dan presedi med 2 uri 31 minut in 5 ur 30 minut. Nasprotno pa vsaj vsak peti anketiranec na običajen dan sedi več kot 8 ur in 30 minut v dveh državah: na Nizozemskem (26 %) in Danskem (20 %). V osmih državah to počne manj kot vsak deseti anketiranec. Kar zadeva razvoj od leta 2017, se je delež anketirancev, ki na običajen dan presedijo 2 uri 30 minut ali manj, povečal v 14 državah članicah EU.

---

⁸ European Parliament, (2022). Sport and physical activity. Special Eurobarometer 525.

Slika 3: Odstotek prebivalcev, ki ni telesno dejaven in se ne ukvarja s športom (vir: Eurobarometer, 2022)

Slika 4: Odstotek prebivalcev glede na čas sedenja na dan (vir: Eurobarometer, 2022)

Raziskava Eurobarometer (2022) je pokazala, da je šest od desetih Evropejcev štiri ali več dni v tednu pred raziskavo hodilo vsaj deset minut skupaj. Na vprašanje, koliko dni v zadnjem tednu so hodili vsaj deset minut skupaj, jih je šest od desetih anketiranci (61 %, nespremenjeno od leta 2017) poročalo, da so to storili vsaj štiri dni. Nekaj več kot četrtina (26 %, 3 % več kot leta 2017) pravi, da so hodili vsaj deset minut skupaj en do tri dni v tednu. Vendar več kot eden od desetih anketirancev (13 %, 2 % man kot leta 2017) v zadnjih sedmih pred izvedbo raziskave nikoli ni hodilo vsaj deset minut skupaj. Analiza po

državah članicah kaže, da večina vprašanih poroča, da so vsaj štiri dni v tednu pred raziskavo hodili vsaj deset minut skupaj v vseh 27 državah članicah EU. Od leta 2017 se je v 16 državah članicah EU povečal delež anketirancev, ki so štiri ali več dni v tednu pred raziskavo hodili vsaj deset minut skupaj.

Šport ali telesna dejavnost se izvaja na številnih lokacijah, najpogosteje v parkih in drugih lokacijah na prostem (47 %), doma (37 %) ali na poti med domom in šolo, službo ali trgovino (24 %). Raziskava Eurobarometer (2022) je pokazala, da se je povečal delež športno oz. telesno dejavnih v različnih športnih centrih oz. telovadnicah (na 13 %, oz. 5 odstotnih točk več kot leta 2013).. V 17 državah Evropske unije je najpogostejši šport ali telesna dejavnost park oz. druga zunanja površina. Dom je najbolj priljubljeno okolje za telesno vadbo med anketiranci v devetih državah, večinoma v vzhodni Evropi.

Večina prebivalcev Evropske unije meni, da so na lokalni ravni na voljo možnosti za telesno dejavnost, vendar mnogi menijo, da vodstvo njihove lokalne skupnosti ne stori dovolj za zagotovitev ustreznih pogojev. Pri tem se tri četrtine (74 %) udeležencev raziskave strinja, da je na njihovem območju veliko možnosti za telesno aktivnost. Podoben delež (73 %) meni, da njihovi lokalni športni klubi in drugi ponudniki vadbe ponujajo možnosti za aktivno preživljanje prostega časa.

Obstajajo različna stališča glede tega, ali lokalne oblasti svojim prebivalcem omogočajo ustrezne pogoje za njihovo telesno aktivnost. Nekaj več kot tri četrtine vprašanih (76 %, 2 odstotni točki več kot leta 2017) se strinja, da jim območje, kjer živijo, ponuja veliko možnosti za telesno aktivnost. Pri tem se nekaj več kot tretjina anketirancev (36 %, 5 odstotni točki več kot leta 2017), ki se popolnoma strinjajo s to izjavo, in štiri od desetih, ki se delno strinjajo (40 %, 3 odstotni točki manj kot leta 2017). Medtem se manj kot eden od petih anketirancev (19 %, nespremenjeno glede na leto 2017) ne strinja s to izjavo, vključno s 6 % tistih, ki se popolnoma ne strinjajo in več kot enim od desetih (13 %), ki se deloma ne strinjajo.

Kar 39 % udeležencev raziskave meni, da lokalne oblasti ne storijo dovolj. Pogledi na možnosti za telesne dejavnosti so najbolj pozitivni na Nizozemskem, Danskem, Švedskem in v Nemčiji, najmanj pa v Bolgariji, Romuniji, na Hrvaškem in v Italiji. Raziskava Eurobarometer (2022) kaže na visok pomen in vlogo lokalnih skupnosti pri zagotavljanju pogojev za redno telesno aktivnost prebivalstva.

V obdobju širjenja virusa COVID-19 je bila po podatki raziskave Eurobarometer (2022) nekaj več kot tretjina Evropejcev telesno dejavnih manj ali na enaki ravni kot v obdobju pred širjenjem virusa COVID-19. Nekaj več kot tretjina Evropejcev (34 %) pravi, da so med COVID-19 še naprej bili telesno aktivni, vendar redkeje (vključno s športom). Enak delež (34 %) odgovarja, da so bili med COVID-19 telesno dejavni na enaki ravni kot prej (vključno s športom). Vendar je skoraj vsak peti anketiranec (18 %) med COVID-19 prenehal biti telesno dejaven (vključno s športom). Nasprotno pa je bil skoraj vsak deseti anketiranec (9 %) med COVID-19 pogosteje fizično aktiven (vključno s športom). Manj kot eden od desetih (7 %) načrtuje, da bo po COVID-19 bolj telesno aktiven (vključno s športom).

Raziskava Eurobarometer (2022) je med drugim pokazala, da se več kot polovica Evropejcev ukvarja s športom ali telesno dejavnostjo, da bi izboljšali svoje zdravje. Več kot polovica Evropejcev (54 %, nespremenjeno glede na leto 2017) pravi, da se ukvarjajo s športom ali telesno dejavnostjo, da bi izboljšali

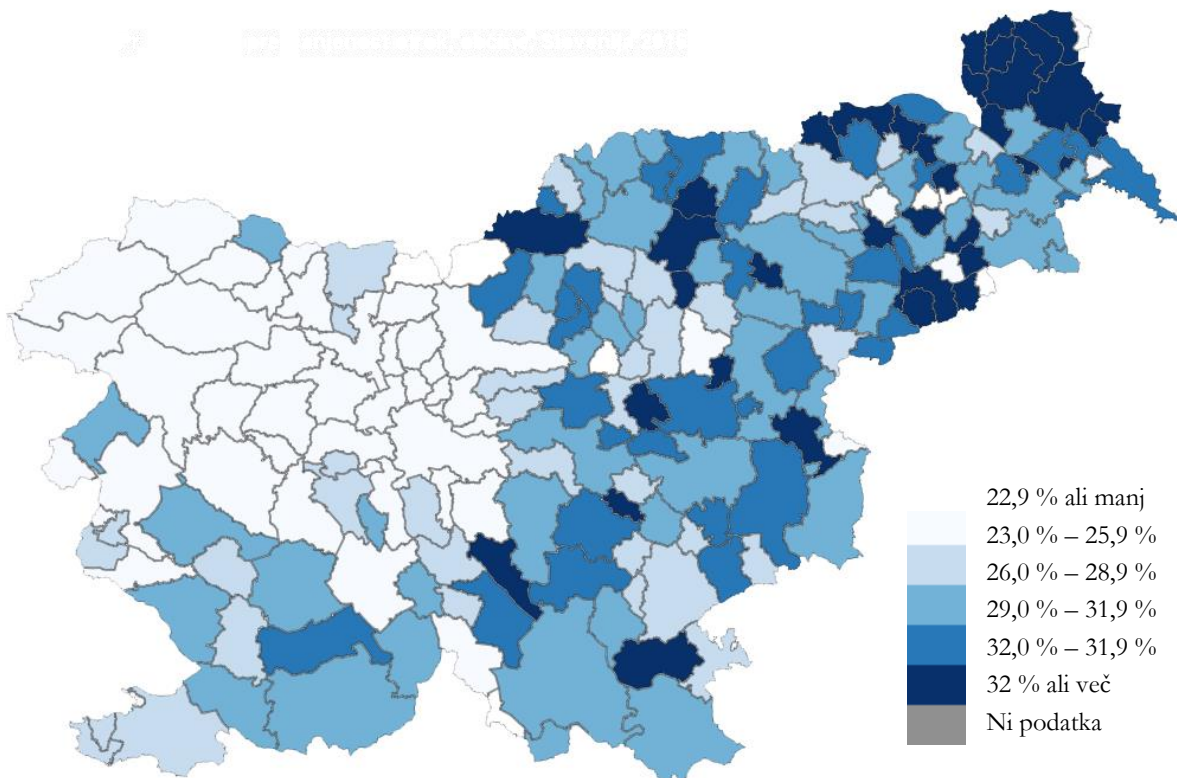
svoje zdravje, daleč pred vsemi drugimi razlogi. Približno štirje od desetih se ukvarjajo s športom ali telesno dejavnostjo, da izboljšajo telesno pripravljenost (43 %, 4 odstotne točke manj glede na leto 2017) ali se sprostijo (39 %, 1 odstotna točka več glede na leto 2017). Vsaj četrtnina vprašanih pravi, da to počnejo, da se zabavajo (27 %, 3 odstotne točke manj glede na leto 2017), izboljšajo telesno zmogljivost (27 %, 1 odstotno točko manj glede na leto 2017) ali s tem nadzorujejo svojo težo (25 %; 2 odstotni točki več glede na leto 2017). Približno vsak peti se ukvarja s športom ali telesno dejavnostjo, da bi izboljšal svoj zunanji izgled (21 %, 1 odstotna točka več glede na leto 2017) ali zaradi druženja (19 %). Več kot vsak deseti Evropejec se ukvarja s športom ali telesno dejavnostjo, da bi preprečil učinke staranja (17 %, 3 odstotne točke več glede na leto 2017) ali izboljšal svojo samozavest (13 %, 1 odstotna točka več glede na leto 2017).

Gibanje in telesna aktivnost je tisto, kar skozi doživljanje in zaznavanje sveta otroku omogoča zaznave, pridobivanje informacij ter vsestranski skladen razvoj. Z ustreznimi gibalnimi dejavnostmi si otrok poleg gibalnih in funkcionalnih sposobnosti razvija tudi spoznavne, socialne in čustvene sposobnosti ter lastnosti. Zadostna gibalna dejavnost v otroštvu izboljšuje zdravje v odrasli dobi. Številne raziskave so pokazale, da imata gibanje in telesna dejavnost v najzgodnejšem obdobju otrok pomemben vpliv na njihov intelektualni, čustveni in telesni razvoj, ter neposredno vplivata na njihovo trenutno in kasnejše zdravstveno stanje. Otrok prevzema navade, stališča in vrednote staršev, zato je ukvarjanje s športom znotraj družine zelo pomembno za njegovo nadaljnjo gibalno in športno dejavnost in sprejemanje športa, gibanja in zdravega življenjskega sloga kot vrednote. Nekateri podatki kažejo, da so otroci športno aktivnih mater kar dvakrat bolj aktivni od otrok neaktivnih mater. Podatki, da se več kot 50 % družin kot celote njenih članov v Sloveniji s športno dejavnostjo sploh ne ukvarja, kaže na potrebo po aktivnih ukrepih za zagotavljanje ustreznih pogojev in oblikovanja motivacijskih okoliščin za dvig deleža gibalno aktivnih družin. Investicija je programsko in infrastrukturno zasnovana tako, da prostor v okviru načrtovanega projekta - večnamensko igrišče z umetno travnato površino, krepi zavedanje pomena gibanja otrok in družin, ter nudi okolje za aktivno preživljanje prostega časa vsem članom družine.

V okviru raziskave »Otrok med vplivi sodobnega življenjskega sloga: gibalne sposobnosti, telesne značilnosti in zdravstveni status slovenskih otrok«⁹ je ugotovljeno, da otroci v Sloveniji pridobivajo na maščobni masi, kar potrjujejo vse tri spremenljivke: indeks telesne mase (ITM), obseg trebuha in telesna maščoba. Prekomerna telesna teža in debelost v otroški dobi predstavljata velik problem že danes, še bolj zaskrbljujoča pa so predvidevanja za prihodnost. Otrok s prekomerno telesno težo in debelostjo je pri nas približno od 15 do 20 %. Debelost je ena največjih izzivov javnega zdravstva 21. stoletja. Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) navaja, da se je v mnogih evropskih državah število (pre)debelih od leta 1980 več kot potrojilo in se še vedno neustavljivo povečuje, še posebej med otroci.

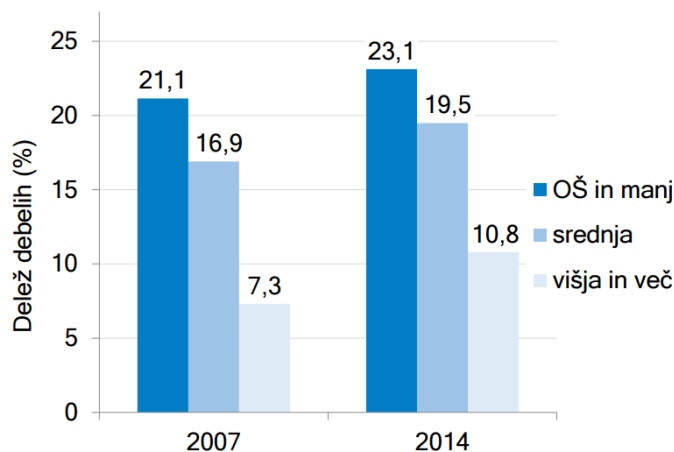
---

⁹ Šimunič, B. et al. (2008) Otrok med vplivi sodobnega življenjskega sloga – gibalne sposobnosti, telesne značilnosti in zdravstveni status slovenskih otrok. Koper, Univerza na Primorskem Znanstveno-raziskovalno središče Koper, Inštitut za kineziološke raziskave.

Slika 5: Prekomerna prehranjenost otrok; % med otroci in mladostniki v občini v letu 2016 (Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2018)

Hkrati ugotovitve kažejo, da obstaja trend upada nekaterih gibalnih sposobnosti (eksplozivna moč in hitrost) ter da je vse bolj prisotna debelost, manjša količina gibalno-športnih aktivnosti in s tem tudi slabše gibalne sposobnosti otrok. Raziskave sicer kažejo še, da zelo počasi narašča število gibalno nadarjenih otrok hkrati pa se mnogo hitreje povečuje število gibalno nekompetentnih otrok. Znano je, da so otroci zaradi premajhne gibalne aktivnosti oziroma vse bolj sedentarnega življenjskega sloga izpostavljeni številnim dejavnikom tveganj za pojav različnih bolezni. V Občini Trebnje je prisotna visoka raven zavedanja, da je redna gibalna aktivnost eden od najpomembnejših dejavnikov, ki omogoča zmanjšanje takšnega tveganja in je, v primerjavi z drugimi, najlažje spremenljiv in hkrati najbolj prijeten. Ker se tvegano vedenje, ki lahko ima negativne posledice na zdravje, pojavlja že v otroštvu in se nadaljuje v poznejših življenjskih obdobjih, je potrebno pravočasno ukrepati. Strokovnjaki pri nas in v tujini predvidevajo, da se bo trend upadanja gibalne aktivnosti ter posledično gibalnih sposobnosti in hkrati vse večje prevalence prekomerne telesne teže in debelosti nadaljeval še v prihodnje. Zato je potrebno v razvojnih strategijah in izvedbenih ukrepih zagotavljati podporo razvoju kakovostnih programov gibalnih aktivnosti, zlasti na prostem in omogočiti ustrezne možnosti za to.

Slika 6: Delež debelih oseb, starih 15 let in več, glede na zaključeno stopnjo izobrazbe, Slovenija, 2007 in 2014 (Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2016)

Klasična otroška igrišča postajajo vse manj zanimiva. Računalniške igrice in risanke, kjer je dinamika igre hitrejša, so za otroke privlačne in obenem drugače usmerjene kot spontane igre v odprtem prostoru. Na klasičnem otroškem igrišču so postavljena statična igrala, ki jih otrok nekaj časa raziskuje, vendar se jih, navajen intenzivnosti računalniških igric, prehitro naveliča. Zaradi varnosti na takih igriščih ali igralnih - vadbenih prostorih, ponavadi tudi primanjkuje bolj dinamičnih, zanimivih igral oz. igralnih elementov, ki bi spodbujali doživljajsko igro. V Sloveniji je na splošno dobrih, kakovostnih in zanimivih vadbišč v primerjavi s tujino še vedno premalo, večina obstoječih pa je klasičnih in pogosto skromno opremljenih ter slabo vzdrževanih. Poleg tega pa povečana gostota prometa preprečuje otrokom varno igro na ulicah, proste površine, kjer so se otroci nekoč igrali so večinoma pozidane, jih zasedajo avtomobili, nova urejena parkirišča, trgovski centri itd. Po drugi strani pa ostajajo v ožjih mestnih središčih zapuščene igralne površine, ki veljajo za nevarne. Posebej generacija starejših šoloobveznih otrok (10–14 let) je v pogledu prostora za igro najbolj zapostavljena. Ti otroci so se sposobni že samostojno gibati po širšem mestnem prostoru, imajo večjo potrebo po ustvarjalni in svobodni igri na prostem, na igralnem prostoru, ki jim v celoti pripada. Če jim mesto ne nudi takega prostora, si ga skušajo sami prisvojiti, kar pa velikokrat povzroča konflikte in vodi v vandalizem (Steiner, 2015).¹⁰ Hosta s sodelavci (2007)¹¹ izpostavlja, da vzgajamo motorično inteligentne, natrenirane otroke, sposobne doseganja vrhunskih športnih rezultatov, ki pa ne morejo nadomestiti čustvenega in socialnega manjka, ki je nastal zaradi pomanjkanja proste igre. Otroke, ki jim ni omogočena prosta igra, označujejo z izrazom igralno zanemarjeni otroci, ki ne izživijo igrivosti kot temeljne značilnosti otroštva in se pozneje niso sposobni soočiti z odgovornostjo, ki jo zahteva globalni svet v imenu humanosti. Ne razvijajo se v osebnosti v polnem smislu in zmožnostih, ki bi jim omogočale ustvarjalno življenje v družbi miru.

¹⁰ Steiner, U. 2015. Doživljajsko otroško igrišče kot odgovor na sodobne potrebe otrok. Diplomsko delo. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta.

¹¹ Hosta, M., Bučar Pajek, M., Čuk, I., Videmšek, M. 2007. Otroška igra: veliko več kot zgolj igra. V: Otroška igrala brez meja - otroška igrala. Strokovni posvet. Ljubljana, 19 junij 2007. Čuk I. (ur.). Olimpijski komite Slovenije - Združenje športnih zvez, Odbor športa za vse: 9–21.

Igra predstavlja pomemben del otrokovega življenja in ima pomembno vlogo v otrokovem razvoju. Je proces učenja, ki daje otroku možnost raziskovanja, preizkušanja, doživljanja in ne predstavlja le razvedrila, ampak preživljanje časa, ko pridobiva znanje in izkušnje, nujne za intelektualni, čustveni in socialni razvoj. Skozi igro otrok spoznava sebe in svet, ki ga obdaja. Otrok se skozi igro uči, kako obvladovati samega sebe in stvari okoli sebe, nauči se reševanja problemov, sprejemanja odgovornosti za svoje odločitve, razvija jezikovne spretnosti, ustvarjalnost, socialne veščine in motorične spretnosti, hkrati pa skozi igro zadovolji svojo osnovno potrebo po izražanju samega sebe, kar ga vodi v nove dejavnosti, s katerimi razvija gibalne, zaznavne, mentalne sposobnosti, delovne navade, ustvarjalnost, moralne in estetske standarde, interese in čustveno življenje. Igra za otroka torej ni le dejavnost, ampak potreba in tudi pogoj, da se normalno celostno razvija. Otroku pomaga zadovoljiti njegove podzavestne potrebe po gibanju, aktivnosti in raziskovanju. Pomaga mu sprostiti in izživeti njegove strahove, napetosti in doseči pomirjanje. Igra predstavlja tudi neke vrste pripravo na poznejše poklicno življenje - otrok v igri uri svoje ročne spretnosti, razvija svoje sposobnosti in spoznava različne dejavnosti (Steiner, 2015).¹²

Zdravje kot stanje popolne telesne, duševne in socialne blaginje je opredeljeno tudi kot področje ukrepanja Sveta Evropske unije v Resoluciji o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018)¹³. Cilj na tem področju je poskrbeti za zdravje in dobro počutje mladih s poudarkom na spodbujanju športa, telesne dejavnosti in zdravega načina življenja. Zdravje pa je prav tako pomemben individualen življenjski cilj oz. projekt, saj med vrednotami v raziskavah Mladina 2000 in Mladina 2010 zaseda prvo mesto po zaznani pomembnosti v življenju mladih posameznikov. Kljub temu pa primerjalni EU kontekst nekaterih analiz zdravstvenega stanja (npr. Eurostatova publikacija Youth in Europe (2009)) pokaže, da zdravstveno stanje slovenske mladine znotraj EU ni najbolj ugodno. Ugotavlja, da je v letu 2006 več kot 91 % evropskih mladih (med 15. in 24. letom) ocenilo svoje zdravje kot dobro ali zelo dobro, slovenski vzorec mladih pa se je s 87,6 % umestil na 21. mesto med 25 zаетimi evropskimi državami. Delež redno telesno dejavnih mladostnikov pri nas je nizek in z njihovo starostjo še upada. Telesna dejavnost v sklopu športne vzgoje v šolah, kot navaja Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti (2015), nikakor ne zadošča za zdrav razvoj in ohranjanje zdravja, zato je ključnega pomena telesna dejavnost v prostem času otroka. Otroci imajo možnosti udeležbe v športnih programih organiziranih s strani šole, vendar so zaradi plačljivosti teh vsebin prikrajšani otroci iz socialno šibkih družin. Naloga družbe, vključno z lokalnimi skupnostmi, šolami in športnimi društvi je, da zagotovijo ponudbo programov telesne dejavnosti, ki je brezplačna ali cenovno dostopna in tako prispevajo k možnosti aktivne udeležbe v programih ne glede na socialno-ekonomsko okolje otrok. Na podlagi podatkov samoporočanja mladih je vsak dan dovolj telesno dejavnih 25,5 % fantov in le 14,9 % deklet. Še posebej zaskrbljujoči so podatki za dekleta, ki so telesno nedejavna v značilno višjem deležu kot fantje. Podatki kažejo, da so bolj telesno dejavni tisti mladi, ki imajo več prijateljev, kar kaže, da telesna dejavnost lahko pripomore k večjemu socialnemu omrežju in s tem posredno, pa tudi zaradi številnih drugih ugodnih vplivov, lahko pripomore tudi k boljšemu duševnemu zdravju.

---

¹² Steiner, U. 2015. Doživljajsko otroško igrišče kot odgovor na sodobne potrebe otrok. Diplomsko delo. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta.

¹³ UL EU C 311, 2009.

Študija Evropske komisije »Physical Education and Sport at School in Europe«¹⁴ iz leta 2013 poudarja, da s poukom športne vzgoje v šoli učinkovito krepimo telesno pripravljenost in zdravje učencev ter pomagamo mladim razvijati spretnosti za učinkovitejšo opravljanje in razumevanje telesnih dejavnosti za pozitivne vseživljenjske učinke. V skoraj vseh državah je osnovni cilj telesne vzgoje graditi znanja in spretnosti za otrokov telesni, osebni in socialni razvoj. Ustrezni vadbeni prostori in oprema predstavljajo temeljno izhodišče za podporo razvoju temeljnih znanj in spretnosti mladih ter vitalizacijo vse starejše družbe in medgeneracijskega sodelovanja (šport družin).

Evropska komisija in Svetovna zdravstvena organizacija sta 28. septembra 2015 objavili poročilo¹⁵ o ključnih kazalnikih na področju telesne dejavnosti v državah članicah EU, za odrasle, mladostnike in otroke. V poročilu je poudarjeno, da je telesna aktivnost koristna za zdravje, vključno z zmanjšanim tveganjem za bolezni srca in ožilja, visok krvni tlak, sladkorno bolezen in nekatere oblike raka. Telesna dejavnost pripomore tudi k vzdrževanju dobrega duševnega zdravja in zmanjšanju stresa, anksioznosti in depresije ter blaži učinke Alzheimerjeve bolezni in drugih oblik demence. Kljub znanim koristim telesne dejavnosti, ocene v Evropi kažejo (2015), da več kot tretjina odraslih ni dovolj aktivna. Telesna dejavnost upade posebej po 65. letu starosti, kar dve tretjini starejših ni telesno dejavnih. Delež telesno nedejavnih je največji (dobra polovica) med tistimi z najnižjo izobrazbo, medtem ko je v skupini najvišje izobraženih delež telesno nedejavnih najnižji (slaba petina). Podoben trend kažejo tudi novejši podatki raziskav CINDI - delež odraslih, ki dosegajo priporočila za telesno dejavnost Svetovne zdravstvene organizacije, se je od leta 2001 do 2012 značilno povečal, vendar raziskave kažejo na izrazito neenakost med skupinami z različnim socialno-ekonomskim ozadjem. Koncept urejenosti odprtih športnih površin, dostopnih vsem in ob vsakem času, je pomemben dejavnik zmanjševanja socialnih razlik in socialne izključenosti v športu in družbi nasploh, in je tudi vse bolj pogost pojav ter hkrati spodbuda aktivnega vključevanja v družbo in možnost aktivnega življenjskega sloga skozi ponujeno športno dejavnost. To je v kontekstu Občine Trebnje še posebej pomembno, saj je občina s pomembnim deležem Romske populacije.

Raziskava Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju (HBSC - Health Behaviour in School Aged Children) je mednarodna študija, ki je narejena na reprezentativnem vzorcu učencev in dijakov, starih 11, 13 in 15 let. Namen raziskave je longitudinalno spremljanje vedenja v zvezi z zdravjem v šolskem obdobju, ki vsake štiri leta po skupni metodologiji poteka v 43 državah Evrope in Severne Amerike, tudi v Sloveniji. Raziskava je v Sloveniji pokazala (Jeriček Klanšček s sodelavci, 2019)¹⁶ je pokazala povečan odstotek mladostnikov, ki redno doživljajo vsaj dva psihosomatska simptoma, zvišal se je odstotek mladostnikov, ki so trpinčili vrstnike. Skoraj vsak tretji mladostnik je poročal o občutkih žalosti ali obupanosti, ki so bili prisotni vsaj dva tedna v zadnjem letu in so vplivali na njegove vsakodnevne dejavnosti. Posebej skrb vzbujajoče je, da skoraj vsak peti 15 in 17-letnik poroča, da je v zadnjem letu resno razmišljal o tem, da bi poskušal narediti samomor. V raziskavi je opozorjeno, da bo potrebno več pozornosti vlagati v strategije za obvladovanje novih tehnologij, saj podatki kažejo, da skoraj vsak deseti

---

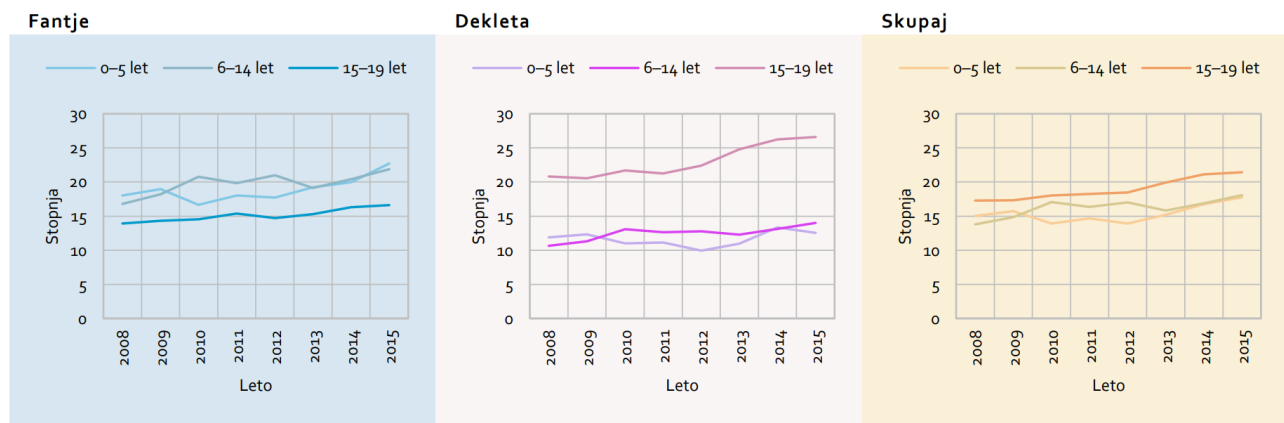
¹⁴ http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/thematic_studies_en.php

¹⁵ Evropska komisija in WHO, (2015) Factsheets on health-enhancing physical activity in the 28 EU Member States of the WHO European Region <http://www.euro.who.int/en/health-topics/disease-prevention/physical-activity/country-work>

¹⁶ Jeriček Klanšček, H., Roškar, M., Drev, D., Pucelj, V., Koprivnikar, H., Zupanič, T., Korošec, A. 2019. Z zdravjem povezana vedenja v šolskem obdobju med mladostniki v sloveniji. Izsledki mednarodne raziskave HBSC, 2018. Ljubljana, Nacionalni inštitut za javno zdravje.

mladostnik uporablja spletne socialne medije, na način, ki pomeni tveganje. Odstotek problematične uporabe spletnih socialnih omrežij je višji med dekleti kot fanti in med 15-letniki. Približno petina (19,1 %) mladostnikov je poročala, da igrajo igre vsak dan ali skoraj vsak dan. Na dan, ko so mladostniki igrali igre, jih je 46,3 % temu namenilo 2–3 ure ali več svojega časa. Desetina (10,2 %) mladostnikov je na lestvici zasvojenosti z igrami pritrdilno odgovorilo na 5 ali več trditev, kar kaže prisotnost znakov zasvojenosti. Po podatkih raziskave Duševno zdravje otrok in mladostnikov v Sloveniji (Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2019),¹⁷ se je število obravnjav v ambulantah na primarni ravni zdravstvenega varstva, pri katerih so bili otroci in mladostniki v tekočem letu prvič obravnavani zaradi duševne ali vedenjske motnje, v obdobju 2008–2015 povečalo za 25,7 %. Obravnave so najpogostejše v starostni skupini od 15 do 19 let. Med njimi so najpogostejše zaradi reakcije na hud stres in prilagoditvenih motenj.

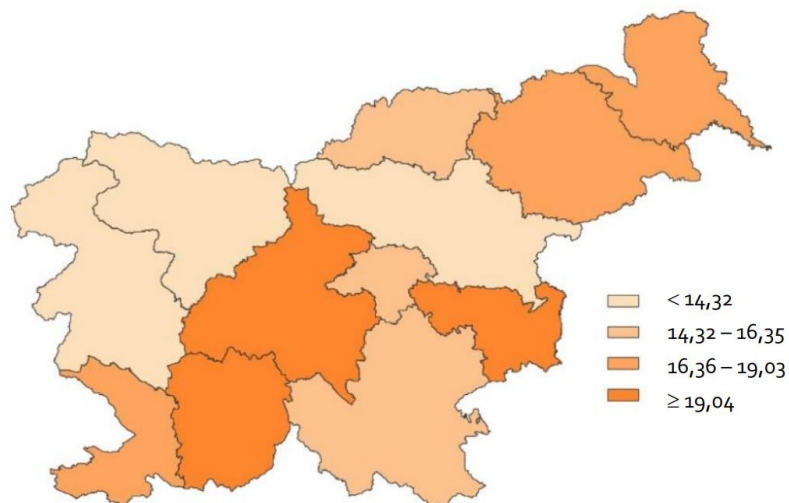

Slika 7: Stopnja prvih obiskov na 1.000 prebivalcev zaradi duševnih in vedenjskih motenj v obdobju 2008–2015 (vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2019)

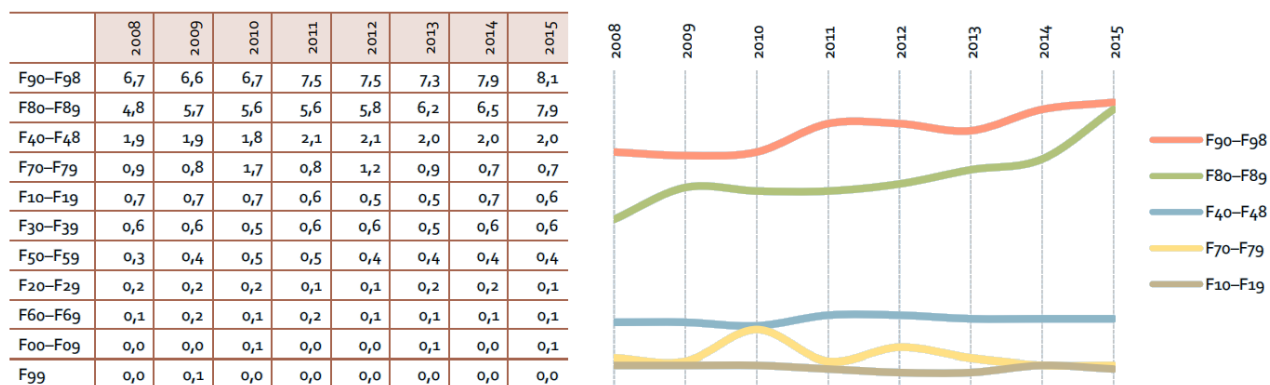
V obdobju 2008–2015 se je število obravnjav otrok in mladostnikov v ambulantah na sekundarni ravni zdravstvenega varstva, pri katerih je bila postavljena končna diagnoza duševne ali vedenjske motnje, povečalo za 71,0 %. Največ obravnjav je v osrednjeslovenski, jugovzhodni in podravske statistični regiji, najmanj pa v koroški, posavski in pomurski statistični regiji.

V obdobju 2008–2015 se je poraba zdravil za zdravljenje duševnih in vedenjskih motenj pri otrocih in mladostnikih povečala za 48,3 %. Povečanje je posledica porasta porabe antidepresivov (za 43,3 %) in psihostimulansov (za 87,2 %). Največ zdravil pri otrocih in mladostnikih med 6. in 14. letom je izdanih iz farmakološke skupine psihostimulansov; pri mladostnikih med 15. in 19. letom je bilo izdanih iz farmakološke skupine antidepresivov, ki so pri dekletih te starostne skupine predstavljali kar 69,5 % porabe vseh zdravil, namenjenih zdravljenju duševnih in vedenjskih motenj. Poraba zdravil za zdravljenje duševnih in vedenjskih motenj je najvišja v jugovzhodni Sloveniji.

¹⁷ Nacionalni inštitut za javno zdravje. 2019. Duševno zdravje otrok in mladostnikov v Sloveniji - povzetek publikacije. Roškar, S. (ur.), Jeriček Klanšček, H. (ur.), Vinko, M. (ur.), Hočevar Grom, A. (ur.). Ljubljana, Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Slika 8: Povprečna stopnja prvih obiskov na 1000 oseb zaradi duševnih in vedenjskih motenj v starostni skupini 0–19 let, po statističnih regijah, v obdobju med letoma 2008 in 2015 (vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2019)

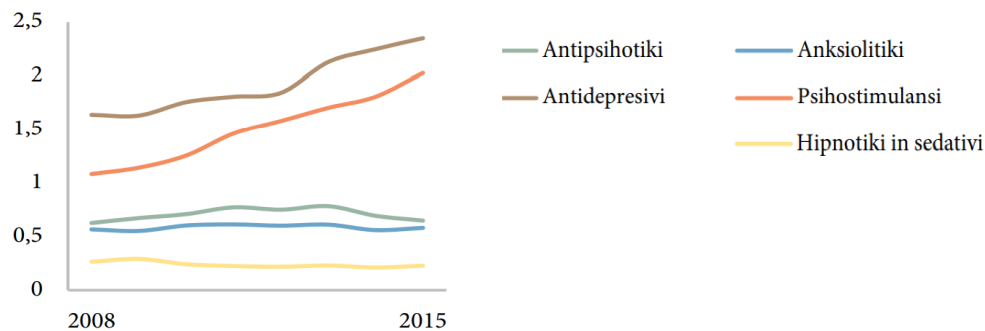

Opombe: F90–F98: Vedenjske in čustvene motnje, ki se začnejo navadno v otroštvu in adolescenci; F80–F89: Motnje duševnega razvoja; F40–F48: Nevrotske, stresne in somatoformne motnje; F70–F79: Duševna manjrazvitost; F10–F19: Duševne in vedenjske motnje zaradi uživanja psihoaktivnih snovi; F30–F39: Razpoloženske (afektivne) motnje, F50–F59: Vedenjski sindromi, povezani s fiziološkimi motnjami in telesnimi dejavniki; F20–F29: Shizofrenija, shizotipske in blodnjave motnje; F60–F69: Motnje osebnosti in vedenja v odrasli dobi; F00–F09: Organske, vključno simptomatske, duševne motnje; F99: Neopredeljena duševna motnja.

Slika 9: Stopnja prvih obiskov na 1000 oseb po sklopih diagnoz duševnih in vedenjskih motenj med fanti v starostni skupini 0–19 let med letoma 2008 in 2015 (vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2019)

V vseh prikazanih letih so bile pri fantih najvišje stopnje prvih obiskov za diagnoze iz sklopov vedenjske in čustvene motnje, ki se začnejo navadno v otroštvu in adolescenci (F90–F98), motnje duševnega razvoja (F80–F89), nevrotske, stresne in somatoformne motnje (F40–F48), duševna manjrazvitost (F70–F79), duševne in vedenjske motnje zaradi uživanja psihoaktivnih snovi (F10–F19), razpoloženske (afektivne) motnje (F30–F39) ter vedenjski sindromi, povezani s fiziološkimi motnjami in telesnimi dejavniki (F50–F59).

V obdobju 2008–2015 se je poraba zdravil za zdravljenje duševnih in vedenjskih motenj pri otrocih in mladostnikih povečala za 48,3 %. Najbolj se je povečala med mladostniki med 15. in 19. letom starosti, saj je bila leta 2015 za 73 % večja kot leta 2008. Povečanje je posledica porasta porabe antidepresivov (za 43,3 %) in psihostimulansov (za 87,2 %). Največ zdravil pri otrocih in mladostnikih med 6. in 14. letom je izdanih iz farmakološke skupine psihostimulansov; pri mladostnikih med 15. in 19. letom je bilo izdanih iz farmakološke skupine antidepresivov, ki so pri dekletih te starostne skupine predstavljali kar 69,5 % porabe vseh zdravil, namenjenih zdravljenju duševnih in vedenjskih motenj. Poraba zdravil za zdravljenje duševnih in vedenjskih motenj je najvišja v jugovzhodni Sloveniji.

Slika 10: Število izdanih receptov in definiranim dnevnim odmerkom (DDD - Defined Daily Dose) na 1.000 oseb na dan, v obdobju 2008–2015 (vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2019)

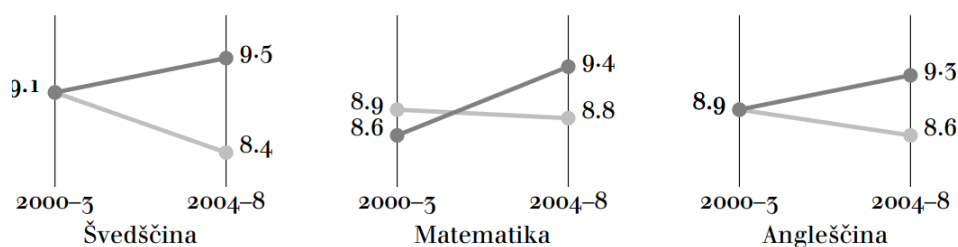
Poudariti je potrebno tudi pomen telesne dejavnosti, ki ni v obliki strukturiranih športno-rekreacijskih dejavnosti. Predvsem velja izpostaviti gibanje v naravi, odprtih zelenih površinah, ki pa morajo biti ustrezno opremljene, varne in atraktivne, hkrati pa vsebinsko prilagojene pričakovanjem otrok in mladostnikov ter staršev oz. spremljevalcev. Pomembno vlogo pa imajo tudi dejavnosti z družino, igranje na prostem, družabne igre z vrstniki, ipd. Ohranjanje gibalnih navad ter zdravega načina življenja v odraslosti predstavlja, zaradi vse hitrejšega načina življenja, poseben izziv za aktiven del populacije, ki ob službi in družini vse težje ohranja zdrav način življenja. Projekt je vsebinsko in prostorsko-lokacijsko prilagojen potrebam urbanega prebivalstva v Občini Trebnje, saj se lokacija večnamenskega igrišča z umetno travnato površino nahaja ob robu osrednjega, najbolj gosto naseljenega območja Občine Trebnje, ki je dostopno peš, s kolesom, avtomobilom ali javnim prevoznim sredstvom.

Glede na podatke o deležu gibalno aktivnega prebivalstva po statističnih regijah (Sila et al., 2010), spada Občina Trebnje v skupino občin s povprečnim deležem gibalno redno aktivnega prebivalstva, kar predstavlja dodatno zahtevo po izgradnji in posodobitvah infrastrukture za šport in prosti čas. Prav materialni pogoji za šport in prosti čas so eden ključnih dejavnikov za ustrezno raven gibalne aktivnosti, športne vadbe in krepitev zdravega življenjskega sloga prebivalstva. V Občini Trebnje v okviru razvojnih ciljev, strategij in ukrepov posebej spodbujajo gibalne in športne aktivnosti, med katere vključujemo ukrepe na področju izgradnje in posodobitve športne infrastrukture. Le-ta je bila do leta 2012 med najslabše razvitimi glede na vse slovenske občine, kar se izraža na številnih prej obravnavanih področjih.

Nacionalni program športa za obdobje 2000–2010 in tudi nacionalni program za obdobje 2014–2023 je med prednostne razvojne naloge postavil načrtovanje in gradnjo novih ter posodobitev obstoječih

športnih objektov in gospodarjenja z njimi. Posebno skrb je namenil tudi opremljanju športnih objektov in spremljajoče infrastrukture, zlasti športnega prostora v šoli, ki bi naj bil kar najbolje izkoriščen za potrebe učencev, staršev in društev še posebej tudi zunaj šolskih delovnih dni. S tem je mogoče ustvariti povezave med športom v družini, šoli in društvih. Eden od pomembnih vidikov povezave športnih objektov in izvedbe športnih programov je ustrezna opremljenost športnega prostora, ki mogoča učinkovito, varno, ustvarjalno ter prilagodljivo izvajanje programov in gospodarno ter racionalno rabo prostora. Ustrezna prostorska razporeditev vadbenih programov v obstoječi mreži športnih objektov omogoča enakovredne pogoje za razvoj potrebnih organiziranih in neorganiziranih oblik športne vadbe. Prostorske ureditve za otroke in mladostnike, starostnike in ostalo prebivalstvo so po svoji naravi javne investicije oziroma investicije v javno dobro. Otroci in mladostniki ter starostniki so prebivalstvena skupina s potrebami, ki se odražajo tudi v prostorskih ureditvah in prilagoditvah. Značilno je, da so z vidika posameznika te potrebe prehodnega značaja, medtem ko so v povezavi s potrebami drugih prebivalstvenih skupin izhodišče urejanju prostora. V prostorskem načrtovanju in upravljanju je poudarjena potreba po upoštevanju te populacije v celotnem prostoru, za razliko od preteklosti, ko se je večino pozornosti posvečalo urejanju posebej odrejenih in urejenih prostorov. Na splošno so ureditve, ki upoštevajo potrebe otrok, mladostnikov in starejših, prijazne tudi drugim uporabnikom prostora. Dostopnost, urejenost, varnost in ustrezna opremljenost vadbene površine ali objekta so temelj za izvajanje programov športa in njegov razvoj.

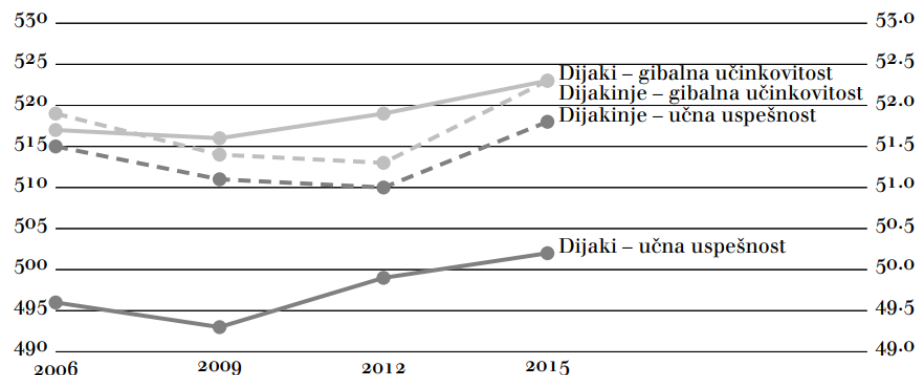
Raziskava Käll, Nilsson in Lindén (2014)¹⁸ je pokazala, da je mogoče z dvema dodatnima urama športne vzgoje, ki sta vodeni na strokovno visoki ravni, bistveno izboljšati učni uspeh otrok. Ena skupina otrok, vključen av raziskavo, je delala po običajnem kurikulumu s tremi urami športne vzgoje na teden, druga pa je v naslednjih štirih letih imela dve dodatni uri športne vzgoje tudi na račun zmanjšanja obsega drugih predmetov. Učinek so dokazovali s pomočjo testov nacionalnega preverjanja znanja, ki so pokazali, da so otroci z dodatnima dvema urama športne vzgoje in skrajšanim časom za druge predmete dejansko dosegli bistveno boljše rezultate kakor njihovi vrstniki, in to tako pri maternem jeziku in matematiki kot pri angleščini (slika 12). Trendi učne uspešnosti otrok, ki so imeli več ur sedečih predmetov, so bili celo negativni.

Slika 11: Primerjava uspešnosti nacionalnega preverjanja znanja švedskih otrok z dvema dodatnima urama športne vzgoje (temno) in tistih brez njiju (svetlo; v odstotkih; prirejeno po Käll, Nilsson in Lindén, 2014)

¹⁸ Käll, L. B., Nilsson, M., Lindén, T. 2014. The Impact of a Physical Activity Intervention Program on Academic Achievement in a Swedish Elementary School Setting. *Journal of School Health*, 84 8: 473–480.

Raziskava Starc (2019)¹⁹ je pokazala, da so trendi učne uspešnosti dijakov, še posebej dijakinj, v visoki povezanostjo z njihovo gibalno učinkovitostjo in da so tiste generacije slovenskih dijakov in dijakinj, ki so bile gibalno najbolj učinkovite, dosegale tudi najboljše rezultate v raziskavi PISA (Štraus, Šterman Ivančič in Štigl, 2015).²⁰

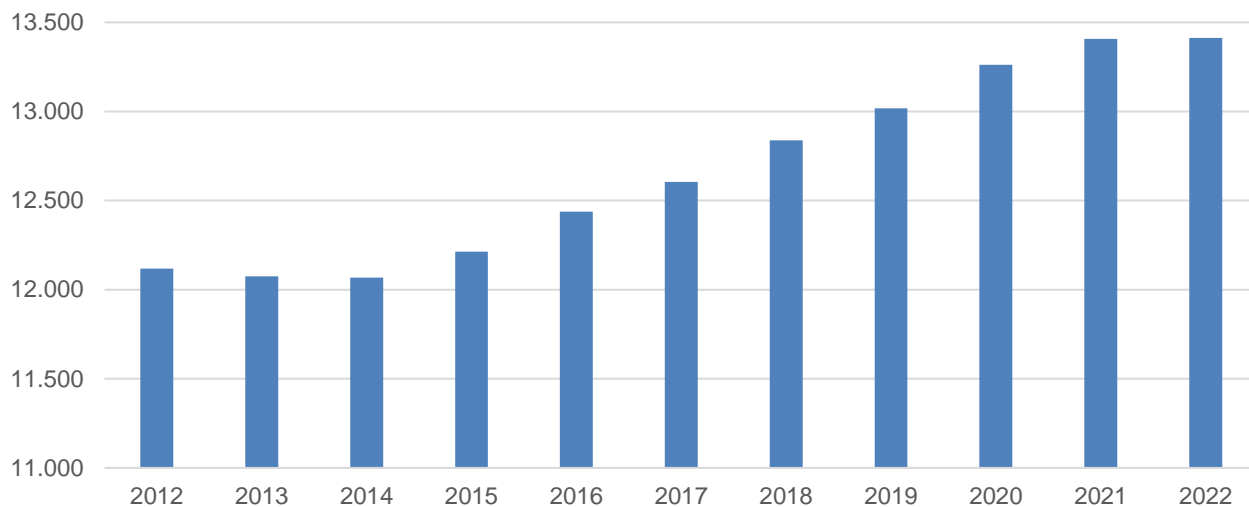
Slika 12: Trendi uspešnosti slovenskih dijakov (polna črta) in dijakinj (črtkano) v mednarodni primerjalni raziskavi PISA (temno, lestvica na levi) in trendi sprememb pri njihovi gibalni učinkovitosti (svetlo, lestvica na desni) (vir: povzeto po Starc, 2019)

3.2 Demografska gibanja v Občini Trebnje

V Občini Trebnje živi 13.413 prebivalcev (Statistični urad RS, 1. januar polletje 2023). Zaznana je rast števila prebivalcev v obdobju 2012–2022 in pričakovana je rast tudi v prihodnjih letih. Gostota poseljenosti v Občini Trebnje je 82 preb./km² (leta 2012: 74,2 preb./km²) (Statistični urad RS, 2023).

¹⁹ Starc, G. 2019. Pomen gibanja za učno uspešnost otrok. V: Vodenje v vzgoji in izobraževanju, 1/2019, Peček, P. (ur.). Ljubljana, Šola za ravnatelje.

²⁰ Štraus, M., Šterman Ivančič, M., Štigl, S. 2015. PISA 2015: Naravoslovni, matematični in bralni dosežki slovenskih učenk in učencev v mednarodni primerjavi. Ljubljana, Pedagoški inštitut.

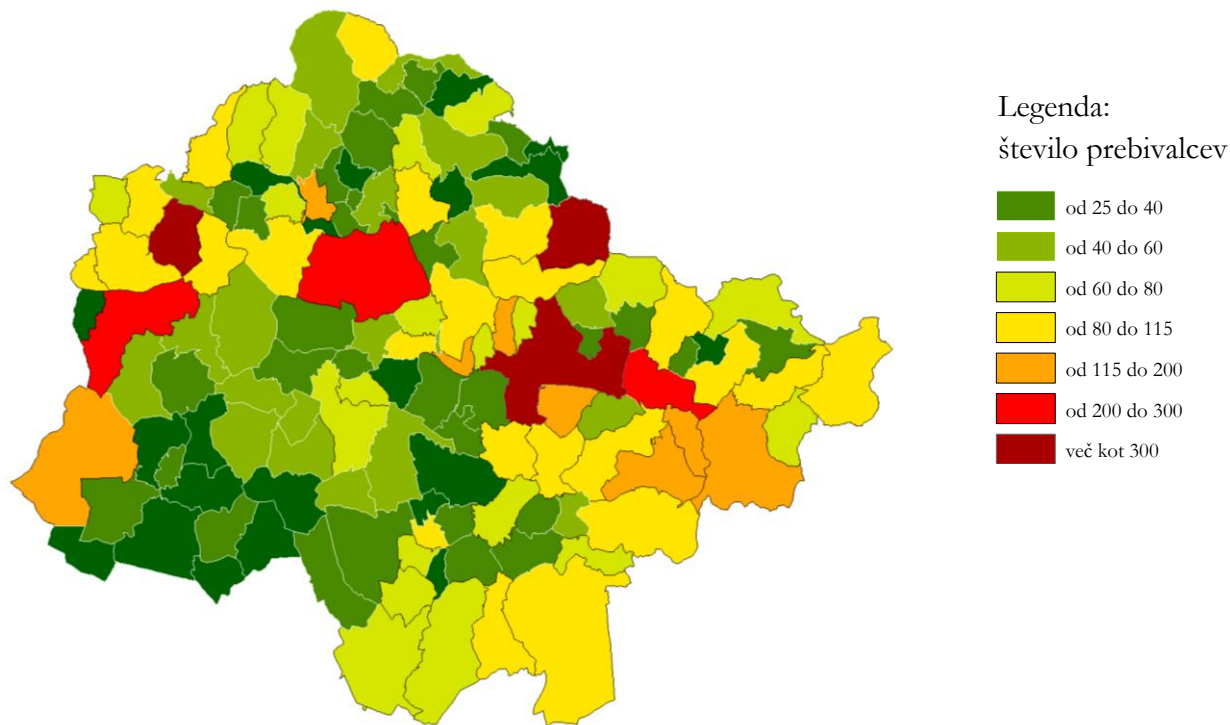

Slika 13: Gibanje števila prebivalcev v Občini Trebnje v obdobju 2012–2022 (1. januar; vir: Statistični urad RS, 2023)

Preglednica 1: Število prebivalcev Občine Trebnje 2012–2022 (1. januar) po starostnih skupinah (vir: Statistični urad RS, 2023)

Leto	Skupaj	0-14 let	% vseh	15-64 let	% vseh	Več kot 65 let	% vseh
2012	12.119	1.956	16,1	8.365	69,0	1.798	14,8
2013	12.076	1.982	16,4	8.277	68,5	1.817	15,0
2014	12.068	2.016	16,7	8.207	68,0	1.845	15,3
2015	12.213	2.058	16,9	8.287	67,9	1.868	15,3
2016	12.438	2.133	17,1	8.402	67,6	1.903	15,3
2017	12.605	2.171	17,2	8.478	67,3	1.956	15,5
2018	12.839	2.214	17,2	8.602	67,0	2.023	15,8
2019	13.018	2.267	17,4	8.663	66,5	2.088	16,0
2020	13.262	2.308	17,4	8.789	66,3	2.165	16,3
2021	13.407	2.366	17,6	8.805	65,7	2.236	16,7
2022	13.413	2.401	17,9	8.759	65,3	2.253	16,8
Indeks 2020/2012	1,11	1,05	0,95	1,25	1,13	1,11	1,14

Podatki po starostnih razredih kažejo, da se je delež prebivalcev v starostnem razredu nad 65 let v obdobju 2012–2022 v Občini Trebnje povečal za 25 %.

Slika 14: Število prebivalcev po naseljih Občine Trebnje (vir: Statistični urad RS, 2023; lastni prikaz)

Preglednica 2: Naravni, selitveni in skupni prirast prebivalstva v obdobju 2012–2021 v Občini Trebnje

Podatek / leto	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Naravni prirast	60	34	65	14	38	-4	32	9	-28	13
Naravni prirast na 1.000 prebivalcev	5,0	2,8	5,4	1,1	3,1	-0,3	2,5	0,7	-2,1	1,0
Selitveni prirast na 1.000 prebivalcev	1,5	-3,6	4,5	12,8	10,7	11,0	16,4	17,1	16,0	6,0
Skupni prirast	78	-10	119	170	171	135	243	232	184	93
Skupni prirast na 1.000 prebivalcev	6,4	-0,8	9,9	13,9	13,7	10,7	18,9	17,8	13,9	6,9

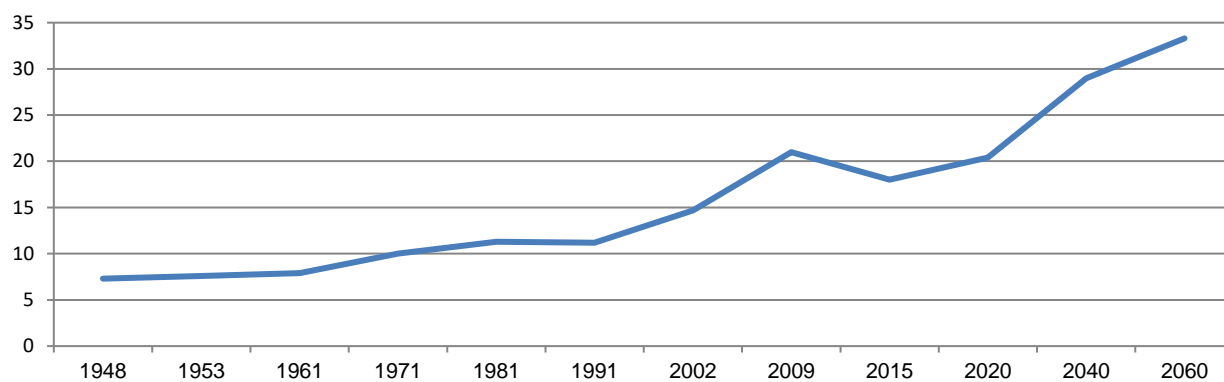
Kot je razvidno iz podatkov o demografskih gibanjih v Občini Trebnje (Preglednica 2) je zaznan pozitiven trend naravnega in selitvenega prirasta. Ob tem se število prebivalstva v Občini Trebnje povečuje, hkrati pa je zaznan trend staranja prebivalstva.

Živimo v družbi, ki bi jo lahko opredelili kot družbo staranja, saj se zaradi različnih demografskih sprememb in dejavnikov delež starejšega prebivalstva počasi, a neprestano viša. Takšni demografski premiki drastično posegajo v strukturo prebivalstva in močno vplivajo na širše družbeno okolje, družbeno infrastrukturo in njene sisteme. Ko govorimo o staranju prebivalstva v svetu, ki je prilagojen (mladim) odraslim, ne smemo pozabiti na nevarnost izključevanja in marginalizacije starejših. Staranje prebivalstva

je družbeni pojav, ki ga je potrebno vse pogosteje obravnavati na številnih družbenih, tehnoloških in drugih področjih, prav tako v povezavi z rabo in razvojem prostora. Strategije mest se bodo morale na področju prostorskega urejanja v luči prihodnjih demografskih sprememb osredotočiti tudi na ustvarjanje prijetnega urbanega okolja zlasti s poudarkom na obravnavi starejše populacije skozi vidike aktivnega vključevanja (Active Inclusion) in kakovostnega trajnostnega bivanja (Quality Sustainable Living). Občina Trebnje predstavlja okolje, ki se je in se bo tudi v prihodnje infrastrukturno in vsebinsko oblikovalo po načelih prilagajanja družbenim spremembam in s tem povezanim potrebam.

Glede na rezultate projekcij EUROPOP2019 (Eurostat 2020)²¹ naj bi imela Slovenija leta 2100 nekaj več kot 1.888.000 prebivalcev. Prebivalstvo Slovenije naj bi se povečevalo do približno leta 2024 (in se povečalo na okrog 2.116.000), nato naj bi število prebivalcev začelo počasi padati. 1. januarja 2100 naj bi imela Slovenija 1.888.000 prebivalcev, kar je 10 % manj kot v začetnem letu teh projekcij, tj. v 2019. Predpostavlja se, da se bo v letu 2100 v Slovenijo priselilo 5.300 več prebivalcev, kot se jih bo iz nje odselilo. To je približno dve tretjini manj, kot je znašal selitveni prirast Slovenije s tujino leta 2019.

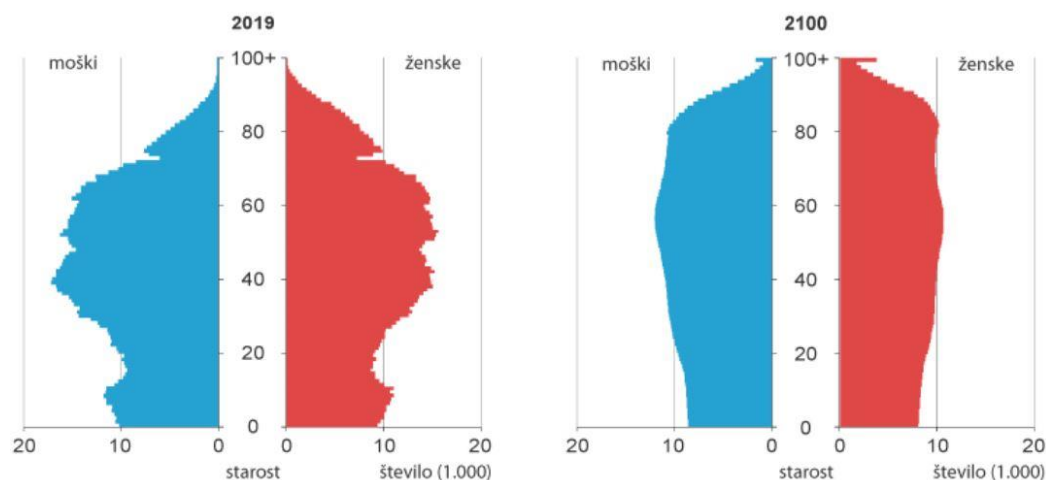
Slika 15: Gibanje deleža prebivalcev starejših od 65 let v obdobju 1948–2060, Slovenija

V prihodnosti naj bi se celotna stopnja rodnosti v Sloveniji večinoma enakomerno dvigala in leta 2100 dosegla vrednost 1,72. Pričakovano trajanje življenja ob rojstvu naj bi se daljšalo in dečki, rojeni v Sloveniji leta 2100, bi lahko pričakovali, da bodo živeli 89 let, deklice pa 93 let.

V naslednjih desetletjih naj bi se zelo pomembno spremenila starostna sestava prebivalstva Slovenije. Leta 2019 so starejši (tj. prebivalci, stari 65 ali več let) predstavljali 19,8 % prebivalstva, leta 2100 pa naj bil bilo v tej starostni skupini nekaj več kot 31 % prebivalcev Slovenije. Delež otrok (tj. prebivalcev, mlajših od 15 let) se bo predvidoma nekaj let še zniževal in leta 2037 dosegel minimum (okrog 12,5 %). Leta 2100 naj bi bilo otrok med prebivalci 13,5 %.

²¹ Eurostat. 2020. Population projections in the EU. Brussels, Eurostat.

Slika 16: Prebivalci po starosti in spolu leta 2019 in 2100, Slovenija (vir: Eurostat. 2020 - Europop2019)

Po podatkih raziskav telesna dejavnost Slovencev upade posebej po 65. letu starosti, kar dve tretjini starejših v Sloveniji ni telesno dejavnih. Delež telesno nedejavnih je največji (dobra polovica) med tistimi z najnižjo izobrazbo, medtem ko je v skupini najvišje izobraženih delež telesno nedejavnih najnižji (slaba petina). Podoben trend kažejo tudi novejši podatki raziskav CINDI²² - delež odraslih, ki dosegajo priporočila za telesno dejavnost Svetovne zdravstvene organizacije, se je od leta 2001 do 2012 značilno povečal.

Šport starejših predstavlja nadaljevanje športne rekreacije iz odrasle dobe s prilagoditvami glede na zmožnosti posameznika, ki izhajajo iz procesov staranja; izsledki pa kažejo, da je mogoče pričakovati pozitivne spremembe redne telesne vadbe tudi pri ljudeh, ki so začeli vaditi šele v starosti²³. Tudi Nacionalni program športa v R Sloveniji posebej obravnava šport starostnikov, pri čemer v okviru strateških ciljev opredeljuje dva, in sicer: povečati delež športno dejavnih starejših na 50 % in povečati delež športno dejavnih starejših v strokovno vodenih športnih programih za 10 odstotnih točk.

Predlog, da se obravnavan prostor med drugim infrastrukturno prilagodi rabi za starejše prebivalstvo, je aktiven odziv na aktualne in prihodnje demografske spremembe v družbi in v Občini Trebnje ter predstavlja izhodišče za nujen celovit in trajnostno naravnani pristop k prostorskemu prilagajanju aktivnega staranja, ki učinkovito upošteva individualne življenjske poti posameznikov in tako prispeva k višji kakovosti življenja starejših ter spodbuja socialno kohezijo v Občini Trebnje. Lokacije opremljanja javnih površin za namen športa in prostega časa ter spodbujanja aktivnega življenjskega sloga so v Občini Trebnje skrbno proučene in izbrane na podlagi številnih dejavnikov. Ena izmed ključnih uteži izbora je tudi zavedanje pomena upoštevanja staranja prebivalstva in potrebnih ukrepov za blaženje posledic ter prilagoditve prostorskih danosti in zmožnosti za obravnavano starostno skupino. Lokacija športnih

²² Tomšič, S., Kofol Bric, T., Korošec, A., Maučec Zakotnik, J. (ur.), (2014) Izzivi v izboljševanju vedenjskega sloga in zdravja. Ljubljana, Nacionalni inštitut za javno zdravje.

²³ Chodzko-Zajko, W. J., Proctor, D. N., Fiatarone Singh, M. A., Minson, C. T., Nigg, C. R., Salem, G. J., et al. (2009). American College of Sports Medicine position stand. Exercise and physical activity for older adults. *Med Sci Sports Exerc*, 41(7), 1510-1530.

objektov je v neposredni bližini doma za starejše občane in zdravstvenega doma. Občina Trebnje se zaveda pomena pojava staranje prebivalstva in se nanj aktivno odziva skozi najrazličnejše ukrepe in aktivnosti. Zaveda se, da v procesu staranja uravnotežena, redna aerobna, rezistenčna in gibljivostna telesna dejavnost pomembno vpliva na ohranjanje in krepitev telesnih in duševnih sposobnosti.

3.2.1 Kazalniki zdravstvenega stanja prebivalstva v Občini Trebnje

Podatki Nacionalnega inštituta za javno zdravje za leto 2023 kažejo (Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2023):

a. Zdravstveno stanje in umrljivost

- Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 18,2 koledarskih dni na leto, v Sloveniji pa 19,4 dni.
- Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil višji od slovenskega povprečja, za sladkorno bolezen pa blizu slovenskemu povprečju.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 1,7 na 1000 prebivalcev, starih 35 do 74 let, v Sloveniji prav tako.
- Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 6,4 na 1.000, v Sloveniji prav tako.

b. Dejavniki tveganja za zdravje in preventiva

- Telesni fitnes otrok je bil blizu slovenskemu povprečju.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila 0,9 na 1.000 prebivalcev, v Sloveniji pa 1,1.
- Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil blizu slovenskemu povprečju.
- Odzivnost v Program Svit - presejanju za raka debelega črevesa in danke je bila 66,3 %, v Sloveniji pa 63,4 %.
- Presejanost v Programu Zora - presejanju za raka materničnega vratu je bila 73,1 %, v Sloveniji pa 71,7 %.

Kazalnik	Občina	UE	Regija	SLO	Enota	Manj od povprečja	Več od povprečja
Prebivalci in skupnost	1.1 Razvitost občine	1,21	/	/	1,00	indeks	
	1.2 Prirast prebivalstva	6,9	6,2	2,1	-0,9	%	
	1.3 Starejše prebivalstvo (nad 80 let)	5,1	4,8	5,4	5,5	%	
	1.4 Osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)	13,4	14,6	14,8	12,7	%	
	1.5 Stopnja delovne aktivnosti	72,4	70,1	68,5	66,1	%	
Dejavniki tveganja	2.1 Telesni fitnes otrok	45,6	46,3	5	43,7	indeks	
	2.2 Prekomerna prehranjenost otrok	34,4	33,3	5	28,7	%	
	2.5 Poškodovani v transportnih nezgodah	0,9	0,9	1,2	1,1	sss/1000	
	2.6 Prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji	7,5	8,2	9,6	8,5	%	
	2.13 Dostop do varnih kolesarskih in sprehajalnih poti	98,6 ^m	100,0	96,3	97,5	%	
	2.14 Sodelovanje pri odločitvah skupnosti	57,8 ^m	60,1	54,2	50,8	%	
	Preventiva	3.1 Odzivnost v Program Svit	66,3	67,6	66,1	63,4	%
3.2 Presejanost v Programu Zora		73,1	73,5	70,8	71,7	%	
3.4 Presejanost v Programu DORA		80,6	80,6	80,1	78,0	%	
Zdravstveno stanje	4.2 Bolniška odsotnost	18,2	19,2	20,8	19,4	dnevi	
	4.3 Astma pri otrocih in mladostnikih (0-19 let)	0,1	0,1	0,3	0,5	sss/1000	
	4.4 Bolezni, neposredno pripisljive alkoholu (15 let in več)	1,4	1,7	1,5	1,7	sss/1000	
	4.5 Prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni	5,8	5,9	5,5	5,4	sss/100	
	4.6 Prejemniki zdravil zaradi poviš. krvnega tlaka	23,4	23,9	24,5	22,4	sss/100	
	4.7 Prejemniki zdravil proti strjevanju krvi	11,7	11,9	12,2	11,9	sss/100	
	4.8 Srčna kap (35-74 let)	1,7	1,5	1,9	2,0	sss/1000	
	4.9 Možganska kap (35-84 let)	2,2	2,5	2,5	2,4	sss/1000	
	4.10 Novi primeri raka	524	537	550	569	sss/100.000	
	4.15 Novi primeri raka debelega črevesa in danke	66	78	65	64	sss/100.000	
	4.16 Novi primeri raka pljuč	52	64	71	70	sss/100.000	
	4.17 Novi primeri raka dojke	93	105	125	129	sss/100.000	
	4.19 Novi primeri raka želodca	28	25	21	22	sss/100.000	
	4.11 Zlomi kotka pri starejših prebivalcih (65 let in več)	6,4	6,7	6,4	6,4	sss/1000	
	4.12 Prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj	13,6	14,0	14,9	14,5	sss/100	
	4.13 Pomoč na domu	2,7	2,8	1,3	1,7	%	
	4.20 Oviranost pri vsakodnevni skrbi zase	51 ^m	4,3	3,9	6,6	%	
	4.14 Klopni meningoencefalitis	0,0	0,4	7,0	7,3	sss/100.000	
	Umrljivost	5.1 Umrljivost po stalnem bivališču	1024	1033	976	933	sss/100.000
5.2 Umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let)		71	66	70	69	sss/100.000	
5.3 Umrljivost zaradi vseh vrst raka (0-74 let)		151	146	154	151	sss/100.000	
5.6 Umrljivost zaradi raka pljuč (0-74 let)		34	39	40	38	sss/100.000	
5.7 Umrljivost zaradi samomora		27	26	19	18	sss/100.000	

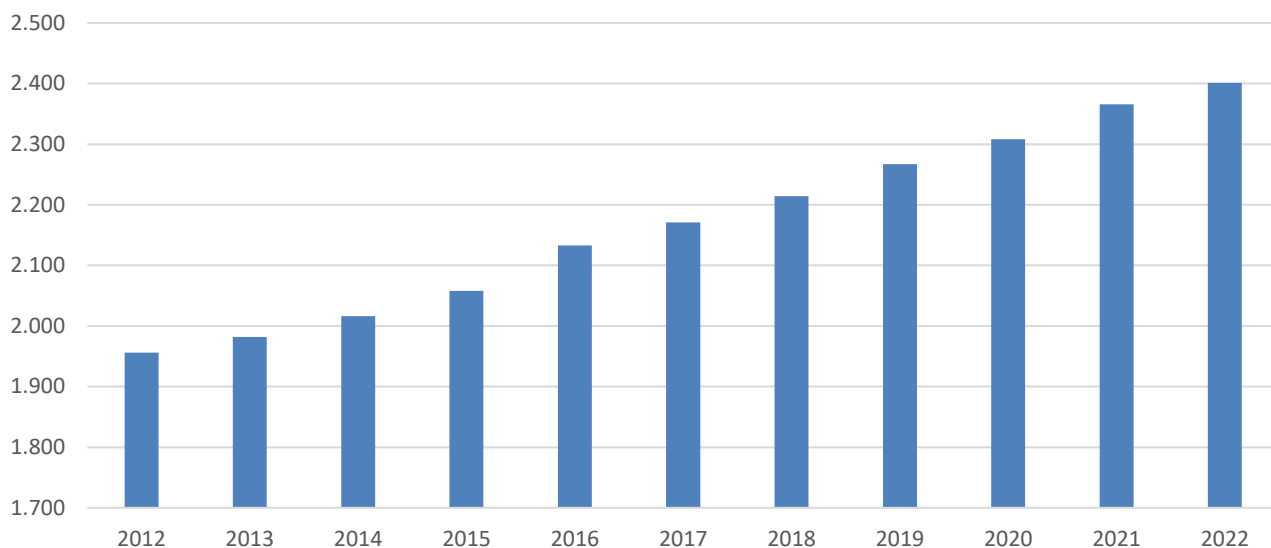
Legenda:

- ▲ Zelena – občina je statistično značilno boljša od povprečja preostale Slovenije.
- Modra – občina je statistično značilno različna od povprečja preostale Slovenije, zelenega gibanja kazalnika ni mogoče enoznačno določiti.
- ▼ Rdeča – občina je statistično značilno slabša od povprečja preostale Slovenije.
- Rumena – občina se statistično značilno ne razlikuje od povprečja preostale Slovenije.
- Bela – vrednost izbranega kazalnika zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) ni zanesljiva.

Slika 17: Kazalniki dejavnikov tveganj in zdravstvenega stanja prebivalstva v Občini Trebnje (Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2023)

3.3 Gibanje števila otrok v Občini Trebnje

Opaziti je, da je delež novorojencev glede na celoten starostni razred 0–14 let razmeroma nespremenljiv. V število rojstev je po letu 2012 (opazovano obdobje po odcepitvi in ustanovitvi Občine Mirna) opaziti manjše znižanje. Pri tem se je delež otrok v starostnem razredu 0–4 let v obdobju 2012–2023 povečal za kar 19 %. V Občini Trebnje obstaja zavedanje demografskih gibanj skozi obravnavano obdobje in s tem pomembnost prilagajanja in zagotavljanja ustreznih pogojev, standardov in normativov na področju športa.

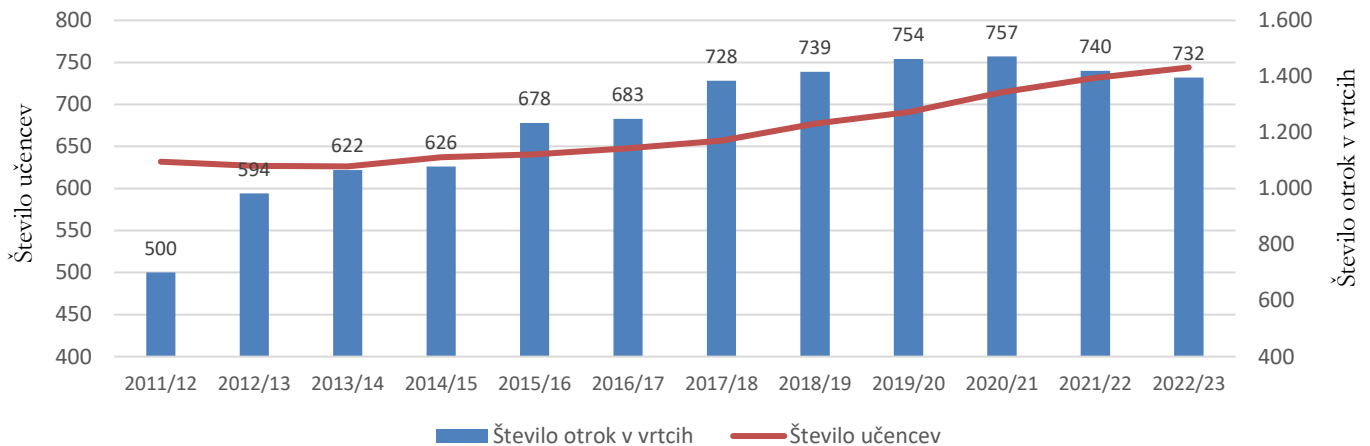

Slika 18: Število otrok starih med 0 in 14 let v obdobju 2012–2022 v Občini Trebnje (Statistični urad RS, 2023; 1. januar)

3.3.1 Predšolska in osnovnošolska vzgoja in izobraževanje v Občini Trebnje

V začetku 20. stoletja je bilo v Trebnjem že okoli 600 učencev, zato so veliko prostorsko stisko rešili z gradnjo šole v Dolenji Nemški vasi, kjer se je pouk začel v šolskem letu 1909/1910. Tako je bila šola v Trebnjem precej razbremenjena. Leta 1911 so temeljito popravili šolsko poslopje. Z odlokom prosvetnega oddelka je bila šola leta 1924 razširjena v petrazrednico, leta 1934 pa je postala šestrazrednica. Delno je pouk potekal v občinski zgradbi. Leta 1948 je bila z odlokom Ministrstva za prosveto določena v Trebnjem sedemletna šola. Prva leta po vojni je zaradi prostorske stiske pouk potekal na različnih lokacijah v Trebnjem. V sklopu šole sta delovala tudi otroški vrtec in glasbena šola, ki sta sedaj samostojna zavoda. Leta 1979 se je pričela gradnja sedanje šolske zgradbe, v kateri se je za več kot 800 učencev začel pouk po zimskih počitnicah leta 1982. To kaže na večje priseljevanje v Trebnje, saj se je kraj po drugi svetovni vojni pospešeno razvijal. Nekaj učencev se je leta 1974 prešolalo v Trebnje tudi iz šole v Knežji vasi, s Čateža pa leta 1983, saj sta bili tam šoli zaradi premajhnega števila učencev ukinjeni. Danes pouk poteka na centralni šoli v Trebnjem in na podružničnih šolah v Dobrniču, Dolenji Nemški vasi in Šentlovrencu.

V Občini Trebnje sta ustanovljeni dve osnovni šoli, in sicer Osnovna šola Trebnje s podružnicami v Šentlovrencu, Dobrniču in Dolenji nemški vasi in Osnovna šola Veliki Gaber. Za predšolsko vzgojo pa Vrtec Mavrica Trebnje in Vrtec Sončnica pri OŠ Veliki Gaber. Delež otrok vključenih v program predšolske vzgoje v šolskem letu 2021/2022 je znašal 86 % (Statistični urad RS, 2023).

Slika 19: Število učencev v osnovnih šolah v Občini Trebnje v obdobju 2011/12 do 2022/23 (Statistični urad RS, 2023)

Število učencev se je od šolskega leta 2012/2013 (odcepitev Občine Mirna) do šolskega leta 2022/2023 povečalo za 30,7 %. Prav tako se povečuje število otrok vključenih v program predšolske vzgoje. Od leta od leta 2012 (kljub odcepitvi Občine Mirna) do 2022 se je število otrok vključenih v vrtece povečalo za 46,4 %.

Preglednica 3: Število enot, oddelkov in otrok, vključenih v vrtec v Občini Trebnje v obdobju 2011–2022 (leto npr. 2014 pomeni šolsko leto 2014/2015)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vrtci - enote	2	2	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Otroci	500	594	622	626	678	683	728	739	754	757	740	732

3.4 Športna dejavnost in športna infrastruktura v Občini Trebnje

Na območju Občine Trebnje je v skladu s podatki Registra društev Ministrstva za notranje zadeve, registriranih 145 društev, od tega 59 društev, ki delujejo na področju športa in rekreacije, ki so registrirana v skladu z Zakonom o društvih. Nekaj društev, ki delujejo na področju športa, je vključenih v nacionalne panožne športne zveze, ki so članice Olimpijskega komiteja Slovenije - Združenja športnih zvez.

Športna društva v Občini Trebnje delujejo v vseh pojavnih oblikah športa: šport predšolskih otrok, šport otrok in mladine, kakovostni in vrhunski šport, šport za starejše, šport invalidov in na področju športa za vse. Ob tem so društva dejavna na področju nogometa, rokometu, atletike, kegljanja, letalstva, športnega

streljanja, kolesarjenja, jadranja, golfa, potapljanja, konjeništvu, borilnih veščin, moto športa, miselnih in taktičnih iger ter orientacije, planinstva, karateja, agilniti, športa za vse, športa starejših idr.

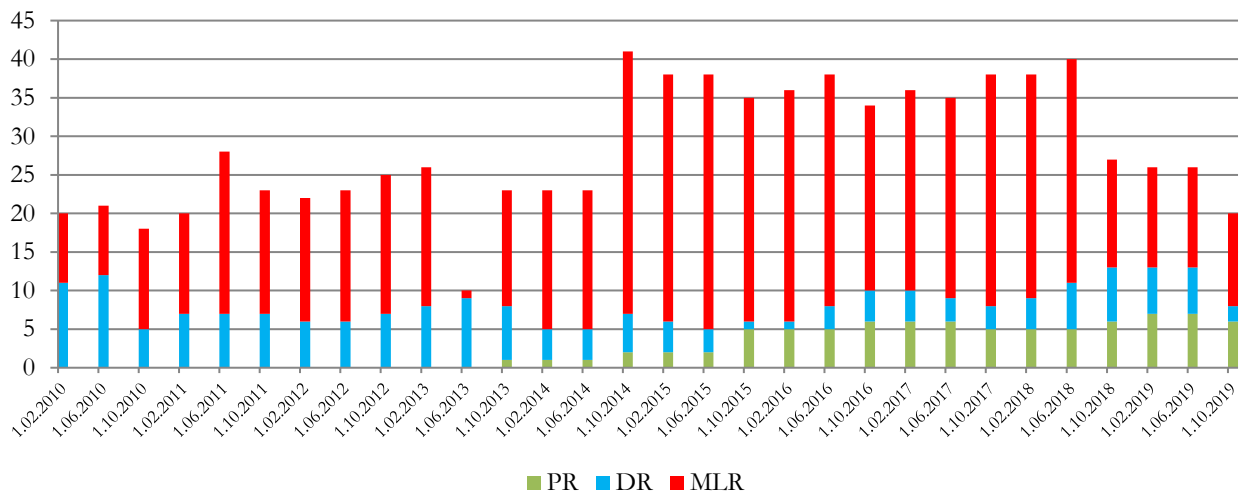
Med najuspešnejše športne panoge v Občini Trebnje sodi rokomet, ki ima več desetletno bogato in rezultatsko uspešno zgodovino. Eden ključnih nosilcev razvoja športa v Občini Trebnje je Rokometni klub Trimo Trebnje, ustanovljen leta 1983. Nova dvorana, zgrajena ob novi osnovni šoli v Trebnjem, je bila pomembna prelomnica v razvoju rokometu, ne samo za Trebnje, temveč za širšo okolico. Rokometni klub je stalni predstavnik 1. slovenske rokometne lige in z bogatimi izkušnjami na mednarodnih tekmovanjih.

Vse pomembnejše mesto v športu v Trebnjem dobiva tudi pred leti ustanovljen nogometni klub, ki ima po izgradnji nogometnega igrišča z umetno travo ter velikega nogometnega igrišča z naravno travnato površino (na območju izvedbe predvidenega projekta) več kot 200 članov v vseh starostnih kategorijah, vključno s člansko ekipo in ekipo deklet U15 in U17.

Nogometni klub Trebnje je bil ustanovljen z namenom, da omogočimo otrokom in mladini v Trebnjem in okolici možnost treniranja nogometu. Vodstvo kluba je le v dveh letih ustvarilo pogoje, da so lahko pričele trenirati selekcije U8 in U10. Hkrati je klub postal član Medobčinske nogometne zveze Ljubljana (MNZ Ljubljana) in se prijavili v tekmovanje teh selekcij v sezoni 2011/2012. Od septembra 2011 klub prvič v zgodovini mesta Trebnje nastopa v ligi MNZ Ljubljana. Avgusta 2011 sta pričeli z redno vadbo nogometu selekciji U8 in U10. Klub je organiziral prvi nogometni kamp. Že prvo sezono, se je treningov udeleževalo skoraj 60 otrok, danes pa že več kot 300. V sezoni 2012/2013 je klub v tekmovanjih nastopal s selekcijami U8, U9, U10 in U12. V sezoni 2013/2014 pa s selekcijami U8, U10, U11 in U13. V sezoni 2016/17 se je selekcija U15 uvrstila v 1. MNZ ligo in sicer tako, da je v le dveh sezonah prišla iz 3. lige v 1. ligo. Od sezone 2017/18 dalje v klubu delujejo vse selekcije in sicer od U6 do članov pri fantih in od U11-U15 pri dekletih. Dekleta, ki igrajo v klubu so v sezoni 2016/17 postale državne šolske prvakinje, po zmagi na finalni tekmi proti ŽNK Maribor. V sezoni 2018/2019 je klub sodeloval v tekmovanjih s 13 selekcijami. V tej sezoni so vse selekcije uspešno nastopale, predvsem člani, ki so se z osvojenim 1. mestom v MNZ ligi uvrstili v 1. regionalno ligo (4. liga NZS). Kadeti in mladinci so prav tako osvojili skupno odlično 3. mesto v 1. MNZ ligi. Od sezone 2015/16 dalje je Nogometni klub Trebnje tudi gostitelj uradnih tekmovanj, saj je bilo leta 2016 zgrajeno novo nogometno igrišče, ki je septembra 2016 prejelo licenco Nogometne zveze Slovenije.

V Občini Trebnje ima dolgoletno in uspešno zgodovino tudi mažoretna dejavnost, ki se na različne načine prepleta z dejavnostjo športa. Prvimi mažoretnimi nastopi so bili na rokometnih tekmah Rokometnega kluba Trebnje. Uspehov zadnjih dveh desetletij, ki so jih nanizale članice mažoretne skupine na raznih nastopih in tekmovanjih, je veliko: 1. mesto na državnem tekmovanju mažoret Slovenije v Radečah, 3. mesto v tekmovanju skupin na državnem prvenstvu mažoret Slovenije, 16. mesto na 2. evropskem prvenstvu mažoret na Češkem, 3. mesto para in 1. mesto skupine kadet na državnem prvenstvu leta 2013 v Radečah. Leta 2015 so domov prinesle prve skupinske evropske medalje, uspeh pa dopolnile tudi s prvim evropskim zlatom. Svojo 20-letnico so obeležile z izjemnimi nastopi, pred številčno publiko, ki je napolnila športno dvorano trebanjske osnovne šole. Krajevna skupnost Trebnje in Občina Trebnje sta

leta 2016 uredili nov prostor za vadbo mažoretam, in sicer v sklopu urejanja večnamenskega igrišča v trebanjskem športnem parku.

Legenda: MLR - mladinski razred; DR - državni razred; PR - perspektivni razred

Slika 20: Število kategoriziranih športnikov v Občini Trebnje v obdobju 2010–2019 (zadnja sprememba 1. 10. 2019)

Preglednica 4: Društva s kategoriziranimi športniki (stanje 1. 10. 2019) v Občini Trebnje so (Olimpijski komite Slovenije, 2019):

Društvo	Razred kategorizacije			Skupaj
	Perspektivni	Državni	Mladinski	
AMD Trebnje	0	0	1	1
Bowling klub GALAXIJA	0	1	0	1
Klub borilnih veščin "Fearless Fighters"	1	0	0	1
Rokometni klub Trimo	5	0	12	17
Skupaj	6	1	13	20

3.4.1 Infrastruktura za šport in prosti čas

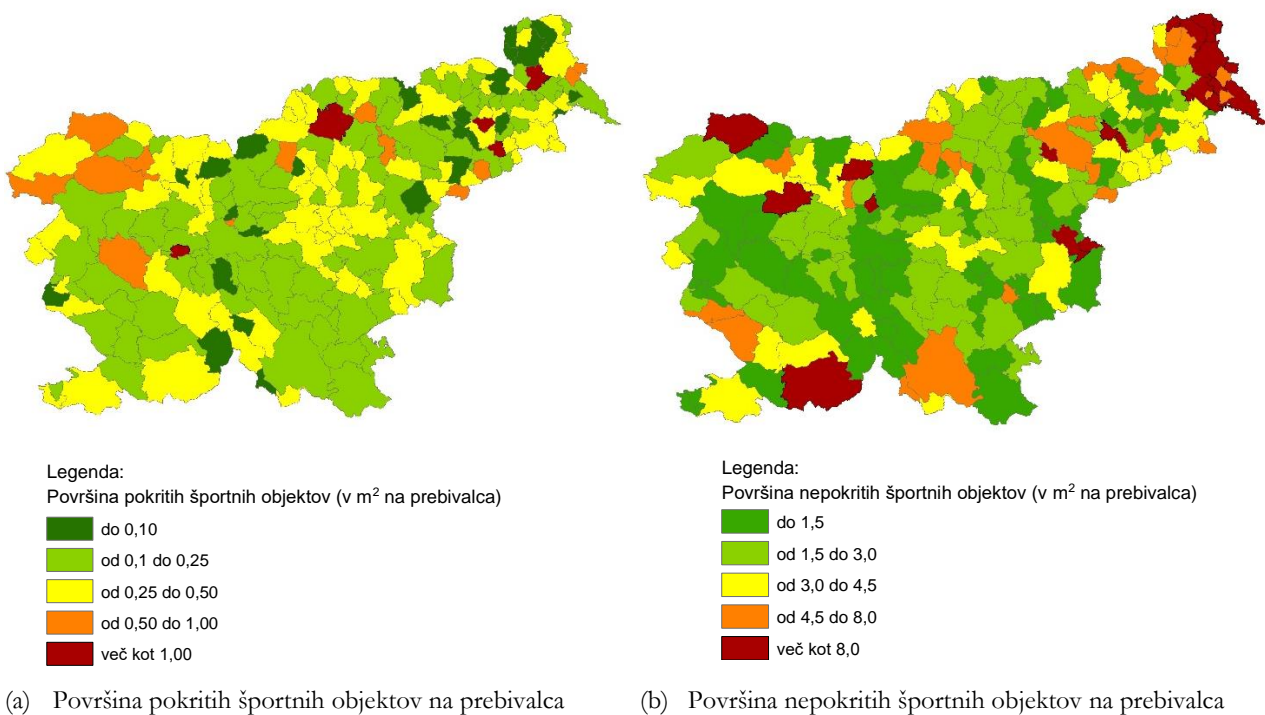
Razvoj uspešnosti športa v Občini Trebnje je v tesni soodvisnosti od materialnih pogojev za udejanjanje športne vzgoje ter izvajanje programov kakovostnega in vrhunškega športa ter športa za vse. Prav tako je pomembna njihova kakovost. Nacionalni program športa v RS 2014–2023 opredeljuje naslednje strateške cilje, in sicer:

- kakovostno izkoriščanje in učinkovito ravnanje s športnimi objekti in površinami za šport v naravi,
- zagotavljanje 0,35 m² pokritih in 3,2 m² nepokritih športnih površin na prebivalca, ki bodo ustrezno prostorsko umeščene,

- zagotavljanje športnih objektov in površin za šport v naravi, ki bodo zgrajeni, posodobljeni in upravljani po načelih trajnostnega razvoja,
- izboljšanje učinkovitosti uporabe javnih športnih objektov,
- vključitev zasebnih športnih objektov v mrežo športnih objektov za uresničevanje javnega interesa na področju športa,
- zagotoviti ustrezno kakovostno mrežo športnih objektov in površin za celotno programsko podstrukturo športa.

Upošteva je evidentirane športne objekte, je po podatkih Zavoda za šport RS Planica v kar 161 občinah ali 78 % vseh, zagotovljenih manj kot 0,35 m² pokritih in v 132 občinah ali 62 % vseh občin, manj kot 3,2 m² nepokritih vadbenih površin na prebivalca. Pomemben dejavnik športnega udejstvovanja je tudi materialno okolje, zato je ena od prednostnih nalog nacionalnega programa športa 2014–2023 učinkovita in dostopna mreža kakovostnih športnih objektov in površin za šport v naravi. Sofinanciranje dejavnosti na področju športnih objektov in površin za šport v naravi sodi v letne programe športa na državni in lokalni ravni.

Slika 21: Občine glede na površino pokritih in nepokritih športnih objektov na prebivalca (vir: Zavod za šport RS Planica, 2021; lastni prikaz)²⁴

Celostna podoba športa in športne ozaveščenosti mora kazati na urejenost naravnega prostora za športne namene. Uporaba narave kot največje športne površine zahteva ne samo odnos do zgrajenega, temveč tudi do naravno danega, v skladu z načeli trajnostnega razvoja, zlasti uravnoteženega ravnanja z okoljem.

²⁴ Zavod za šport RS Planica, (2021). Šport v številkah, 1/2021. Ljubljana, Zavod za šport RS Planica.

Objekti za kakovostni in vrhunski šport morajo slediti stalnemu razvoju posameznih športnih panog. Za izboljšanje prostorskih možnosti za priprave in nastope športnikov nacionalni program športa 2014–2023 opredeljuje programsko in infrastrukturno povezovanje nekaterih vadbenih športnih površin v športne centre na ravni države in lokalnih skupnosti. Tako zgrajeno mrežo vadbenih športnih objektov in površin za šport v naravi bo treba ustrezno vzdrževati in obnavljati po načelih trajnostnega razvoja.

Razvoj uspešnosti športa v Občini Trebnje je v tesni soodvisnosti od materialnih pogojev za udejanjanje športne vzgoje ter izvajanje programov kakovostnega in vrhunskega športa ter športa za vse. Prav tako je pomembna njihova kakovost. Upošteva se zgolj evidentirane športne objekte, je po podatkih analize Starčka s sodelavci (2013) v 40 % občin manj kot 0,5 m² pokritih ali 3 m² nepokritih vadbenih površin na prebivalca. Le v 30 občinah v Sloveniji je vsaj 0,5 m² pokritih vadbenih površin na prebivalca. Pomemben dejavnik športnega udejstvovanja je tudi materialno okolje, zato je ena od prednostnih nalog nacionalnega programa športa 2014–2023 učinkovita in dostopna mreža kakovostnih športnih objektov in površin za šport v naravi. Sofinanciranje dejavnosti na področju športnih objektov in površin za šport v naravi sodi v letne programe športa na državni in lokalni ravni.

Celostna podoba športa in športne ozaveščenosti mora kazati na urejenost naravnega prostora za športne namene. Uporaba narave kot največje športne površine zahteva ne samo odnos do zgrajenega, temveč tudi do naravno danega, v skladu z načeli trajnostnega razvoja, zlasti uravnoveženega ravnanja z okoljem. Objekti za kakovostni in vrhunski šport morajo slediti stalnemu razvoju posameznih športnih panog. Za izboljšanje prostorskih možnosti za priprave in nastope športnikov nacionalni program športa 2014–2023 opredeljuje programsko in infrastrukturno povezovanje nekaterih vadbenih športnih površin v športne centre na ravni države in lokalnih skupnosti. Tako zgrajeno mrežo vadbenih športnih objektov in površin za šport v naravi bo treba ustrezno vzdrževati in obnavljati po načelih trajnostnega razvoja.

Preglednica 5: Podatki o športni infrastrukturi (stanje 2021; zadnja sprememba) v Sloveniji, statistični regiji Jugovzhodna Slovenija in Občini Trebnje (vir: Zavod za šport RS Planica, 2021)²⁵

Teritorialna raven	Pokrit				Nepokrit				Skupaj			
	Št. objektov	Št. vadbenih prostorov	Površina vadbenih prostorov (m ²)	Površina na 1000 prebivalcev (m ²)	Št. objektov	Št. vadbenih prostorov	Površina vadbenih prostorov (m ²)	Površina na 1000 prebivalcev (m ²)	Št. objektov	Št. vadbenih prostorov	Površina vadbenih prostorov (m ²)	Površina na 1000 prebivalcev (m ²)
Slovenija	1.066	1.629	598.363	285	1.961	3.360	5.537.589	2.642	3.027	4.989	6.135.952	2.928
Jugovzhodna Slovenija	62	104	30.923	213	146	228	283.202	1.948	208	332	314.124	2.161
Občina Trebnje	6	5	1.738	132	7	9	9.571	1.947	14	22	27.308	2.079

²⁵ Zavod za šport RS Planica, (2021). Šport v številkah, 1/2021. Ljubljana, Zavod za šport RS Planica.

Preglednica 6: Odstotek površin nepokritih vadbenih prostorov in njihova starost (stanje 2021; zadnja sprememba) v Sloveniji, statistični regiji Jugovzhodna Slovenija in Občini Trebnje (vir: Zavod za šport RS Planica, 2021)²⁸

Teritorialna raven	Do 20 let	21–40 let	41–60 let	61–80 let	81–100 let	Nad 100 let
Slovenija	9,1	33,2	38,0	15,4	3,6	0,7
Jugovzhodna Slovenija	2,3	30,5	47,8	8,2	11,2	0,0
Občina Trebnje	0,0	0,0	14,4	73,7	11,9	0,0

V Občini Trebnje je večina nepokritih vadbenih objektov starih več kot 61. Objektov starejših od 61 let je mnogo več kot je nacionalno povprečje oz. povprečje v statistični regiji Jugovzhodna Slovenija. Slednje je pokazatelj nujnih potreb po intenzivnejših vlaganjih v upravljanje in investicijsko vzdrževanje.

Analiza stanja športnih objektov, demografska gibanja, socialno-ekonomske razmere, potrebe in zahteve, cilji in ukrepi na nacionalni in mednarodni ravni, vedenjski vzorci prebivalstva v posameznih starostnih skupinah, tveganja povezana z zdravjem (navedeno v uvodu dokumenta), utemeljujejo potrebo po izvedbi investicije in iz nje izhajajočih programov, pri čemer se zadovoljuje najvišji javni interes.

V Občini Trebnje se posebno pozornost namenja trajnostno naravnemu urbanemu razvoju športne infrastrukture v okviru zmogljivosti okolja in naravnih virov. Smernice urbanega razvoja sledijo zagotavljanju trajnostnega izboljšanja gospodarskega, družbenega in okoljskega blagostanja brez izčrpavanja okoljskega kapitala in uničevanja urbanega okolja ter ohranjanje bivanjskih vrednosti in višanje kakovosti življenja vseh prebivalcev. Podatki analize stanja kažejo, da v Občini Trebnje primanjkuje infrastrukture za šport in prosti čas. Stanje kaže, da je v občini 0,135 m² pokritih in 1,98 m² nepokritih vadbenih površin na prebivalca. Podatki kažejo, da je površina športnih objektov na prebivalca pod nacionalni in regionalnim povprečjem ter pod strateškimi cilji nacionalnega programa športa v R Sloveniji.

Analiza stanja športnih objektov, demografska gibanja, socialno-ekonomske razmere, potrebe in zahteve, cilji in ukrepi na nacionalni in mednarodni ravni, vedenjski vzorci prebivalstva v posameznih starostnih skupinah, tveganja povezana z zdravjem (navedeno v uvodu dokumenta), utemeljujejo potrebo po izvedbi investicije in iz nje izhajajočih programov, pri čemer se zadovoljuje najvišji javni interes.

3.5 Razlogi in utemeljitev investicijske namere

Osnovni namen investicije je preplastitev z umetno travnato površino obstoječega nogometnega igrišča z naravno travnato površino, namenjeno športu in aktivnosti v prostem času. Investicija pomeni dvig kakovosti in varnosti prostora ter obogatitev programske zasnove, namenjene vsem prebivalcem Občine Trebnje, posebej vrtcu in osnovi šoli ter številnim društvom in klubom v Občini Trebnje in širše. Hkrati bo lokacija v novi celostni programski in infrastrukturni podobi predstavljala sodoben center zdravega življenjskega sloga, medgeneracijskega sodelovanja in prostor integracije ranljivih skupin v družbo (otroci, starostniki, socialno in siceršnje izključeni, Romi). Investicija pomeni pomemben dvig kakovosti mreže

objektov in površin namenjenih športu in prostemu času, dviguje kakovost in uporabnost prostora ter posledično kakovost življenja prebivalcev Občine Trebnje in uporabnikov športno-rekreativnih površin nasploh. Izvedba investicije predstavlja zaokrožitev ponudbe prostora in programov namenjenih športu in rekreaciji v Občini Trebnje, ki je v obdobju 2013–2018 domala v celoti izgradila novo mrežo športnih objektov.

Izvedba projekta temelji na več kriterijih in sicer:

- analizi stanje športne infrastrukture v Občini Trebnje,
- analizi dostopnosti do obstoječih športnih objektov in prostorske vrzeli,
- analizi uspešnosti in učinkovitosti programov, ki se odvijajo v suburbanih in urbanih okoljih na nepokritih vadbenih površinah in iz tega izhajajočih potrebah,
- analizi smotrnosti in racionalnosti investicije v primeru izvedbe investicije,
- Strategiji razvoja turizma v Občini Trebnje,
- Strategiji reševanja romskega vprašanja v Občini Trebnje za obdobje 2014–2020.
- analizi prednosti in dodane vrednosti izvedene investicije.

Izvedba investicije pomeni zagotovitev ustreznih standardov na področju športne infrastrukture, dvig uporabnosti, dodane vrednosti objekta, števila uporabnikov, varnost in razširitve ter prilagoditve programske in vsebinske ponudbe vadbenih programov za vse starostne skupine prebivalstva. Izvedba projekta je pomemben tudi iz socialnega vidika, ki ponuja varno, dinamično, sodobno in uporabnikom prilagojeno infrastrukturo ter predstavlja okolje socialne vključenosti in aktivnega sodelovanja.

3.6 Predmet investicije

Predmet nameravane in obravnavane investicije v pričujočem investicijskem dokumentu je preplastitev obstoječega nogometnega igrišča z umetno travnato površino namenjenega treningom in tekmovanjem, izobraževanju in usposabljanju, rednemu procesu športne vzgoje in drugim prostočasnim športnim aktivnostim. V okviru izvedbe investicije se predvideva izgradnja površine z umetno travnato površino, kot večnamensko uporaben prostor dimenzije 100 x 64 m oziroma skupaj 7.420 m² površine.

4 OPREDELITEV CILJEV INVESTICIJE TER PREVERITEV USKLAJENOSTI Z RAZVOJNIMI STRATEGIJAMI IN POLITIKAMI

4.1 Namen in cilji investicije

Namen projekta je s preplastitvijo obstoječega igrišča z naravno travnato površino zagotoviti trajnostno in sonaravno urejanje prostora namenjenega športu in rekreaciji TRE 275 ZS [zi] (po določbah Občinskega prostorskega načrta), v skladu s strateško - razvojnimi usmeritvami Občine Trebnje na področju športa, zdravega življenjskega sloga, izobraževanja, kakovosti življenja, ohranjanje in varstva narave, urejanja prostor in varstva okolja ter drugimi strateškimi dokumenti na lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni.

Namen projekta je med drugim:

- zadostiti prostorskim standardom na področju športa (šolski šport, kakovostni in vrhunski šport), športa za vse in izobraževanja (šolske športne vzgoje).
- Celovita prenova trenutnih površin - nogometnega igrišča, za potrebe vrtca, osnovne šole in številnih športnih klubov in društev ter prebivalcev Občine Trebnje in uporabnikov iz širšega regijskega območja, turistov in drugih uporabnikov.
- Zagotoviti ustrezne prostorske pogoje za izvajanje letnega programa športa v občini in razvoj športnih dejavnosti v občini.
- Uresničevanje javnega interesa na področju športa v okviru izgradnje lokalno pomembnih športnih površin.
- Zagotoviti ustrezen prostor za druženje, rekreacijo in aktivno preživljanje prostega časa vseh generacij, s poudarkom na otrocih in mladini, družinah, starejših, depreviligiranih skupinah idr.
- Zagotoviti prostorske možnosti za izvajanje športnih prireditev.
- Krepitev zdravega življenjskega sloga prebivalstva in dvig deleža gibalno aktivnega prebivalstva.
- Izboljšanje kakovosti obstoječe mreže športnih objektov.
- Prostorska uravnoveženost mreže športnih objektov v občini.
- Urejanje prostora v luči prihodnjih demografskih sprememb s poudarkom na ustvarjanju prijetnega in privlačnega urbanega okolja zlasti za starejšo populacijo skozi vidike aktivnega vključevanja, kakovostnega trajnostnega bivanja, aktivnega staranja in medgeneracijskega sodelovanja.
- Sonaravni in trajnostni pristop k urejanju prostora namenjenega športu in rekreaciji.
- Podporni ukrep okrevanju in vitalizaciji družbe po obdobju omejitev povezanih s širjenjem bolezni COVID-19.

Slika 22: Trenutno stanje na lokaciji, predvideni za izvedbo investicije (vir: GoogleMaps, 2023)

Cilji in predmet investicije:

- Preplastitev igrišča z umetno travnato površino dimenzije 100 x 64 m v skupni površini 7.420 m², kot večnamenskega vadbenega prostora iz vidika celostne ureditve območja, namenjenega športu in prostemu času.
- Zagotoviti nove, urejene, varne in vsem starostnim skupinam primerne športne površine za vse prebivalce občine, turiste ter za potrebe športnih klubov in društev.
- Zagotovitev kakovostnih vadbenih programov za vse generacije.
- Povišati privlačnost, uporabnost, vrednost in kakovost lokacije izvedbe projekta.
- Povečati število gibalno aktivnega prebivalstva in število športnih programov in športnih prireditev.
- Širitev športne dejavnosti in popestritev izbire programov vadbe.
- Podaljšanje obdobja koriščenja vadbenega prostora..

Večnamensko igrišče z umetno travnato površino bo v novi celostni programski in infrastrukturni podobi predstavljalo center zdravega življenjskega sloga, medgeneracijskega sodelovanja in prostor integracije ranljivih skupin v družbo (otroci, starostniki, socialni in siceršnje izključeni). Namen izvedbe investicije pomeni zagotovitev ustreznih standardov na področju športne infrastrukture, dvig uporabnosti, dodane vrednosti objekta, števila uporabnikov, varnost ter prilagoditev programske in vsebinske ponudbe vadbenih programov za vse starostne skupine prebivalstva ter izboljšanje kakovosti mreže športnih objektov, ki je glede na omejeno stanje nujna. Izvedba projekta je pomemben tudi iz socialnega vidika, ki ponuja varno, dinamično, sodobno in uporabnikom prilagojeno infrastrukturo ter predstavlja okolje socialne vključenosti in aktivnega sodelovanja.

Investicija predstavlja aktiven ukrep tudi na področju varstva okolja v smislu spremembe načina upravljanja in vzdrževanja, zmanjšanja obremenitve okolja zaradi potreb zagotavljanja ustrezne kakovosti naravne travnate površine (gnojenje), ki je umetna travnata površina ne potrebuje, predvidena je manjša porabe vode idr.

4.2 Strateški cilji projekta

- Zadostiti prostorskim standardom na področju športa (šolski šport, kakovostni in vrhunski šport), športa za vse in izobraževanja (šolske športne vzgoje).
- Zagotoviti prostorske pogoje ustrezne kakovosti za izvajanje letnega programa športa v občini in razvoj športnih dejavnosti v občini.
- Uresničevanje javnega interesa na področju športa v okviru izgradnje lokalno pomembnih športnih površin.
- Zagotoviti prostor ustrezne kakovosti za druženje, rekreacijo in aktivno preživljanje prostega časa vseh generacij, s poudarkom na otrocih in mladini, družinah, starejših, ranljivih skupinah idr.
- Zagotoviti prostorske možnosti ustrezne kakovosti za izvajanje športnih prireditev.
- Krepitev zdravega življenjskega sloga prebivalstva in dvig deleža gibalno aktivnega prebivalstva.
- Urejanje prostora v luči prihodnjih demografskih sprememb s poudarkom na ustvarjanju prijetnega urbanega okolja zlasti za starejšo populacijo skozi vidike aktivnega vključevanja, kakovostnega trajnostnega bivanja in medgeneracijskega sodelovanja.

4.3 Izvedbeni cilji projekta

- Preplastitev obstoječega nogometnega igrišča s sodobno umetno travnato površino večnamensko igrišče z dvobarvno umetno travnato površino zadnje generacije s certifikatom FIFA Quality Pro, Fieldturf XM7 60, površine 7.420 m².
- Zagotoviti sodobne, urejene, varne in vsem starostnim skupinam primerne športne površine za vse prebivalce občine, turiste ter za potrebe športnih klubov in društev.
- Zagotovitev novih vadbenih programov za vse generacije.
- Povišati privlačnost, uporabnost, vrednost in kakovost javnega prostora.
- Povečati število gibalno aktivnega prebivalstva in število športnih programov in javnih športnih prireditev.
- Širitev športne dejavnosti in popestritev izbire programov vadbe.

4.4 Strokovne podlage na katerih je pripravljen dokument identifikacije investicijskega dokumenta

- Analiza pokritih in nepokritih športnih objektov v R Sloveniji.
- Analiza pokritih in nepokritih športnih objektov v Občini Trebnje.
- Analiza potreb po vadbenih površinah v Občini Trebnje.
- Analiza stanja prostora na lokaciji investicije.
- Analiza demografskih gibanj v Občini Trebnje.
- Občinski prostorski načrt Občine Trebnje.
- Analiza šolskega prostora v Občini Trebnje.
- Analiza javnih površin v Občini Trebnje.
- SIST EN 1176:2014 Oprema in podloge otroških igrišč.
- SIST EN 1177:2008 Podloge otroških igrišč, ki ublažijo udarce - Ugotavljanje kritične višine padca.
- Pravilnik NZS o sofinanciranju infrastrukturnih projektov v nogometu (V1.0; 15. 3. 2018), Nogometna zveza Slovenije.
- FIFA quality programme for football turf - Test Manual I - Test Methods 2015v.3.4.
- FIFA quality programme for football turf - Test Manual II - Test Requirements 2015v.3.4.
- Member association handbook - FIFA quality programme for football turf.
- Preparation of a Sub-base for a Football Turf System.

4.5 Razvojne strategije in zakonske podlage

4.5.1 Nacionalni program športa v Republiki Sloveniji 2014–2023

S projektom se zagotavlja neposredno udejanjanje javnega interesa na področju športa in pomeni neposredno uresničevanje poslanstva Nacionalnega programa športa 2014–2023. Z izvedeno investicijo se bodo:

- a) zagotovile možnosti posameznikom (otrokom, mladostnikom, odraslim, starejšim) za dejavno sodelovanje v športu v sodobnem, varnem in zdravem okolju;
- b) zagotovili mladim kakovostno zunajšolsko športno udejstvovanje, ki jim bo skupaj s poukom športne vzgoje omogočilo pridobiti gibalne in druge kompetentnosti na taki ravni, da bo šport postal del njihovega zdravega življenjskega sloga;
- c) skladno z načeli trajnostnega razvoja ustvarjali spodbudno okolje za razvoj različnih oblik športne dejavnosti za vse skupine prebivalstva, dejavnega transporta ljudi, njihovega druženja in preživljanja prostega časa;
- d) krepili vlogo in pomen predvsem tistih športnih društev, ki prebivalcem ponujajo kakovostne športne storitve, imajo značaj javne dobrine in so kot taka pomemben del civilne družbe, ki si s svojim pretežno prostovoljnim delovanjem prizadevajo tudi za dobrobit celotne skupnosti.

Obravnavana investicija je skladna z Nacionalnim programom športa v Republiki Sloveniji 2014–2023 in zasleduje naslednje cilje:

1. povečati delež športno dejavnih odraslih prebivalcev Republike Slovenije na 70 %,
2. v skupnem deležu športno dejavnih odraslih prebivalcev Republike Slovenije povečati delež redno športno dejavnih odraslih prebivalcev Republike Slovenije za 5 odstotnih točk,
3. povečati delež športno dejavnih prebivalcev v strokovno vodenih programih za 3 odstotne točke,
4. povečati število športnikov v tekmovalnih sistemih za 3 %,
5. povečati prepoznavnost športa kot pomembnega družbenega podsistema.

Skupen namen ukrepov je zagotavljanje možnosti za kakovostno športno udejstvovanje s povečanjem dostopnosti do športa za prebivalce Republike Slovenije, s konkurenčnostjo športnih organizacij in s kakovostjo športnih programov. Ukrepi nacionalnega programa športa 2014–2023 so predstavljeni po sedmih sklopih. Obravnavana investicija podpira uresničevanje vseh navedenih sklopov ukrepov Nacionalnega programa športa, kar dodatno utemeljuje pomen in ustreznost, sodobnost ter razvojno in inovativno naravnost investicije.

4.5.2 Partnerski sporazum med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2014–2020

Partnerski sporazum je strateški dokument in podlaga za črpanje sredstev iz skladov EU.

Investicija je utemeljena skozi številne vidike Partnerskega sporazuma, ki hkrati zagotavlja uskladitev in uresničevanje Strategije Evropske unije za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Investicija je v neposredni povezavi z uresničevanjem ukrepov tematskih ciljev:

- Tematski cilj 9: spodbujanje socialnega vključevanja ter boj proti revščini in kakršni koli diskriminaciji in
- Tematski cilj 10: vlaganje v izobraževanje, usposabljanje in poklicno usposabljanje za spretnosti in vseživljenjsko učenje.

4.5.3 Regionalni razvojni program Jugovzhodne Slovenije 2014-2020

Regionalni razvojni program Jugovzhodne Slovenije 2014-2020 (RRP JVS 2014-2020) je temeljni razvojni programski dokument regije, ki določa razvojno vizijo, razvojno specializacijo, cilje in prioritete, investicijska področja in najpomembnejše regijske projekte v programskem obdobju 2014-2020.

Jugovzhodna Slovenija je na ravni NUTS 2 razvrščena v Vzhodno Slovenijo in je z 2.675 km² po površini največja slovenska regija ravni NUTS 3. Predstavlja 13,19 % ozemlja Slovenije. Več kot ¾ površine regije je poraščene z gozdovi. Kmetijske površine zavzemajo 20 %, pozidane površine 1,8 %, ceste in železnice pa 1 % površine regije (Statistični urad Republike Slovenije, Slovenske regije v številkah, 2012). V JV Sloveniji prevladuje urbano-industrijski tip strukture regionalnega razvoja, kjer na 37 % teritorija prebiva 47 % prebivalstva in je večina vseh delovnih mest. To je povezano z intenzivnimi dnevnimi migracijami.

Vizija JV Slovenije je postati prepoznavna kot izvozna, odprta, povezana in trajnostno odgovorna regija. Prihodnost regije je trajnostno odgovoren razvoj, ki omogoča zdravo in varno prihodnost. Kljub industrijski tradiciji in razvoju regije je regija še vedno kvalitetno bivalno okolje, zato se regija zavezuje k uravnoteženemu ekonomskemu, socialnemu in okoljskemu razvoju. Na področju urejanja prostora bo razvoj usmerjen v ohranjanje narave izboljšanje in uravnoteženje izkoriščanja naravnih virov in prepoznavnosti kot so velik delež kmetijskih in naravno ohranjenih območij, tradicionalna kulturna krajina, razmeroma neonesnaženo okolje, gospodarska aktivnost v urbanih središčih in razvoj turizma na celotnem območju regije. Med razvojnimi cilji RRP JVS 2014-2020 je Cilj 1: ZDRAVA REGIJA Dolgoročni cilj regije je trajnostni (sonaravni) razvoj, ohranjanje stanja okolja in zdravja regije ter ohranjanje naravnih in ustvarjenih vrednot. Vsi razvojni koraki regije se bodo preverjali z doseganjem tega cilja. V okviru prioritete 4 Vključenost je izpostavljen UKREP 2.3.1: Aktivno državljanstvo in širša družbena vključitev ranljivih skupin. V okviru RRP JVS 2014-2020 je šport prepoznan kot pomemben podporni sistem razvoja ekoturizma, uresničevanja programov in projektov na področju krepitve prepoznavnosti destinacije, njene turistične ponudbe in uveljavljanje trženjskih znamk (promocijski načrt) v okviru tržne znamke Slovenije ter pri izvajanju ukrepov za pridobitev mednarodne verifikacije »Destinacija trajnostnega turizma« in ukrepov krepitve trajnostne mobilnosti v regiji.

4.5.4 Regionalni razvojni program Jugovzhodne Slovenije 2021-2027

V programskem obdobju 2021-2027 želi regija JV Slovenija nadgraditi dosežke preteklih let in opredeliti instrumente in vire za uresničevanje ciljev na vseh področjih. V obdobju 2021-2027 je cilj regije naredi pomembne korake na področju gospodarskega prestrukturiranja, tehnološkega razvoja, izobraževanja in izboljšanja kvalitete življenja v regiji. Vizija regije Jugovzhodna Slovenija je, da je regija trajnostnega razvoja, ki v evropskem prostoru predstavlja kakovostno bivalno okolje s stabilnim in dolgoročnim sistemom ekonomske, družbene in okoljske vzdržnosti. Prihodnost regije je trajnostno odgovoren razvoj, ki omogoča zdravo in varno prihodnost. Regija se zavezuje k uravnoteženemu ekonomskemu, socialnemu in okoljskemu razvoju. Regija bo spodbujala energetske učinkovitost, varovanje naravnih virov, trajnostno mobilnost, blažila in reševala negativne vplive gospodarskega in urbanega razvoja ter zagotavljala dostop do storitev splošnega pomena. Ozaveščenost in odgovorno ravnanje z naravnimi viri bosta ključna pogoja za dolgoročno uspešnost regije.

Izhodišča Regionalnega razvojnega programa Jugovzhodne Slovenije 2021–2027 izpostavljajo pomen turizma v regiji. Na območju regije Jugovzhodna Slovenija se stikata termalno-panonska in osrednjeslovenska makro destinacija. Tukaj se prepletajo urbani mestni utrip, neokrnjena narava, vodna bogastva Krke in Kolpe, razgibane vinske gorice, kulturna dediščina z arheologijo, termalni vreli ter vrhunska kulinarika. Ob tem je izpostavljeno, da se v regiji od leta 2013 znižujejo stopnje tveganja socialne izključenosti, tveganja revščine in resne materialne ogroženosti in so v zadnjih treh letih precej pod slovenskim povprečjem. Tveganju socialne izključenosti je izpostavljenih 14.000 oseb iz regije, kar je bistveno manj kot leta 2013, ko jih je bilo takih kar 31.000. To je posledica znižanja vseh treh kazalnikov socialne izključenosti: stopnja tveganja revščine se je znižala za 5,1 odstotne točke, stopnja resne materialne prikrajšanosti za 5,6 odstotnih točk in stopnja zelo nizke delovne intenzivnosti za 5,6 odstotne točke. Zdravje prebivalcev regije JV Slovenije je po precej kazalnikih nekoliko slabše od slovenskega povprečja, predvsem to velja za dejavnike tveganja za zdravje (alkoholizem, prekomerna prehranjenost, nezdrava prehrana, skrb za ustno zdravje) in umrljivosti. Nevladne organizacije so pomemben izvajalec javno koristnih storitev na različnih področjih (sociala, zdravje, družina, mladi, kultura, šport, okolje, prostovoljstvo itd.). Uresničujejo oz. zadovoljujejo interese in potrebe prebivalcev, združujejo, opozarjajo na nepravilnosti in na druge načine izboljšujejo kakovost življenja v okolju, kjer delujejo.

Potencial razvoja regije je prepoznan na številnih področjih, posebej na nadaljnjem razvoju trajnostnega in vzdržnega turizma, s posebnim poudarkom na spodbujanju in varovanju naravne in kulturne dediščine, učinkovitem in inovativnem trženju ter promociji turistične ponudbe. Hkrati je izpostavljen strateški cilj - Kakovost življenja, ki je ena osnovnih vrednot in odraža zadovoljstvo s svojim življenjem v okolju v katerem živimo. Vpliv na to ima življenjski standard, priložnosti in socialna varnost v vseh predelih regije, tudi tistih, ki so od glavnih zaposlitvenih središč odmaknjena. Da se bo v regiji lahko sledilo temu cilju, je potrebno poskrbeti za zaposlitvene priložnosti, znanje, zdravje ter med prebivalci zadovoljiti potrebam po samouresničevanju, pripadnosti in varnosti.

Cilji in izzivi regije so temeljno povezani z Evropskim stebrom socialnih pravic, saj se želi v prihodnje zagotavljati, da regija spodbuja visoko stopnjo zaposlenosti, socialno pravičnost in varstvo, boj proti

socialni izključenosti, visoko stopnjo izobraževanja in varovanje človekovega zdravja. Hkrati pa mora biti regija privlačna za bivanje s trajnostnim okoljem za življenje (kultura, šport ipd.) in delo, zato so ključne usmeritve in cilji prioritete med drugim:

- zagotavljanje zdravega in aktivnega življenja skozi celotni življenjski cikel;
- nove investicije v vzgojno-izobraževalno in zdravstveno infrastrukturo ter omogočanje uporabe javnih površin in objektov vsem skupinam prebivalstva;
- zagotavljanje pogojev za izvajanje športno- rekreativnih in kulturnih dejavnosti.

Namen ukrepa »4.1.: Zdravo in aktivno življenje ter kakovost življenja« je vzpostaviti pogoje in infrastrukturo za zdravo in aktivno ter kakovostno življenje skozi celotni življenjski cikel. Predvidene aktivnosti v okviru ukrepa so med drugim:

- izboljšati prehranjevalne in gibalne navade otrok in mladine;
- športno-rekreacijski in preventivni programi za krepitev zdravja in aktiviranje vseh generacij;
- razvoj kakovosti storitev/programov za naslavljanje izzivov dolgožive družbe, tudi na podlagi prostovoljstva.

Namen ukrepa »4.2.: Socioekonomska integracija marginaliziranih skupnosti, migrantov in ranljivih skupin preko programov, ukrepov, socialnih storitev ipd.« je aktivno vključevanje ranljivih skupin v družbo. Predvidene aktivnosti v okviru ukrepa so med drugim:

- spodbujanje socialnega vključevanja in preprečevanja zdrsa v revščino ranljivih ciljnih skupin (socialna vključenost invalidov, večgeneracijski centri, programi socialnega vključevanja, večnamenski romski centri, integracija invalidov v šport, opolnomočenje družin, ukrepi za aktivno socialno vključevanje zaprtih oseb in mladoletnikov z izrečenim ukrepom oddaje v prevzgojni dom in oseb v probaciji v družbo ter uvedba kompetenčnega modela za zaposlene v zaporskem sistemu in probaciji, ...),

Namen ukrepa »5.1: Trajnostni razvoj mest, mestnih naselij in naselij mestnih območij (CTN)« je celovit razvoj mest, mestnih naselij in naselij mestnih območij. Pri teh ukrepih se naslavlja potrebe s področja spodbujanja celostnega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulturne dediščine in družbene infrastrukture v urbanih območjih v mestnih naseljih in naseljih mestnih območjih. Podukrep »5.1.2: Zelena mesta« predvideva aktivnosti za ohranjanje in načrtno upravljanje s sistemom zelenih javnih površin v mestih in urbanih okoljih za kvalitetno preživljanje prostega časa (parki, mestni gozd, sprehajalne in kolesarske poti, tematske poti v mestih in urbanih naseljih, parkirišča za avtodome, kopaljšča in druge rekreacijske površine, prostori za piknike in druga infrastruktura ter skupnostne javne površine za oddih, rekreacijo in šport).

4.5.5 Strategija razvoja turizma v Občini Trebnje

Strategija na ključnih strateških področjih temelji na zavedanju pomena zdravega načina življenja in potrebe po razvoju programov in infrastrukture za šport in prosti čas, ki je namenjena tudi razvoju turizma in turističnih proizvodov v regiji. Vizija strategije sloni na podpornih mehanizmih in dejavnikih, ki so neposredno povezani s športom in športno infrastrukturo - aktivno preživljanje dopusta. Ob tem se v občini Trebnje kulturnozgodovinske in etnološke posebnosti tako kot naravne znamenitosti povezujejo

in predstavljajo v okviru športno-rekreativnih (pohodne, kolesarske poti), tematskih poti (vinogradniške pešpoti, vinske ceste,...) in učnih poti. Občina Trebnje pa se s tovrstno ponudbo vključuje tudi v skupne turistične programe/projekte kot je npr. »Po poteh dediščine Dolenjske in Bele Krajine« (povezuje 28 naravnih in kulturnih znamenitosti, od tega sta 2 turistični točki na območju Občine Trebnje), Aktivne počitnice na Dolenjskem (projekt dolenjskega turističnega grozda, s katerim je bilo to leto prekinjeno sodelovanje), Heritagetrails.net (regijska mreža tematskih poti na netu) in druge.

4.5.6 Strategija razvoja nevladnega sektorja Osrednjeslovenske regije 2014–2020

Podatki kažejo na dobro organiziranost nevladnih organizacij v Sloveniji, na sorazmerno visoko raven državlanskega udejstvovanja in prakticiranja vrednot in na zelo nizko raven zaznavanje vpliva. Obstaja namreč velik razkorak med aktivnostjo civilne družbe in njenim vplivom v družbi in na državo. V Sloveniji je po podatkih za leto 2010 le 0,82 % vseh zaposlenih dela v nevladnem sektorju, in daleč zaostaja za drugimi evropskimi državami, kjer je povprečno v nevladnih organizacijah zaposlenih več kot 8% vsega aktivnega prebivalstva. Na Nizozemskem je npr. delež zaposlenih z 12,6% vseh zaposlenih med največjimi na svetu. Rast zaposlovanja v nevladnem sektorju je bila v Evropi v devetdesetih letih močnejša kot v vseh drugih regijah na svetu ter je v tem obdobju dosegla povprečno rast 24% v Franciji, Nemčiji in na Nizozemskem ter v Veliki Britaniji. Rast zaposlovanja v sektorju je v teh državah pomenila 40% rast celotnega zaposlovanja, kar v številkah znaša 3,8 milijona novih delovnih mest.

Delež društev med vsemi organizacijami se sicer postopoma zmanjšuje (v letu 1996 so društva predstavljala skoraj 95% delež med vsemi organizacijami), vendar pa še zmeraj bistveno pogojuje zasnovu celotnega civilnodružbenega sektorja. Podatki o številu organizacij po statističnih regijah kažejo, da je največ organizacij v regijah, ki imajo močna urbana središča; 28% vseh organizacij se nahaja v Osrednjeslovenski regiji, 14% v Podravski, 12% v Savinjski, 9% v Gorenjski in 7% v Pomurski regiji. To je posledica razvoja v zadnjem desetletju in pol, ko nove organizacije vseh tipov, bistveno intenzivneje nastajajo v urbanih, kot v ruralnih okoljih. Društva predstavljajo dominantno obliko organiziranosti med organizacijami, ki delujejo na področjih športa in rekreacije ter kulture in umetnosti in, da več kot polovica vseh slovenskih društev deluje na navedenih področjih. Največ društev je razvrščenih v skupino športnih in rekreativnih društev (7.417 ali 35,8% vseh društev), kulturnih in umetniških društev (3.120 ali 15,1% vseh društev) in društev za pomoč ljudem (2.769 ali 13,4% vseh društev). V Osrednjeslovenski regiji je registriranih 5.215 društev, kar predstavlja okrog četrtno vseh društev v Sloveniji. Največ društev v regiji je bilo v letu 2010 razvrščenih v skupino športnih in rekreativnih društev (1.811 ali 34,7% vseh društev v regiji).

Vizija Strategije razvoja nevladnega sektorja Osrednjeslovenske regije je, da so nevladne organizacije v regiji enakovreden sogovornik in akter pri razvoju regije. Nevladne organizacije pomembno prispevajo k blagostanju družbe in kakovosti življenja v regiji. Med cilji in ukrepi strategije so med drugim izpostavljeni:

- opolnomočenje civilnodružbenih organizacij,
- izboljšanje vzgoje za državljsko odgovornost,
- krepitev povezovanja civilnodružbenih organizacij,
- zagotavljanje pogojev za organizacijo in razvoj prostovoljstva,

- povečanje družbeno odgovornih partnerstev med organizacijami civilne družbe in podjetji,
- vzpostavljanje možnosti za zaposlovanje,
- spodbujanje mednarodnega povezovanja in povezovanja za skupno infrastrukturo,
- nadaljevanje uveljavljanja standarda kakovosti med organizacijami civilne družbe,
- osveščanje organizacij civilne družbe za promocijo vrednot z lastnim zgledom (zdravje, zdrav življenjski slog, fair play, šport brez dopinga idr.).

Namen in cilji investicije neposredno krepijo delovanje ter programski in siceršnji razvoj nevladnih organizacij na področju športa in s športom povezanih dejavnosti ter podpiraj uresničevanje temeljnih ciljev Strategije razvoja nevladnega sektorja Osrednjeslovenske regije za obdobje 2014–2020.

4.5.7 Zakon o športu

Nameravana investicija se neposredno navezuje na določila Zakona o športu, predvsem na uresničevanje javnega interesa, ki je z izvedbo investicije uresničen na najvišji ravni, tudi s poudarkom na revitalizaciji degradiranih območij.

Zakon o športu v 3. členu nalaga lokalnim skupnostim uresničevanje javnega interesa v športu z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem lokalno pomembnih javnih športnih objektov. Nameravana investicija uresničuje zakonsko obveznost skozi racionalen in gospodaren način. Z investicijo zadostimo tudi naslednjim ciljem:

- primerna ureditev - opremljanje z ustrežno, standardizirano in varno športno opremo,
- zagotoviti osnovne pogoje za izvedbo športnih programov in razvoj novih,
- zagotovitev urejenih in ustrežno opremljenih nepokritih vadbenih površin,
- ureditev sodobnih in varnih vadbenih površin za učence in ostale uporabnike,
- zagotovitev kvalitetnih pogojev za izvajanje programov športa za otroke in mladino, kakovostnega in vrhunškega športa, športa za vse ter vzgojnega procesa v predšolskem obdobju in učnega procesa devetletne osnovne šole,
- dvig kvalitete vzgojno izobraževalnega procesa na raven zahtev učnih programov,
- povečati interdisciplinarnost in večuporabnost (multifunkcionalnost) prostora,
- povečati delež gibalno aktivnega prebivalstva,
- povečati število športnih programov izven vzgojno izobraževalnega procesa,
- dvig kvalitete organizacije in izvedbe šolskih in ostalih športnih tekmovanj in prireditev,
- promocije, ozaveščanja, motiviranja in informiranja javnosti in zaposlenih ter delodajalcev o pomenu aktivnega in zdravega staranja,
- možnost uporabe športne infrastrukture za namene športnega in siceršnjega turizma,
- idr.

4.5.8 Zakon o društvih

Nameravana investicija se neposredno navezuje na določila Zakona o društvih, predvsem na uresničevanje načel delovanja društev.

4.5.9 Drugi ključni dokumenti

Projekt predstavlja neposredno, inovativno zasnovano in aktivno ter ciljno usmerjeno podporo uresničevanju namena, ciljev in ukrepov, navedenih v ključnih dokumentih, in sicer:

- Strategija Evropa 2020;
- Bela knjiga o športu in Akcijski načrt (Evropska komisija, 2007);
- Resolucija o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018) (Svet Evropske unije, 2010);
- Sklepi Sveta Evropske unije o povečanju vloge množičnega športa pri razvoju prečnih veščin, zlasti med mladimi (2015/C, 172/03) (Svet Evropske unije, 2015);
- Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European economic and social Committee and the Committee of the regions. Rethinking Education: Investing in skills for better socio-economic outcomes (Evropska komisija, 2012);
- Smernice dokumenta Youth in Europe (2009), Flash Eurobarometer of the European Parliament (EP EB395) (Evropska komisija, 2012);
- Smernice dokumenta Physical Education and Sport at School in Europe (Evropska komisija, 2015).
- Zelena knjiga »Spodbujanje zdrave prehrane in telesne dejavnosti: evropska razsežnost za preprečevanje prekomerne teže, debelosti in kroničnih bolezni« (Evropska komisija, 2005);
- Globalni akcijskega načrta za preprečevanje in obvladovanje nenalezljivih bolezni 2013–2020, Svetovna zdravstvena organizacija (WHO, 2013);
- Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 (Vlada RS, 2015);
- Strategije Republike Slovenije za zdravje otrok in mladostnikov v povezavi z okoljem 2012–2020 (Vlada RS, 2012);
- Nacionalni program primarne preventive srčno-žilnih bolezni (Vlada RS, 2015).

4.5.10 Druge zakonske in podzakonske podlage:

- Zakon o zagotavljanju finančnih sredstev za investicije v športno infrastrukturo v Republiki Sloveniji v letih od 2023 do 2027 (Uradni list RS, št. 54/22)
- Zakon o gospodarskih javnih službah (Uradni list št. 32/1993, 30/1998-ZZLPP0, 127/2006-ZJZP in 38/2010-ZUKN, 57/2011);
- Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 128/2006, 16/2008, 19/2010, 18/2011, 43/2012 Odl.US:U-I-211/11-26, 90/2012, 12/2013-UPB5, 19/2014);
- Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/2002, 97/2003 Odl.US:U-I-152/00-23, 41/2004-ZVO-1, 45/2004, 47/2004, 62/2004 Odl.US:U-I-1/03,15, 102/2004-UPB1 (14/2005 popr.),

- 92/2005-ZJC-B, 93/2005-ZVMS, 111/2005 Odl.US: U-I-150-04-19, 120/2006 Odl.US: U-I-286/04-46, 126/2007, 57/2009 Skl.US: U-I-165/09-8, 108/2009, 61/2010-ZRud-1 (62/2010 popr.), 20/2011 Odl.US: U-I-165/09-34, 57/2012, 101/2013-ZDavNepr., 110/2013);
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (Uradni list RS, št. 101/2013, 9/2014-ZRTVS-1A, 25/2014-ZSDH-1);
  - Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017;
  - Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/1999, 124/2000, 79/2001, 30/2002, 56/2002-ZJU, 110/2002-ZDT-B, 127/2006-ZJZP, 14/2007-ZSPDPO, 109/2008, 49/2009, 38/2010-ZUKN, 107/2010, 11/2011-UPB1, 14/2013-popr., 101/2013);
  - Zakon o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 117/2006, 33/2009, 85/2009, 10-2010-UPB2, 85/2010, 13/2011-UPB3, 18/2011, 78/2011, 38/2012, 40/2012-ZUJF, 83/2012; 86/14);
  - Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 45/2010, 26/2011, 30/2011 Skl.US:U-I-36/11-8, 43/2011, 56/2011 Odl.US:U-I-230/10-16, 56/2011 Odl.US:U-I-239/10-16, 60/2011, 69/2011-UPB1);
  - Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010, 27/2016);
  - Obligacijski zakonik (OZ-UPB1, Uradni list RS, št. 97/2007);
  - Zakon o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 56/2015: ZVO-1-NPB13);
  - Zakon o splošni varnosti proizvodov (Uradni list RS, št. 101/03).

5 OPIS VARIANT INVESTICIJE

V mesecu maju 2023 je bil izdelan Dokument identifikacije investicijskega projekta, ki je glede presojo gospodarnosti in racionalnosti ter smotrnosti prihodnjih ukrepov skladno z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010 in 27/2016), odgovoril na bistvena vprašanja in dileme investicijskega projekta.

Na osnovi Občinskega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 50/2013, z dne 10. 6. 2013, s spremembami in dopolnitvami) in natančne proučitve stanja in potreb po javnih športnih površinah, demografskih gibanj v Občini Trebnje in drugih strateških dokumentov na lokalni, regionalni, nacionalni ter mednarodni ravni povezanih s področjem športa, gibanja, zdravja, zdravega življenjskega sloga, demografskih gibanj, turizma, zaščite kulturne dediščine idr., je Občina Trebnje naročila izdelavo Dokumenta identifikacije investicijskega projekta, v katerem so z vseh potrebnih vidikov proučene variante izvedbe investicijskega projekta. Projekt sestoji iz treh faz, in sicer:

1. FAZA: priprava in izvedba pripravljanih del.
2. FAZA: izvedba spodnjega ustroja večnamenskega igrišča z umetno travnato površino.
3. FAZA: dobava in montaža umetne travnate površine in opreme ter zaključna ureditev površin, skladno z mednarodnimi standardi s področja športne opreme in arhitekturno - urbanističnimi zasnovami.

V okviru izvedenih analiz stanja in potreb so bile proučeni dve varianti, in sicer:

- varianta 1 - brez investicije (ohranitev obstoječega stanja),
- varianta 2 - z investicijo.

Na podlagi proučitve vseh relevantnih okoliščin in dejavnikov ter učinkov je bilo ugotovljeno, da je najbolj primerna izvedba variante 2 - varianta z investicijo. Zato je ta varianta v nadaljevanju dokumenta identifikacije investicijskega projekta tudi natančneje predstavljena.

5.1 Podrobnejši opis variant

5.1.1 Varianta 1: brez investicije

Lokacija predvidene investicije je uveljavljeno in aktivno uporabno območje namenjeno športu in rekreaciji. Na območju je veliko nogometno igrišče z naravno travnato površino dimenzije 106 x 60 m, ki je osvetljeno. Gre za območje na robu strnjenegega naseljenega predela Občine Trebnje, z urejeno ustrezno cestno in drugo infrastrukturo, z varnimi dostopi in drugim komunikacijskim omrežjem. Vzpostavljena je ključna komunalna in druga infrastruktura. Stroški upravljanja in vzdrževanja obstoječe površine so izjemno visoki, zaradi naravnih in drugih vplivov so potrebni nenehni posegi v zagotavljanje ustrezne kakovosti travnate površine, hkrati pa je površino moč uporabljati le del leta.

Zaradi opisanega stanja Občina Trebnje ne izkorišča obstoječega prostora, ki s svojo lokacijo predstavlja enega od športnih središč, v vsem obsegu in zmožnostih. V primeru, da se investicija ne izvede, se pričakuje še dodatno poslabšanje stanja na obstoječi površini, vse višja sredstva za tekoče upravljanje in vzdrževanje, predvsem pa negativen vpliv na pomembno lokalno okolje. V primeru neizvedbe investicije se zaradi potreb in zahtev zmanjšuje možnost kvalitetnega ukvarjanja z gibalnimi aktivnosti velikega števila prebivalcev, saj se nahaja obravnavana lokacija tik ob gosto naseljenih predelih občine ter na lokaciji tradicionalnega športnega in rekreativnega življenja. Neizvedba investicije vpliva tudi na večjo intenzivnost rabe drugih urejenih športnih površin ter vpliv na njihovo hitrejšo izrabo in s tem hitrejšo potrebo po novih investicijskih vlaganjih in višjih vzdrževalnih stroških obstoječih površin.

V primeru, da se investicija ne izvede, se ne izkoristi izjemen potencial za dvig kakovosti in vrednosti obravnavanega prostora ter hkrati razširitev športnih programov. Neizvedba investicije pomeni odmik od načel racionalne rabe prostora, sonaravne rabe prostora in predstavlja odmik od strokovnih priporočil glede urejanja in umeščanja dejavnosti v prostor.

V primeru, da se investicija ne izvede, pomeni, da se v Občini Trebnje ne izvede strateško zasnovan koncept sodobne ureditve vadbenih površin kot celostne medsebojno povezane in programsko dopolnjujoče mreže športnih objektov, ki predstavlja primer dobre prakse v širšem nacionalnem prostoru. Pomembnemu delu prebivalstva Občine Trebnje in drugim uporabnikom se posledično bistveno zmanjša kvaliteta bivalnega okolja in življenja nasploh. Neizvedba investicije predstavlja odmik od načel trajnostne družbe, načel in ciljev Nacionalnega programa športa v R Sloveniji in številnih drugih strateških usmeritev in ciljev na področju razvoja otrok in mladostnikov, zdravega načina življenja, medgeneracijskega sodelovanja, integracije ranljivih skupin v družbo, trajnostne rabe prostora, staranja prebivalstva, odpravljanja vzrokov odklonov v družbi idr. Hkrati pomeni odmik od načel in strateških usmeritev na področju upravljanja naravnih virov za trajnostni razvoj in konkurenčnost, prepoznavnost, krepitev lokalne in nacionalne identitete. V primeru neizvedbe investicije so prepoznani pomembni dejavniki tveganj tudi na drugih področjih.

5.1.2 Varianta 2: z investicijo

Lokacija predvidene investicije je uveljavljeno in aktivno uporabno območje namenjeno športu in rekreaciji. Na območju je veliko nogometno igrišče z naravno travnato površino dimenzije 106 x 60 m, ki je delno osvetljeno. Gre za območje na robu strnjenelega naseljenega predela Občine Trebnje, z urejeno ustrezno cestno in drugo infrastrukturo, z varnimi dostopi in drugim komunikacijskim omrežjem. Vzpostavljena je ključna komunalna in druga infrastruktura. Stroški upravljanja in vzdrževanja obstoječe površine so izjemno visoki, zaradi naravnih in drugih vplivov so potrebni nenehni posegi v zagotavljanje ustrezne kakovosti travnate površine, hkrati pa je površino moč uporabljati le del leta.

Izvedba investicije pomeni posodobitev obstoječe nepokrite (zunanje) vadbene površine z novo, sodobno in visoko kvalitetno in vsem mednarodnim standardom ustrezajočo umetno travnato površino (s skupno površino 7.420 m²), namenjene športnim programom vseh kategorij prebivalstva in za najrazličnejše programe vadbe na lokaciji, ki bi s tem pridobila novo prostorsko-družbeno vrednost. Prenovljene

vadbene površine bodo zaradi svojih lastnosti in celoletne uporabnosti, namenjene vsem oblikam športa: šport otrok in mladostnikov, kakovostni in vrhunski šport, šport starejših, šport družin, športni turizem, šport ranljivih skupin. Izvedba investicije vpliva tudi na uravnoteženo rabo obstoječih urejenih športnih površin ter vpliv na njihovo kasnejšo izrabo in s tem manjšo potrebo po novih investicijskih vlaganjih in nižjih stroških upravljanja in vzdrževanja le-teh.

V primeru izvedbe investicije se pričakuje pomemben dvig kakovosti in vrednosti prostora na širšem vplivnem (gravitacijskem) območju. Povečala se bo kvaliteta in obseg ukvarjanja z gibalnimi aktivnostmi velikega števila prebivalcev, saj se lokacija izvedbe investicije nahaja ob gosto naseljenem predelu občine in predstavlja center zdravega življenjskega sloga. Hkrati igrišče z umetno travnato površino, v predvideni izvedbi (7.420 m²), predstavlja pomembno športno stičišče prebivalcev tudi iz okoliških občin, predvsem pa zaradi pomembne geostrateške lege občine, predstavlja območje aktivnega preživljanja prostega časa urbanega prebivalstva bližnjih večjih mest in naselij mestnega značaja (Ljubljana, Novo mesto, Grosuplje idr.). Nogometno igrišče bo uporabljal tudi Nogometni klub Mirna.

Izvedba investicije pomeni celovit pristop k urejanju pomembnega področja rabe prostora in s tem povezanih vsebin in programov. Hkrati vzpostavlja enakopravne možnosti in položaj potencialnih uporabnikov in uravnoteženost rabe prostora ter omogoča izvedbo s projektom povezanih storitev in spodbuja nove investicije.

Glede na proučene variante je smiselna varianta 2: z investicijo.

5.2 Analiza stroškovne učinkovitosti variant

Pri analizi stroškovne učinkovitosti variant ugotavljamo, katera varianta je stroškovno sprejemljivejša oz. katera od možnih variant je stroškovno gledano cenejša. Stroškovna primerjava variant kaže, da je varianta 2 - z investicijo najbolj smotrna rešitev. To dokazuje analiza stroškovne učinkovitosti variant, ki kaže na mnogo višje stroške vzdrževanja in oportunitetne stroške (na obstoječih lokacijah) v primeru variante »brez investicije« kot v primeru izbrane variante 2 - z investicijo.

5.3 Primerjava variant in izbor optimalne variante

Ob primerjavi obeh variant, variante 1 - brez investicije in variante 2 - z investicijo, ter upoštevanjem analize stroškovne učinkovitosti variant ugotavljamo, da pride v poštev le varianta 2 »z investicijo«, saj le-ta:

- pomeni racionalno pridobitev kvalitetnejših športnih objektov,
- zagotavlja možnost rabe objekta celo leto,
- omogoča širitev športne dejavnosti in popestritev izbire programov vadbe,
- omogoča optimalno izrabo prostora in športne opreme,
- pomembno dviguje kakovost mreže športnih objektov v Občini Trebnje,
- omogoča rabo prostora za vse skupine uporabnikov,

- nudi centralizirano, gospodarno in učinkovito upravljanje prostora in opreme,
- neposredno vpliva na dvig gibalno aktivnega prebivalstva in približanje standardu kakovosti športnega prostora in možnostim ukvarjanja s športom v urbanih okoljih,
- omogoča razvoj novih, racionalnih in inovativnih modelov izvajanja programov športa,
- dviguje kakovost življenja prebivalstva,
- dviguje uporabnost, kakovost, privlačnost in vrednost prostora,
- pomembno znižuje stroške upravljanja in vzdrževanja,
- pomembno znižuje vplive na okolje in predstavlja trajnostni in sonaravni način urejanja prostora.

6 OPREDELITEV VRSTE INVESTICIJE IN OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV

6.1 Vrsta investicije

Obravnavana investicija predstavlja preplastitev obstoječega nogometnega igrišča z naravno travnato površino s sodobno in kakovostno umetno travnato površino.

6.2 Ocenjena vrednost investicije v stalnih in tekočih cenah

Ocenjeno vrednost investicije znaša 363.574,00 EUR brez DDV oziroma 443.560,28 EUR z DDV.

		VRSTA DEL	Vrednost v EUR (maj 2023)
I	STROŠKI, KI NISO UPRAVIČENI ZA SOFINANCIRANJE		
	1	komunalno opremljeno zemljišče	0,00
	2	investicijska in projektna dokumentacija	0,00
		SKUPNA VREDNOST 1–2 (z DDV)	
II	STROŠKI, KI SO UPRAVIČENI ZA SOFINANCIRANJE		
	3	objekt (gradbena, obrtniška, instalacijska dela)	363.574,00
	4	športna-tehnološka oprema	0,00
	5	zunanja ureditev	0,00
	6	vođenje investicije	0,00
	7	drugi stroški	0,00
	8	rezerva 2 %	0,00
		SKUPNA VREDNOST 3–8	363.574,00
		DDV 22 % (3–8)	79.986,28
		SKUPNA VREDNOST Z DDV (upravičeni stroški)	443.560,28
		SKUPNA VREDNOST Z DDV (vsi stroški 1–8)	443.560,28

6.3 Določitev potrebne investicijske dokumentacije

	VRSTA DOKUMENTACIJE	Označi
1	Dokument identifikacije investicijskega projekta	☒
2	Predinvesticijska zasnova	/
3	Investicijski program	/

6.4 Potrebna upravna dovoljenja

Za izvedbo investicije skladno z Uredbo o razvrščanju objektov (Ur. l. RS, št. 37/2018) ni potrebno pridobiti gradbenega dovoljenja. Za izgradnjo objektov in izvedbo posegov v okviru projekta ni potrebno pridobiti gradbenega dovoljenja oz. se njihova gradnja lahko prične brez gradbenega dovoljenja.

6.5 Terminski načrt

S pripravo investicijsko dokumentacijskih podlag ter analiz se je pričelo v letu 2016. Zaradi različnih dejavnikov se je pričetek investicije premaknil na kasnejše obdobje. Nadaljevanje uresničevanja projekta in izvedbenih del je predvideno v prvi četrtini leta 2024. Zaključek in predaja objekta v uporabo je predvidena v drugi četrtini leta 2024.

Aktivnost	2024			
	1.	2.	3.	4.
Objava javnega razpisa za zbiranje ponudb za izvedbo	x			
Izvedba del		x		
Dobava in montaža opreme		x		
Predaja objekta v uporabo		x		

6.6 Dinamika in viri financiranja

Občina Trebnje je projekt Večnamensko igrišče z umetno travnato površino v mesecu novembru 2016 prijavila na Javni razpis za sofinanciranje gradnje športnih objektov v letih 2017, 2018 in 2019 (Ur. l. RS, št. 64/2016) Fundacije za financiranje športnih organizacij v RS. Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS je med več kot 1.000 na javni razpis prispelimi projekti, projekt Občine Trebnje prepoznala kot kakovosten in potreben ter odobrila sredstva v višini 34.699,00 EUR, kar je projekt uvrstilo v prvo četrtino projektov po višini prejetih sredstev Fundacije za šport. Občina Trebnje projekta v predvidenem obdobju ni uspela izvesti in ga bo ponovno prijavila na javni razpis Fundacije za šport za sofinanciranje gradnje športnih objektov, ki bo objavljen oktobra 2023. Na razpisu pričakuje pridobitev sredstev v višini 40.000 EUR.

Občina Trebnje bo projekt maja 2023 prijavila na razpis za sofinanciranje infrastrukturnih projektov v nogometu za leto 2023 (razpis SIPN-2023) Nogometne zveze Slovenije. Na razpisu pričakuje pridobitev sredstev v višini 60.000 EUR.

Občina Trebnje bo projekt leta 2023 prijavila na razpis Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. Na razpisu pričakuje pridobitev sredstev v višini 171.780,14 EUR.

V nadaljevanju je obravnavana investicija po stalnih in tekočih cenah. Upoštevano je, da se bo projekt zaključil v roku enega leta od potrditve Dokumenta identifikacije investicijskega projekta zato inflacija ni upoštevana.

Preglednica 7: Prikaz virov financiranja investicijskega projekta v EUR

Zap. št.	Viri financiranja	SKUPAJ 2023/24	Delež
1.	Občina Trebnje	171.780,14	38,7
	Fundacija za šport	40.000,00	9,0
	Nogometna zveza Slovenije	60.000,00	13,5
	Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport	171.780,14	38,7
2.	SKUPAJ	443.560,28	100 %
	Delež po letih	100 %	

6.7 Pričakovana stopnja izrabe novih zmogljivosti oziroma ekonomske upravičenosti projekta

Obravnavana investicija bo izvedena tako, da bo prinesla pozitivne ekonomske učinke za občane posameznih naselij in celotne občine, kakor tudi za ostalo družbo kot celoto. Vsi pozitivni učinki, tako nedenarni kot denarni, presegajo denarne in nedenarne stroške investicije.

Ekonomska interna stopnja investicije znaša 7,85 % in je večja od 7,00 % družbene diskontne stopnje donosa, kar pomeni, da je investicijski projekt iz ekonomskega vidika upravičen.

Glede na navedene razloge in utemeljitve ter na podlagi dejstva, da gre za premišljen projekt z znanim in izvedljivim terminskim načrtom in zaprto finančno konstrukcijo menimo, da je investicijska naložba v investicijsko operacijo smiselna in upravičena.

6.7.1 Izhodišča pri izračunu finančne in ekonomske analize

Preglednica 8: Izhodišča za izračun finančno-ekonomske analize investicijskega projekta

Zap. št.	Postavke	Vrednost v EUR z DDV
1.	Investicijska vrednost (z DDV)	443.560,28 EUR
2.	Prihodki iz poslovanja (letno)	8.500,00 EUR
3.	Ostanek vrednosti	88.712,06 EUR
4.	Stroški iz poslovanja (letno)	1.200,00 EUR
5.	Amortizacijski stroški	7.712,53 EUR

Na novo urejeno igrišče z umetno travnato površino bo imelo predvidoma 8.500,00 EUR prihodkov na leto. Sem spadajo predvsem ponudba rekreativnih programov, razne športne prireditve, itd. Na stroškovni strani se predvideva, da bodo nastali stroški iz poslovanja v višini okrog 1.200 EUR na leto, kar je manj kot so stroški upravljanja in vzdrževanja obstoječega igrišča (gnojenje, zračenje, zalivanje, košnja, popravila travnate ruše, stroški dela idr.).

Ekonomska doba investicije je določena na 15 let.²⁶ Pri tem amortizacija vsebuje različne amortizacijske stopnje, ki so v skladu s Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/2005, 138/2006, 120/2007, 48/2009, 112/2009, 58/2010, 108/2013, 100/2015).

Amortizacijska stopnja: amortizacijska stopnja za gradnjo športnega igrišča 3,00 %.

Postavka	Amortizacijska stopnja	Amortizacijski stroški na leto (EUR)	Ostane vrednosti (EUR)
Gradbeno-obrtniška dela	3,00 %	5.743,53	88.712,06
Oprema	20,00 %	50.421,87	

Kot začetno obdobje prihodkov in stroškov se upošteva zadnja četrtnina leta 2024. Omenjena izhodišča so upoštevana v naslednjem prikazu poslovanja, kakor tudi v izdelani Analizi stroškov in koristi, ki je predstavljena v nadaljevanju dokumenta.

Ostane vrednosti pri ekonomski analizi

Kljub temu, da bo umetna travnata površina po preteku 15 letne uporabne ekonomske dobe že amortizirana, ocenjujemo, da bo imela kljub vsemu določeno tržno vrednost. Ostane vrednosti investicije znaša 88.712,06 EUR.

6.8 Finančna analiza

6.8.1 Finančna neto sedanja vrednost

Finančni količnik relativne koristnosti f_{rk} je finančni kazalnik, ki predstavlja količnik med finančno neto sedanjo vrednostjo vseh koristi in finančno neto sedanjo vrednostjo vseh stroškov (vključno z vrednostjo investicije). Izračuna se po naslednji formuli :

---

²⁶ Skladno z Delovnim dokumentom 4 za programsko obdobje 2007-2013 »Navodila za uporabo metodologije pri izdelavi analize stroškov in koristi« je bila za referenčno obdobje (ekonomska doba) izbrana doba 15 let.

$$f_{rk} = \frac{\text{neto sedanja vrednost koristi}}{\text{neto sedanja vrednost stroškov}} = -0,62.$$

Finančna relativna neto sedanja vrednost se izračuna po naslednji enačbi:

$$f_{rnsv} = f_{rk} - 1 = -0,62 - 1 = -1,62.$$

6.8.2 Finančna interna stopnja donosnosti investicije

Finančna interna stopnja donosnosti investicije je diskontna stopnja, ki vsoto diskontiranih denarnih letnih tokov izenači z 0. Veljajo enake predpostavke kot pri računanju finančne neto sedanje vrednosti. Finančna interna stopnja donosnosti:

$$\sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+f)^t} = 0,$$

pri čemer je:

f : diskontna stopnja
 CF_t : neto denarni tok v času t
 t : leta

Glede na vhodne podatke in dejstvo, da se investicija investitorju ne povrne v življenjski dobi, interna stopnja donosnosti je negativna.

6.8.3 Doba vračanja sredstev pri finančni analizi

Dobo vračanja investicijskih sredstev d_v obravnavane investicije upoštevajoč samo finančne prihodke in odhodke izračunamo po sledeči enačbi:

$$d_v = \frac{\text{diskontirana vrednost investicije}}{\frac{\text{diskontirana vrednost neto prihodkov}}{\text{ekonomska doba}}} = 12,4 \text{ let.}$$

Doba vračanja investicijskih sredstev obravnavane investicije upoštevajoč samo finančne prihodke in odhodke je 12,4 let.

6.8.4 Vrednost investicije na prebivalca

Kazalnik vrednost investicije na prebivalca znaša 33,1 EUR/prebivalca.

Upoštevano je število prebivalcev za leto 2022, 13.413 prebivalcev v Občini Trebnje.

6.8.5 Sklepna ugotovitev

Sklepna ugotovitev finančne analize je, da se za obravnavano investicijo ugotavlja negativna neto sedanja vrednost, kar je pričakovano, saj investicija ne prinaša neposrednih finančnih koristi.

6.9 Ekonomska analiza - analiza stroškov in koristi

Izhodišča

- **Investicijski in operativni stroški investicije**

Skupna investicijska vlaganja bodo znašala 443.560,28 EUR (z DDV), ocenjeni letni operativni stroški pa 1.200,00 EUR.

- **Ostane vrednosti investicije**

Ocenjen ostanek vrednosti investicije je 88.712,06 EUR.

- **Ocenjena javna koristnost investicije na letni ravni**

Javna korist investicije je ocenjena na 40.000 EUR na letni ravni, pri čemer se upoštevajo koristi, povezane z:

- a) vplivom, ki jo ima zagotovitev ustrezne športne površine na dostopnost do objektov,
- b) vplivom na športno aktivnost in zdravje prebivalcev,
- c) vplivom na povečan javni interes na področju športa,
- d) vplivom na ohranjanje in zaščito narave,
- e) vplivom na dvig kakovosti in vrednosti ter privlačnosti prostora,
- f) zmanjšanjem stroškov upravljanja in vzdrževanja,
- g) zmanjšanjem negativnih vplivov na okolje zaradi rednega upravljanja in vzdrževanja igrišča (gnojenje, košnja, zalivanje idr.),
- h) zmanjšanje bolniške odsotnosti, števila poškodb in odsotnosti od pouka, študija,
- i) zmanjšanjem stroškov najema drugih športnih objektov, prevoznih stroškov idr.

Ekonomska neto sedanja vrednost obravnavane investicije znaša 88.739,21 EUR.

6.9.1 Ekonomska interna stopnja donosnosti investicije

Ekonomska interna stopnja donosnosti investicije je diskontna stopnja, ki vsoto diskontiranih denarnih letnih tokov izenači z 0. Predpostavke veljajo enake kot pri računanju ekonomske neto sedanje vrednosti. Finančna interna stopnja donosnosti:

$$\sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+f)^t} = 0,$$

pri čemer je:

f : diskontna stopnja

CF_t : neto denarni tok v času t
 t : leta

Stopnja ekonomske interne donosnosti investicije znaša 7,85 % (in je večja kot družbena diskontna stopnja donosa, ki je določena na 7,00 %), to pomeni, da je projekt z ekonomskega vidika upravičen, kar pomeni, da je s stališča donosnosti kapitala oz. naložbenih sredstev, upoštevajoč tudi javne koristi, smotrna.

6.9.2 Ekonomski količnik relativne koristnosti

Ekonomski količnik relativne koristnosti E_{rk} je ekonomski kazalnik, ki predstavlja količnik med ekonomsko neto sedanjo vrednostjo vseh koristi in ekonomsko neto sedanjo vrednostjo vseh stroškov (vključno s stroški investicije). Enačba za izračun ekonomskega količnika relativne koristnosti:

$$E_{rk} = \frac{\text{sedanja vrednost koristi}}{\text{sedanja vrednost stroškov}} = 1,69$$

Ekonomski količnik relativne koristnosti za obravnavano investicije je večji od 1 in znaša 1,69, kar pomeni, da imamo pri obravnavani investiciji gledano ekonomsko (upoštevajoč javne koristi) več diskontiranih koristi oz. prihodkov kot pa skupnih diskontiranih stroškov. Ekonomska relativna sedanja vrednost pa se izračuna po naslednji enačbi:

$$E_{rsv} = E_{rk} - 1 = 0,69.$$

Ekonomska relativna sedanja vrednost je pozitivna in znaša 0,69.

6.9.3 Doba vračanja investicijskih sredstev

Izračun dobe vračanja vloženih denarnih sredstev d_{ve} upoštevajoč ekonomsko dobo in javno korist, se izračuna po naslednji enačbi:

$$d_{ve} = \frac{\text{diskontirana vrednost investicije}}{\frac{\text{diskontirana vrednost neto prihodkov}}{\text{ekonomska doba}}} = \frac{344.336,79}{\frac{415.702,16}{15}} = 12,42$$

Upoštevajoč vrednost projekta, letne prihodke in stroške vzdrževanja ter upravljanja in javne koristi je doba vračanja investicijskih sredstev 12,42 let.

6.9.4 Sklepna ugotovitev

Na podlagi ekonomske analize ugotavljamo, da je investiranje v dobavo nove športen opreme, družbeno koristno in ekonomsko smiselno, saj:

- povečuje javno korist na letni ravni v višini 40.000,00 EUR,

- izkazuje pozitivne diskontirane ekonomske neto prihodke v višini 515.239,48 EUR,
- izračunana ekonomska interna stopnja donosnosti EIRR je večja od 7 % in znaša 7,85 %,
- ekonomski količnik relativne koristnosti je večji od 1 in znaša 1,69, ekonomska relativna sedanja vrednost pa znaša 0,69
- vložena sredstva se bodo vrnila v nekaj več kot 12-ih letih.

6.9.5 Ekonomska analiza občutljivosti in tveganj

V okviru analize občutljivosti ugotavljamo mogoče spremembe ključnih spremenljivk, ki vplivajo na izvedbo investicije. V okviru obravnavane investicije bomo predpostavili naslednje:

- povečanje investicijskih stroškov za 5 % oz. 10 %,
- zmanjšanje koristi za 5 % oz. 10 %,
- povečanje investicijskih stroškov za 5 % oz. 10 % in hkrati zmanjšanje pričakovanih učinkov za 5 % oz. 10 %.

Preglednica 9: Rezultati ekonomske analize občutljivosti:

Sprememba	Sprememba 10 %		Sprememba 5 %	
	EIRR (%)	Sprememba (%)	EIRR (%)	Sprememba (%)
Povečanje investicijskih stroškov	6,44	18,0	7,12	9,3
Zmanjšanje javnih koristi	6,53	16,8	7,19	8,4
Povečanje investicijskih stroškov in hkrati zmanjšanje pričakovanih učinkov	5,22	33,5	6,49	17,3
Izhodiščna vrednost EIRR po projektu	7,85			

Iz preglednice 9 je razvidno, da je EIRR v primeru sprememb za 5 % znotraj sprejemljivih mej občutljivosti, saj se vrednost EIRR v vseh primerih spremeni za manj kot 20 %. To pomeni, da je zasnova investicije nizko občutljiva na spremembe povečanja investicijskih stroškov in zmanjšanja javnih koristi. Investicija je srednje občutljiva v primeru povečanja investicijskih stroškov za 10 % in hkrati zmanjšanje pričakovanih učinkov za 10 %.

6.10 Analiza tveganj

Analiza tveganja je ocenjevanje verjetnosti, da s projektom ne bo pričakovanih dosežkov. Če je mogoče to verjetnost številčno izraziti se imenuje stopnja tveganja. Analiza zajema ovrednotenje projektnih (tveganje razvoja projekta, tveganje izvedbe in obratovanja projekta) in splošnih tveganj (politična, narodno-gospodarska, družbeno-kulturna in druga tveganja).

Druga tveganja ne bodo bistveno spremenila poteka projekta, gre pa zlasti za nepredvidene dogodke med izvedbo del (montaže opreme), ki bi lahko zakasnilo ali podražilo projekt. Ti dogodki bi imeli tako nizek vpliv na celoten projekt, prav tako je verjetnost teh dogodkov razmeroma malo verjetna, čeprav mogoča. V nadaljevanju prikazujemo 3 kritične skupine tveganj in sicer: tveganja razvoja projekta in splošna tveganja, tveganja izvedbe projekta ter tveganja, ki lahko nastanejo v fazi obratovanja projekta vključno s prikazom njihovega vpliva ter možnost nastanka.

Natančnejši prikaz tveganj je predstavljen v naslednji preglednici.

Stopnja tveganja: 1 = majhna verjetnost;
                                 3 = srednja verjetnost;
                                 5 = velika verjetnost.

Ocena vpliva: 0 = ni vpliva;
                                 1 = majhen vpliv;
                                 3 = srednji vpliv;
                                 5 = velik vpliv.

Tveganja	Stopnja tveganj	Ocena vpliva	Posledice tveganj	Ukrepi za zmanjšanje tveganj
1. TVEGANJA RAZVOJA PROJEKTA IN SPLOŠNA TVEGANJA				
Tveganje zaradi imenovanja neizkušenega in strokovno neusposobljenega odgovornega vodje za izvedbo investicijskega projekta.	1	Čas: 3 Stroški: 3 Kakovost: 5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekt ne bo uspešno voden in pravočasno zaključen ▪ Sprejemanje napačnih odločitev ▪ Nejasno delegirane naloge ▪ Nejasno opredeljene odgovornosti in pristojnosti udeležencev na projektu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Imenovanje izkušenega in strokovno usposobljenega odgovornega vodje za izvedbo investicijskega projekta; ▪ Zagotovitev zunanjih in notranjih svetovalcev.
Tveganje zaradi preobremenjenosti odgovornega vodje za izvedbo investicijskega projekta in članov projektne skupine z drugimi nalogami.	3	Čas: 3 Stroški: 3 Kakovost: 5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekt ne bo uspešno voden in izveden ter pravočasno zaključen ▪ Projekt ne bo primerno spremljan in posledično se bodo nastali problemi reševali na daljše časovno obdobje. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Imenovanje izkušenega in strokovno usposobljenega strokovnega vodje, ki ni preobremenjen z drugimi nalogami; ▪ Imenovanje ustreznih članov projektne skupine, ki niso preobremenjeni z drugimi nalogami.
Tveganje zaradi spremembe zakonodaje.	1	Čas: 3 Stroški: 1 Kakovost: 1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neuskkljenost projekta z veljavno zakonodajo ▪ Podaljšanje roka izvedbe projekta zaradi potrebnih prilagoditev dokumentacije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spremljanje zakonodaje v vseh fazah izvedbe projekta.
Tveganje zaradi nestabilnih političnih dejavnikov.	1	Čas: 5 Stroški: 1 Kakovost: 1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zastoj (ustavitev) projekta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Preveritev strateških odločitev države.
Tveganje zaradi odklonilnega javnega mnenja do realizacije projekta	1	Čas: 3 Stroški: 1 Kakovost: 1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podaljšanje roka izvedbe projekta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoštevanje zahtev oz. priporočil ; ▪ Pozitivno informiranje javnosti glede projekta.
2. TVEGANJE IZVEDBE PROJEKTA				
Tveganje v postopkih oddaje del.	3	Čas: 3 Stroški: 3 Kakovost: 1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ponovitev postopka javnega razpisa; ▪ Zamuda pri oddaji del. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posebna pozornost namenjena postopku oddaje del (jasna opredelitev obsega del, itd.)

Tveganje zaradi izbora nestrokovnih in neizkušenih zunanjih izvajalcev.	3	Čas: 5 Stroški: 3 Kakovost: 3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podaljševanje rokov izvedbe in potreba po zagotovitvi dodatnih denarnih sredstev (rebalans proračuna); ▪ Zamude pri pridobitvi ustrezne dokumentacije; ▪ Zapleti pri potrjevanju dokumentacije, ▪ Spreminjanje in dopolnjevanje dokumentacije. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priprava kvalitetne razpisne dokumentacije v skladu z veljavno zakonodajo; ▪ Jasno definiranje pogojev, ki jih mora ponudnik - izvajalec izpolniti predvsem glede referenc, kadrovske zasedbe, ter določitev ustreznih meril za izbor ponudnika; ▪ Zagotavljanje stalnega nadzora nad delom izvajalcev za pravočasno ukrepanje.
Tveganje zaradi nerazpolaganja z zadostnimi finančnimi sredstvi (glede na pridobljene ponudbe).	3	Čas: 5 Stroški: 3 Kakovost: 3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekt ne bo zaključen v predvidenem roku; ▪ Potreba po zagotovitvi dodatnih denarnih sredstev (rebalans proračuna); ▪ Pri prekoračitvi predvidenega zneska za izvedbo investicije za več kot 20 %, potreba po novelaciji investicijske dokumentacije. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priprava kvalitetne projektne dokumentacije v skladu z veljavno zakonodajo; ▪ Priprava natančnih popisov del, ki so sestavni del razpisne dokumentacije, za čim natančnejšo oceno predvidenih stroškov.
Tveganje zaradi zdravstvenih (epidemioloških) dejavnikov.	1	Čas: 5 Stroški: 3 Kakovost: 1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zastoj (ustavitve) projekta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprotno spremljanje načrtov pristojnih institucij.
3. TVEGANJE OBRATOVANJA PROJEKTA				
Tveganje zaradi nedoseganja okoljevarstvenih standardov.	1	Čas: 1 Stroški: 1 Kakovost: 1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poslabšanje kakovosti okolja; ▪ Povečanje obremenitev okolja; ▪ Povečanje stroškov izvedbe projekta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoštevanje standardov kakovosti okolja v vseh fazah izvajanja investicije kakor tudi v fazi obratovanja športnega igrišča.

6.11 Primerjava, merila in uteži za izbor optimalne variante

V dokumentu identifikacije investicijskega projekta obravnavamo dve varianti:

- varianta 1 - brez investicije (ohranitev obstoječega stanja),
- varianta 2 - z investicijo

Primerjava vplivov glede na obravnavano varianto

Zap.št.	Dejavnik	Varianta 1	Varianta 2
1.	Vpliv na športno dejavnost	Negativen	Pozitiven
2.	Vpliv na zagotovitev ustrezne športne površine	Negativen	Pozitiven
3.	Vpliv na javni interes	Negativen	Pozitiven
4.	Tehnologija za izvedbo investicijske operacije	Ni potrebna	Da
5.	Vpliv na okolje	Negativen	Pozitiven
6.	Vpliv na povečano zaposlenost v občini	Nevtralen	Pozitiven
7.	Čas izvedbe investicije	Nevtralen	Daljši
8.	Stroški investicije	Nevtralen	Večji

Izbor variante:

Na podlagi vseh dejstev in ocene, da je investicija tehnično, finančno in organizacijsko izvedljiva na način, kot je zamišljena, je bila izbrana varianta 2, z investicijo.

Pri merilih in utežeh za izbor optimalne investicije se bodo najbolj upoštevala merila, ki jih ni mogoče izraziti z denarjem, manj pa finančna merila. To lahko pojasnimo z dejstvom, da se bo Občina Trebnje odločila za tisto varianto, ki bo najboljše zadovoljevala potrebe.

Merila in uteži za izbor optimalne variante

Merilo	Utež
Finančna merila:	2,00
▪ Investicijska vrednost	1,00
▪ Finančni kazalniki	1,00
Merila, ki jih ni moč izraziti z denarjem:	8,00

▪ Vpliv na zagotovitev ustrezne športne površine	2,00
▪ Vpliv na športno aktivnost prebivalcev	3,00
▪ Vpliv na povečan javni interes na področju športa	3,00
Skupaj	10,00

Primerjava vseh variant z oceno posameznega merila (ocena med 1 in 3, pri čemer je 3 najvišja možna ocena)

Merila	Ocena	
	Varianta 1	Varianta 2
Finančna merila:	3	3
▪ Investicijska vrednost	3	0
▪ Finančni kazalniki	0	3
Merila, ki jih ni moč izraziti z denarjem:	0	9
▪ Vpliv na zagotovitev ustrezne športne površine	0	3
▪ Vpliv na športno aktivnost prebivalcev	0	3
▪ Vpliv na povečan javni interes na področju športa	0	3
Skupaj	3	12

Primerjava uteženih vrednosti obeh variant:

Merila	Utež	Utežena vrednost	
		Varianta 1	Varianta 2
Finančna merila:	2	3	3
▪ Investicijska vrednost	1	3	0
▪ Finančni kazalniki	1	0	3
Merila, ki jih ni moč izraziti z denarjem:	8	0	24
▪ Vpliv na zagotovitev ustrezne športne površine	2	0	6
▪ Vpliv na športno aktivnost prebivalcev	3	0	9
▪ Vpliv na povečan javni interes na področju športa	3	0	9
Skupaj	10	3	27

Izbor optimalne variante

Ugotavljamo, da je varianta 1 (brez investicije) z vidika zadovoljevanja namena in ciljev projekta, ki so podrobneje predstavljeni v tem dokumentu, popolnoma nesprejemljiva.

Glede na navedene razloge in utemeljitve ter na podlagi primerjave variant s pomočjo meril in uteži, je varianta 2 izbrana kot najbolj primerna oz. optimalna.

7 OPREDELITEV TEMELJNIH PRVIN, KI DOLOČAJO INVESTICIJO

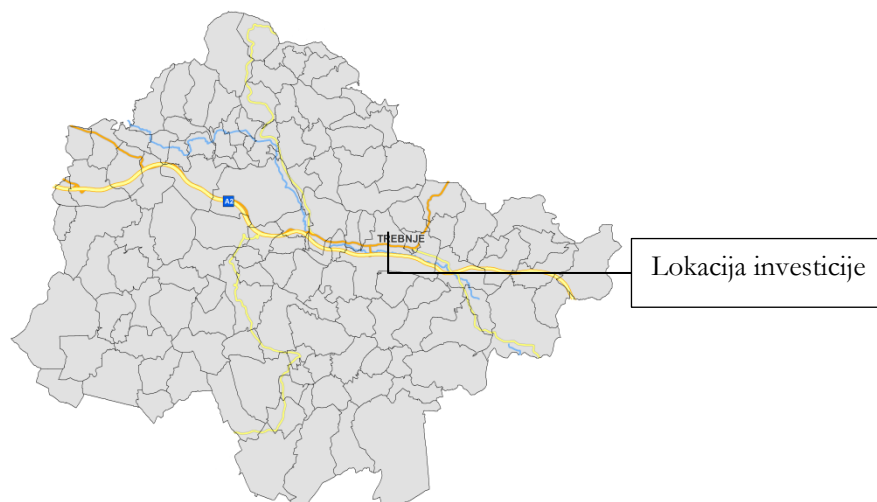
7.1 Strokovne podlage za pripravo DIIP-a

Za obseg potrebne vsebine DIIP-a smo upoštevali 11. člen Uredbe o enotni metodologiji za pripravo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS št. 60/2006) in Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o enotni metodologiji za pripravo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS št. 54/2010, 27/2016). Kot strokovno podlago za pripravo DIIP-a je služila analiza trga gradbenih del, površine z umetno travnato površino, analiza stroškovne učinkovitosti variant, analiza stanja in analiza potreb. Strokovne podlage predstavljajo tudi ključni dokumenti s področja športa, zdravega življenjskega sloga, razvoja podeželja, gradnje, opreme igrišč, varstva okolja, izobraževanja, ki so podrobneje navedeni in predstavljeni v točki 4.4 in 4.5.

Oprelitev vadbene opreme temelji na določilih mednarodnega standarda SIST EN 1176:2014 Oprema in podloge otroških igrišč (BS EN 1176:2008 - Playground equipment and surfacing) in mednarodnega standarda SIST EN 1177:2008 Podloge otroških igrišč, ki ublažijo udarce - Ugotavljanje kritične višine padca (BS EN 1177:2008 Impact attenuating playground surfacing - Determination of critical fall height). Pri tem projektna zasnova temelji na določilih Zakona o splošni varnosti proizvodov (Uradni list RS, št. 101/03) ter smernicah za izbor rastlinskega gradiva in hortikulturen ureditve ob športnih objektih oz. površinah.

7.2 Navedba in opis lokacij

Lokacija načrtovane investicije se nahaja na robu strnjene in najgosteje naseljenega dela obine Trebnje na območju novega športnega parka Cviblje. Na obravnavani lokaciji je nekdanja deponija odpadkov na kateri je občina že zgradila novo veliko nogometno igrišče, dimenzij 106 x 60 m, ki je osvetljeno. Vzpostavljena je ključna komunalna in druga infrastruktura.

Slika 23: Lokacije izvedbe investicije

Podrobnejša predstavitev lokacije

Naselje	Trebnje
Katastrska občina:	1421 Medvedje selo
Številka parcele:	1001
Lastnik	Občina Trebnje
Površina	5.315 m ²
Boniteta	22
Namenska raba	10510 površine za oddih in rekreacijo
Dejanska raba	90 nedoločena raba (2,40 %) 10 kmetijska zemljišča brez trajnih nasadov (8,20 %) 30 poseljena zemljišča (89,40 %)
Opis	Lokacija se nahaja na robu urbanega naselja, kjer je obstoječi prostor namenjen športu in rekreaciji. Do lokacije vodi urejena lokalna cesta, možnost dostopa z avtomobilom, kolesom ali peš. V neposredni bližini je manjše parkirišče.
Lokacija v prostoru	

Naselje	Trebnje
Katastrska občina:	1421 Medvedje selo
Številka parcele:	1002/1
Lastnik	Občina Trebnje
Površina	4.292 m ²
Boniteta	22
Namenska raba	Površine za oddih, rekreacijo in šport
Dejanska raba	10+30 kmetijska zemljišča brez trajnih nasadov in poseljena zemljišča (8,5 %) 30 poseljena zemljišča (9105 %)
Opis	Lokacija se nahaja na robu urbanega naselja, kjer je obstoječi prostor namenjen športu in rekreaciji. Do lokacije vodi

	urejena lokalna cesta, možnost dostopa z avtomobilom, kolesom ali peš. V neposredni bližini je manjše parkirišče.
Lokacija v prostoru	

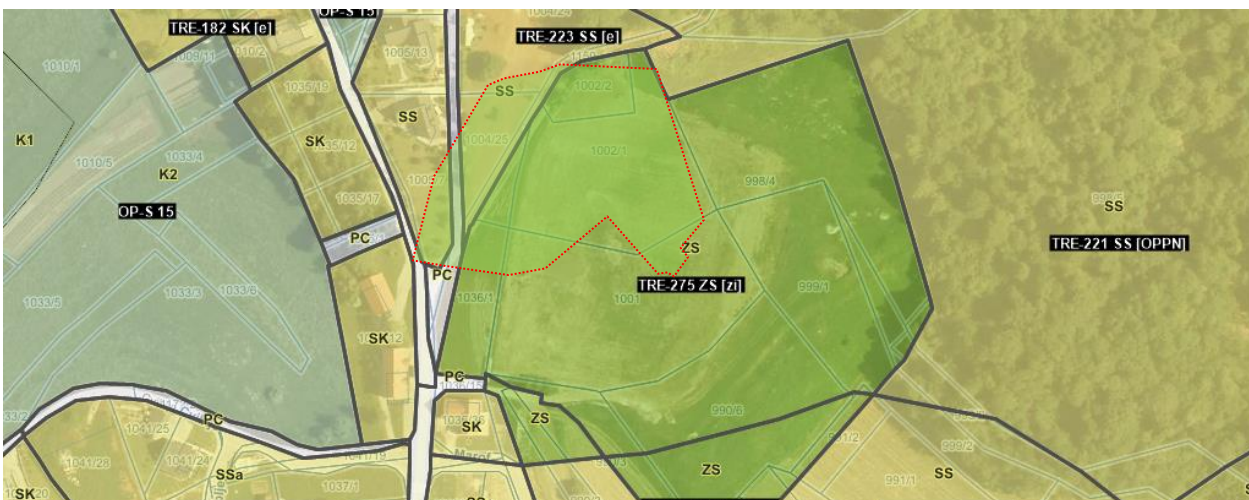
Naselje	Trebnje
Katastrska občina:	1421 Medvedje selo
Številka parcele:	998/4
Lastnik	Občina Trebnje
Površina	5.176 m ²
Boniteta	22
Namenska raba	Površine za oddih, rekreacijo in šport
Dejanska raba	10 - Kmetijska zemljišča brez trajnih nasadov (91,7 %) 30 - Poseljeno zemljišče (8,3 %)
Opis	Lokacija se nahaja na robu urbanega naselja, kjer je obstoječi prostor namenjen športu in rekreaciji. Do lokacije vodi urejena lokalna cesta, možnost dostopa z avtomobilom, kolesom ali peš. V neposredni bližini je manjše parkirišče.
Lokacija v prostoru	

Naselje	Trebnje
Katastrska občina:	1421 Medvedje selo
Številka parcele:	998/4
Lastnik	Župnija Trebnje; predkupna pravica Občina Trebnje; izdelana predpogodba za odkup parcele
Površina	4.366 m ²
Boniteta	22
Namenska raba	Površine za oddih, rekreacijo in šport
Dejanska raba	10 - Kmetijska zemljišča brez trajnih nasadov (87,2 %) 30 - Poseljeno zemljišče (8,8 %) 90 - Nedoločena raba (4,0 %)
Opis	Lokacija se nahaja na robu urbanega naselja, kjer je obstoječi prostor namenjen športu in rekreaciji. Do lokacije vodi urejena lokalna cesta, možnost dostopa z avtomobilom, kolesom ali peš. V neposredni bližini je manjše parkirišče.
Lokacija v prostoru	

Prikaz situacije v prostoru

V skladu z Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Občine Trebnje (Uradni list RS, št. 50/2013, 35/2014 tehn. Popravek, 49/2016, 72/2018) se obravnavane parcele nahajajo v območju TRE 275 ZS [zi] namenjene športu in rekreaciji. Lokacija se v skladu z Občinskim prostorskim načrtom in glede na usmeritve za razvoj poselitve in celovito prenovo, nahaja na območju strateške širitve naselij.

Javne vadbene površine so in ostajajo pomembne prostorske ureditve za otroke, mladostnike, starejše, družine in druge uporabnike. Pri tem sta pomembna prostorski in programski vidik, to je razporeditev igralnih površin v naselju in izven naselij in zadovoljitev potreb različnih starostnih ali drugih skupin (npr. ranljive skupine). Poseben pomen ima javnost teh površin, to je nemotena dostopnost za vse uporabnike, kar pa ne izključuje nadzorovane uporabe, pač pa prepoveduje komercializacijo površine oziroma izločevanje za posebno uporabniško skupino. V Občini Trebnje prevladuje prostorsko ureditvena vizija, ki upošteva potrebe otrok, mladostnikov in starejših in športnikov nasploh, kot merilo urejanja prostora.

7.3 Opis trenutnega stanja

Na lokaciji izvedbe investicije je veliko nogometno igrišče z naravno travnato površino, dimenzij 106 x 60 m, ki je osvetljeno. Vzpostavljena je ključna komunalna in druga infrastruktura ter utrjeno območje, namenjeno parkirišču za vozila.

Slika 24: Obstojече igrišče z naravno travnato površino

7.4 Varstvo okolja

Celotna investicija bo izvedena tako, da v času uporabe ne bo predstavljalo tveganja za okolico in bo omogočalo nemoteno in varno uporabo okoliških objektov in površin. Pri izdelavi projektne dokumentacije bodo poleg veljavne gradbene zakonodaje upoštevani tudi vsi področni standardi, ki so predstavljeni v nadaljevanju dokumenta.

7.4.1 Okoljska učinkovitost

V sklopu izvedbe investicije bo izvajalec del uporabljal najboljše možne razpoložljive tehnike zaščite okolja. Hkrati bo nadzoroval tudi emisije in vplive oziroma tveganja na okolje ter o njih redno obveščal nadzorne službe ter investitorja. Izvajalec del bo skrbel za ločeno zbiranje odpadkov in zmanjšanje količine končnih odpadkov. Projekt ima vpliv na okoljsko učinkovitost.

7.4.2 Trajnostna dostopnost

Lokacija je z vidika prometne ureditve ugodna, saj je prometno lahko dostopna in ima urejeno manjšo parkirno infrastrukturo.

7.4.3 Zmanjševanje vplivov na okolje

Poročilo o vplivih na okolje oziroma strokovne ocene vplivov na okolje, se izdelajo za tiste posege v prostor, za katere je to potrebno oziroma za katere tako zahteva zakonodaja. Za obravnavani poseg v prostor pa v skladu z nacionalno zakonodajo (Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje, Uradni list RS št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20) in Sklepom Agencije RS za okolje (št. 35405-485/2018-5, z dne 3. 10. 2019) ni potrebno izvesti celovite presoje vplivov na okolje. Pri nadaljnjih aktivnostih realizacije te investicije bodo upoštevani veljavni predpisi oziroma predvideni

pogoji izvedbe, ki bodo v največji možni meri preprečili negativne vplive športnega igrišča na okolje v času izvedbe gradnje in v času obratovanja z vidika:

- varstva zraka,
- varstva pred požarom,
- varstva voda in tal,
- varstva pred hrupom v naravnem in življenjskem okolju,
- ravnanja s komunalnimi odpadki.

Z izdelano projektno dokumentacijo izvedenih del bodo ukrepi za varstvo okolja upoštevani za čas obratovanja zgrajenega športnega igrišča, s čimer bodo v največji možni meri preprečeni negativni vplivi na okolje. V času izvedbe gradnje je moč pričakovati kratkotrajne negativne vplive na okolje. Pri tem vplivno območje predstavljajo parcele, na katerih bo izvedena investicija in območje, preko katerega je bil predviden dostop do lokacije izvedbe. Vendar bodo pričakovani vplivi v času gradnje le začasnega značaja in bodo prenehali z zaključkom del. Predmetna investicija ob upoštevanju vseh predpisov nima škodljivih oziroma negativnih vplivov na okolje. Upošteva se obstoječa komunalna infrastruktura (kanalizacija) in se sorazmerno prilagodi.

7.4.3.1 Varstvo zraka

V skladu z Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS št. 9/11) se obravnavane parcele nahajajo v Občini Trebnje, ki spada v SIL aglomeracijo za ocenjevanje in upravljanje kakovosti zraka, ki po Odredbi o določitvi območja in razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Uradni list RS št. 50/11) spada v območje onesnaženosti zraka III. stopnje ogroženosti, kjer so koncentracije delcev PM₁₀, NO₂, benzena, ozona in benzo(a)pirena pod zgornjim ocenjevalnim pragom ter tudi ravni ostalih onesnaževal so pod spodnjim ocenjevalnim pragom.

7.4.3.2 Varstvo pred hrupom

V skladu z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10) in v skladu z Okoljskim poročilom za OPN Občine Trebnje (Aquarius, 2012), se obravnavane parcele nahajajo v III. območju.

7.4.3.3 Varstvo voda

V skladu z Odlokom o varstvenih pasovih in ukrepih za zavarovanje zalog pitne vode se obravnavane parcele nahajajo izven varstvenih pasov.

7.4.3.4 Varstvo pred požarom

Skladno z določili Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, 71/93, 87/01, 110/02-ZGO-1, 105/06, 3/07-UPB1, 9/11, 83/12), ki jih je bilo potrebno upoštevati pri izdelavi prostorskega izvedbenega

akta, pri projektiranju, gradnji rekonstrukcij in vzdrževanju objektov, so bili upoštevani ustrezni ukrepi za varnost pred požarom.

7.4.4 Okolje

7.4.4.1 Emisije snovi v zraku

Onesnaževanje zraka med gradnjo bo povečano zaradi uporabe delovnih strojev, vendar bo ta vpliv omejen le na čas del in zaradi tega časovno omejen. S tega vidika je mogoče zaključiti, da bo vpliv zanemarljiv. Zaradi delovanja delovnih strojev in vrste gradbenih del je mogoče pričakovati povečano prašenje. Dovoljene vsebnosti prašnih delcev v zraku določa Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS št. 9/11). S tega vidika bo potrebno žarišča prahu redno močiti, s čimer bo mogoče preprečiti širjenje prahu. Povečan bo tudi vpliv na onesnaženost ozračja v času izvajanja del, kar bo predvsem posledica povečanega prometa tovornih vozil (emisije dimnih plinov), ki bodo odvažali in dovažali material.

7.4.4.2 Vpliv na tla in vode

Največji vpliv na tla bo v času gradbenih del. Takrat bo mogoče na območju pričakovati povečano onesnaževanje tal zaradi emisij gradbenih strojev in uporabe gradbenih materialov. Med deli ali pa zaradi neustreznega vzdrževanja gradbene opreme oziroma nepredvidenih dogodkov, lahko pride do razlitja olj ali drugih naftnih derivatov oz. njihovih sintetičnih nadomestkov. V primeru izlitja bo potrebno onesnaženo zemljo odstraniti in ustrezno deponirati na pooblaščenih mestih. Onesnaženo zemljo bo moralo odvoziti pooblaščen podjetje, ki bo zadolženo za odvoz nevarnih odpadkov.

Ocenjujemo, da bo tovrstno tveganje pri ustrezni organizaciji gradbišča in ustreznem vzdrževanju gradbene in strojne mehanizacije nizko. Skladiščenja in manipuliranja z nevarnimi snovmi in naftnimi derivati, olja, maziva in drugimi stvarmi bodo skladna z Uredbo o skladiščenju nevarnih tekočin v nepremičnih skladiščnih posodah (Uradni list RS, št. 104/09, 29/10, 105/10).

7.4.4.3 Emisije hrupa

Za zmanjšanje hrupa v času gradnje bo treba zagotoviti, da bo med gradnjo uporabljena gradbena mehanizacija novejše izdelave in opremljena s certifikati o zvočni moči, ki ne smejo presegati predpisanih vrednosti. Pri transportu se bodo uporabljala čim manj hrupna vozila. Vsa hrupna dela se bodo izvajala samo med 7. in 19. uro. Zvočni signali na gradbišču se bodo uporabljali le v nujnih primerih, motorji strojev pa ne bodo obratovali v prostem teku.

7.4.4.4 Gradbeni odpadki

V času izvedbe bodo izvajalci gradbenih, obrtniških in instalacijskih del pri svojem delu upoštevali Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08), ki določa obvezno

ravnanje z odpadki, ki nastajajo pri gradbenih delih zaradi gradnje, rekonstrukcije, adaptacije, obnove ali odstranitve objekta. V času izvajanja del lahko nastanejo manjše količine odpadkov, ki bodo nastali kot posledica vzdrževanja gradbene in strojne mehanizacije. Tovrstni odpadki obsegajo predvsem odpadna olja (odpadna hidravlična olja, iztrošena motorna, strojna in mazalna olja), prazno oljno embalažo, čistilne krpe, z olji onesnažena zemlja in vpojni material ter odpadne baterije oziroma akumulatorje. Omenjeni odpadki se bodo ločeno zbirali ter predali organizacijam, ki imajo pooblastilo za ravnanje z njimi.

V kolikor hramba ali začasno skladiščenje odpadkov ne bo možna na lokaciji izvedbe, morajo izvajalci del nastale gradbene odpadke odlagati v zabojnike, ki bodo nameščeni na delovišču ali ob njem in bodo prirejeni za odvoz odpadkov brez njihovega prekladanja. Izvajalec del bo pred začetkom izvajanja del zagotovil prevzem odpadkov, njihov prevoz v predelavo ali odstranjevanje preden se bodo začela izvajati dela. Iz dokazila o naročilu prevzema odpadkov bo razvidna vrsta odpadkov, predvidena količina nastajanja odpadkov.

7.5 Kadrovska organizacijska shema s prostorsko opredelitvijo

Investitor je Občina Trebnje. Odgovorna oseba investitorja je županja Mateja Povhe.

Osebi odgovorni za izvajanje investicije ter za izdelavo in nadzor nad izdelavo vse za investicijsko operacijo potrebne dokumentacije sta Majda Šalehar, vodja Oddelka za družbene in gospodarske dejavnosti (Občina Trebnje) in Dejan Smuk (predsednik NK Trebnje in predsednik Krajevne skupnosti Trebnje). Osebi bosta vodili posamezne aktivnosti v zvezi z investicijsko operacijo npr. izdelava vse potrebne dokumentacije, izstavitve zahtevkov za sofinanciranje s strani Fundacije za šport, itd.

Pri vodenju projekta Občina Trebnje zasleduje predvsem naslednje cilje:

- sistemski ureditev razmerij med udeleženci (določitev odgovornosti in pristojnosti);
- način kontrole nad izvedbo del;
- dokumentiranje poročil in zapisnikov.

Zagotavljanje kontrole nad izvedbo je zagotovljena s širšim krogom udeležencev, ki pregledajo posamezno aktivnost, to so tako strokovne službe Občine Trebnje kot tudi zunanji izvajalci. Širši krog udeležencev tako bistveno zmanjša možnost napak. Z notranjo organizacijo dela na Občini Trebnje so predvidena tudi nadomeščanja v primeru odsotnosti.

7.6 Opis tehnično - tehnološke rešitve s podatki in obsegom

Predmet projekta je preplastitev obstoječega igrišča z umetno travnato površino, kot večnamenskega vadbenega prostora. V okviru projekta bo zagotovljena površina skladna z mednarodnimi standardi s področja športne opreme. Večnamenska površina bo med drugim ustrezala standardom in normativom za organizacijo tekmovanj v nogometu.

Dimenzija igrišča:	Dimenzije novega igrišča so: dejanska ploskev z robom (zunanja dimenzija) 111 m x 73 m ali 8.103 m ² oziroma igralna površina 105 m x 68 m ali 7.140 m ² . Od igralne površine do zaščitne ograje za golovo črto mora biti 2 m.
Površina:	umetna travnata površina
Skladnost:	predmet obravnave bo izveden z materiali višje kvalitete, ki prostorsko in funkcionalno ustrezajo veljavnim pravilnikom ter certifikatu FIFA Quality PRO, Fieldturf XM7 60«. <p>Obravnavano igrišče ustreza pogojem, ki jih opredeljuje Pravilnik Nogometne zveze Slovenije za licenciranje nogometnih klubov in kateri opredeljuje pogoje (obvezne licenčne kriterije) in postopke za izvedbo licenciranja, v skladu s katerimi bo nogometnemu klubu podeljena licenca za nastopanje v klubskih tekmovanjih Nogometne zveze Slovenije.</p> <p>Novo pridobljene površine bodo izvedene skladno s Pravili Nogometne zveze Slovenije in odločbami Nogometne zveze Slovenije k Pravilom igre ter navodili in odločbami.</p>
Izvedba:	ureditev vključuje položitev umetne podlage - umetne travnate površine z vsemi potrebnimi predhodnimi sloji, vključno z ureditvijo primerne drenaže.

Nagib nogometnega igrišča

Zahtevana je pravilna izvedba nagibov igralne površine. Potrebne so geometrične izmere položajev vseh ključnih točk. Novi nivo ter nagibi nogometnega igrišča morajo biti določeni na specifičnih mestih, pri čemer je sredina oz. os igrišča nivo osi igralnega polja. Rob igrišča so pa vogalne točke igralnega polja.

Odstranitev obstoječega terena - priprava:

Odstrani se obstoječo travno površino, zemljo in nekvalitetno podlago. Ker je obstoječa drenaža neustrezna je potrebno odstraniti tudi osnovno podlago. Izvede se drenažo na novo in se potem prične z izvajanjem nadaljnjih plasti podlage za umetno travo. Priprava se izvede upoštevajoč klimatske statistične podatke za obravnavano lokacijo.

Drenažni sistem

Drenažni sistem mora omogočati ustrezno podlago za novo igrišče z umetno travnato površino. Drenaža mora biti prilagojena specifičnim tehničnim zahtevam proizvajalca umetne travnate površine. Drenaža se izvede upoštevajoč klimatske statistične podatke za obravnavano lokacijo.

Osnovna podlaga

Tla je potrebno kakovostno utrditi. Osnovna podlaga mora imeti isti strešni nagib, kot bo na nivoju umetne trave na površini. Osnovna podlaga mora izpolnjevati specifične tehnične pogoje proizvajalca trave.

Utrjeno nasutje ali nevezani nosilni sloj

Višina utrjenega nasutja je odvisna od trdnosti osnovne podlage. Utrjeno nasutje mora biti prilagojeno specifičnim tehničnim zahtevam proizvajalca trave.

Rob umetne trave

Robnik (ali izjemoma betonske plošče) je nujen za stabilizacijo utrjenega nasutja ter same umetne travnate površine celotnega nogometnega igrišča.

Robnik - bočni upornik se v teren vgradi nad zaključnim slojem, da se umetna travnata površina poleže čez robnik. V širini cca 22.5 m se za potrebe dovoza na igrišče nekaj robnikov ne vgradi. Ob montaži robnika se položi tudi cevi za morebitne kasnejše potrebe po električnih priključkih. Cevi za električne instalacije se ne vleče pod igriščem. Rob umetne trave mora biti varen in v pravili, pravilniki Nogometne zveze Slovenije, navodili in odločbami k pravilom ter pravilniki. Igrišče mora v celoti ustrezati vsem varnostnim standardom.

Umetna travnata površina

Vgradi se umetna travnata površina z učinkom za postavljanje travne niti v vertikalni položaj, vključno z izdelanimi linijami. Odporna na UV in barvno stabilna. Barvni ton: trava zelena, linije bele oz. skladno s spremembami Pravil nogometne igre za označbe igrišča (Pravilo 1). Višina vlaken min. 40 mm - ustrezno podlagi. Trava s polnjenjem s sušenim kremenčevim peskom granulacije in z gumijastim granulatom. Hrbtišče naj bo pretežno s 100 % UV odpornostjo in dimenzijsko stabilnostjo. Umetna travnata površina ne sme biti fibrulirana. Igrišče z umetno travnato površino tudi v poletnem času ne sme presegati temperatur primernih za izvajanje igre. Imeti mora dobro amortizacijo, nuditi mora komfort. Priložiti je potrebno tehnični izkaz maksimalnih predvidenih temperatur obravnavanega igrišča v poletnem času. V sestavi finalnega sloja se predvidi tudi elastična podlaga debeline 2.5 cm. Elastična podlaga mora biti skladna s predvideno umetno travo. Območje postavitve elastične podlage obsega celotno zunanjo dimenzijo igralne površine. Gumijasto polnilo umetne travnate površine je lahko gumijasti obarvani RPU granulati (s PU obarvani kavčuki iz recikliranih avtopnevmatik) ali EPDM granulati (sintetični kavčuki) ali gumijasti črni (SBR) granulati (kavčuki iz recikliranih avtopnevmatik) ali gumijasti termoplastični elastomeri TPS ali TPE-S. Kremenčev pesek naj bo okrogel, spran in suh. Na območju za goloma in vzdolž ene strani igrišča je predvidena umetna travnata površina kvalitete nižje kakor na igralni površini, pri čemer pa morata biti obe umetni travi kompatibilni.

Oprema

Predviden je obseg naslednje opreme za nogometno igrišče:

- vgradne puše in temelji za postavitev nogometnih golov (2 glavna gola in 4 manjši goli ob daljši liniji igrišča),
- vgradne puše za pregibne količke z zastavicami v kotu igrišča,
- lovilne mreže z alu konstrukcijo,
- zaščitna ograja proti zablatitvi.

Luknje

Luknje za gole ob kotih in za zastavice. Zaradi točne postavitve golov in zastavic je potrebno določiti lokacije lukenj z odmero z geometrom in izdelati temelje pred položitvijo umetne trave.

Ograja

V območju za obema goloma je po vsej širini igrišča predvidena zaščitna ograja za potrebe preprečitve zablatitve nove umetne travnate površine.

Čiščenje in vzdrževanje

Strošek čiščenja in vzdrževanja s strani posebno izšolane in pooblaščen ekipe s strani proizvajalca umetne trave mora biti vključen v ponudbi. Prav tako mora biti v ponudbi tudi strošek izšolanja vzdrževalca objekta s strani proizvajalca umetne trave.

Zalivanje igrišča

Zalivanje igrišča oz. namakalni sistem mora biti postavljen po obodu, izven igralne površine in 1 m od out linije. V polnilu/granulatu je tudi kremenčev pesek, ki sicer lahko poškoduje in okvari vodila zalivalnega sistema, za kar mora izvajalec izbrati primeren sistem zalivanja.

B. INSTALACIJE - SPLOŠNO

Na lokaciji predvidenega objekta so urejeni komunalni priključki na javno omrežje in vodovodni vod za zalivanje vezan. Obstoječi priključki na javno omrežje so: vodovodni, kanalizacijski, elektroenergetski. Priključek na meteorno kanalizacijo je obstoječ. V mesto priključitve na javno infrastrukturo se predvidoma ne posega. Drenaža se pod objektom igrišča predvidoma izvede povsem na novo. V sklopu novega drenažnega omrežja se izvedejo tudi revizijski jaški meteorne kanalizacije.

Poleg že navedenega je potrebno upoštevati še druge predpise, standarde in normative za strojne in električne inštalacije za tovrstno gradnjo ter načela dobre prakse. Instalacije morajo biti energetske varčne, investicija pa utemeljena z letnimi prihranki v času obratovanja in vzdrževanja.

Legenda:

— komunikacije   — kanalizacija   — vodovod   — elektrovod

Slika 25: Gospodarska javna infrastruktura na obravnavani lokaciji

Strojne in elektro instalacije

Vodovodna instalacija:

za potrebe ustreznega upravljanja in vzdrževanja ter uporabe novega igrišča je potrebno izvesti zalivalni sistem. Nov sistem mora vključevati kolikor se da obstoječe elemente. Zaradi racionalnosti načrtovanja objekta s področja energetske varčnosti je potrebno ohraniti napajanje vodovodnega sistema za zalivanje iz obstoječega sistema. Potrebno je preveriti ali obstoječi napajalni sistem zadošča tudi za nove pogoje ter ga po potrebi prilagoditi. Predvideni zalivalni sistem mora biti primeren, funkcionalen in prilagojen predvideni umetni travnati površini z vsemi pripadajočimi elementi.

Elektro instalacija:

k izbranemu zalivalnemu sistemu morajo biti vključene in prilagojene tudi vse potrebne elektroinstalacije.

7.7 Stroški delovanja sistema

Stroški delovanje sistema - predmeta investicije so vezani predvsem na stroške rednega vzdrževanja le-te.

7.8 Pokrivanje stroškov delovanja sistema

Stroške delovanja sistema bo pokrivala Občina Trebnje in deloma Nogometni klub Trebnje v okviru svojega delovanja.

8 UGOTOVITEV SMISELNOSTI IZDELAVE INVESTICIJSKEGA PROGRAMA IN ZAKLJUČEK

Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010, 27/2016) določa pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije za vse investicijske projekte in druge ukrepe, ki se financirajo po predpisih, ki urejajo javne finance. Uredba v 1. točki 4. člena opredeljuje mejne vrednosti za izdelavo posamezne vrste investicijske dokumentacije po stalnih cenah z vključenim davkom na dodano vrednost v času priprave le-teh.

V Dokumentu identifikacije investicijskega projekta se je izkazalo, da je investicija v izgradnjo novega večnamenskega športnega igrišča z umetno travnato površino v Občini Trebnje za potrebe izvajanja športnih, družbenih in kulturnih dejavnosti smiselna. Vrednost investicije po stalnih cenah ne presega mejne vrednosti 500.000,00 EUR z DDV, zato je skladno z Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/2006, 54/2010, 27/2016) potrebno pripraviti zgolj Dokument identifikacije investicijskega projekta.

Predhodna priprava investicija se je začela v letu 2019 s pridobitvijo Sklepa ARSO, nadaljevala s prijavo projekta na Javni razpis za sofinanciranje gradnje športnih objektov in površin za šport v naravi v letih 2023, 2024 Fundacije za financiranje športnih organizacij v RS. Občina Trebnje bo projekt maja 2023 prijavila na razpis za sofinanciranje infrastrukturnih projektov v nogometu za leto 2023 (razpis SIPN-2023) Nogometne zveze Slovenije. Celotna investicija se bo končala predvidoma v drugi četrtini leta 2024.

Po presoji navedenih alternativ je investitor odločil, da se izbere varianta 2 »z investicijo«, ki predvideva izvedbo investicije v skladu s predstavljenim obsegom ter finančnim in časovnim načrtom. Potrditev odločitve o izbiri navedene variante predstavlja optimalno in smotno rešitev. Z izvedbo investicije bo omogočena nemotena izvedba šolskih in obšolskih športnih aktivnosti, programov športa otrok in mladine, kakovostnega in vrhunskega športa, športne rekreacije in športa družin. Ob tem bo izvedba investicije omogočala organizacijo športnih dogodkov, tekmovanj in drugih prireditev, izvedbo programov izobraževanja in usposabljanja v športu.

Rezultati projekta bodo imeli neposredni pozitiven učinek na kakovost in obseg športnih in rekreativnih programov, počutje in zdravje otrok, mladostnikov in ostalih udeležencev programov, dvig deleža gibalno aktivnega prebivalstva, krepitev zdravega življenjskega sloga, izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev Občine Trebnje in širše, optimalne izkoriščenosti opreme in vadbenih objektov in površin, atraktivnost ponudbe in možnost širjenja programske sheme. Z izvedbo investicije bo zagotovljen najširši javni interes v športu, kar potrjuje tudi pozitivno mnenje nacionalne panožne športne zveze.

Alternativa »brez« investicije pomeni občuten vpliv na znižanje kakovosti življenja, ponudbe in izvedbe programov, zmanjšanja števila vadečih in sicer gibalno aktivnih (predvsem otrok in mladostnikov), za katere se ne bi zadostilo ustrezne ponudbe vadbenih programov in površin za izvedbo le-teh.